

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 16 (2615) 2000 BALANDIS-APRILIS •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Kristus vakar, šiandien, visada

Prelatas ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

2000-ieji metai skatina mus prisiminti, pasakoti ir įvardyti, kad "mūsų laikas - Dievo rankose". Nuostabus Kristaus sveitimas, apreiškimas per atėjimą pas mus, priimant mūsų trapią prigimtį, kad gyventų su mumis ir mirtų dėl mūsų, teikiantis mums privilegiją dalytis Gerąja naujiena su pasauliu, kurį jis ne tik atpirko, bet ir mus kviečia dalyvauti atpirkime. Po dviejų tūkstančių metų įvardijame, kad Atpirkimo užduotis ipareigoja krikščioniją, nes "...Kristus viešpatauja (Dievo) Namuose kaip Sūnus, ir tie Namai esame mes, jeigu išlaikysime vilties drąsą ir pasididžiavimą" (Žyd 3,6).

2000-ieji metai yra ypatingas krikščionybės jubiliejus. Prisimindami, pasakojame ir įvardijame jų reikšmę, skaitome dvi knygas: visatos istoriją ir žmonijos istoriją. Mokslo padeda suprasti tai, kas yra, - stebina savo įžvalgomis į visatą, jos pradžią ir kūrimą; mokslas vilioja žmogų tapti kūrėju - kurti tai, ką savo vaizduote suvokia. O žmonijos istorija atspindi žmogaus ieškojimą - religiją, pokalbį su savimi ir visata apie kodėl esu, iš kur einu, kur einu..., nes žmogus - versmė, o širdis žmogaus - bedugnė. Krikščionybė mokslą brangina, bet visagaliu mokslo nelaiko, nes vien mokslas nei vakar, nei šiandien žmogaus prasmės alkio, blogio ir mirties akivaizdoje, nepatenkina.

Žmogui gimstant, gimsta kartu ir jo mirtis. Pastaroji pastato prieš žmogaus akis žmogiškosios būties paslaptį. Žmogų vargina kūno irimas, o taip pat, ir dar daugiau, jis savo širdies nuojauta baidosi ir kratosi visiškos savo žūties. Amžinybės sėkla, kurią žmogus nešioja savyje, nesuvedama į gryną medžiagą, sukuria prieš mirtį. "Visi technikos laimėjimai, nors ir labai reikšmingi, nepajėgia nurašyti žmogaus baiminimosi: biologinis gyvenimo pailginimas negali patenkinti troškimo gyventi po mirties" (Vatikano II susirinkimo pastoracinė konstitucija *Bendrija dabartiniame pasaulyje*, I, 1,18).

NEŽEMIŠKAS PROVERŽIS ŽEMĖJE

Krikščionybė liudija Dievo proveržį į žmonijos istoriją per Jėzų Kristų, kuris "yra tas pats vakar ir šiandien, tas pats ir per amžius" (Žyd 13,8). Krikščionys tiki, kad Dievo Žodžio tapimas Žmogumi - Įsikūnijimas - ir Jėzaus Kristaus pergalė - Prisikėlimas - ne tik nuskaidrina malonę pasaulio istorijoje, bet yra ir visatos proveržis į Dievo gyvenimą, visatos sudievinimo pradžia. Taigi Jėzus Kristus, būdamas tikras Dievas ir tikras Žmogus, yra ir Dievo proveržis istorijon ir visatos bei žmonijos šuolis Dievop. Malonė yra Dievo glamonė ir dalijimasis su kūriniu - tiesiog Dievas, visad artimas ir atsidavęs savo kūriniui - visatai ir žmogui.

"... - Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo viengimį Sūnų, kad kiekvienas, kuris jį tiki, nepažūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą. Dievas gi nesutūnė savo Sūnau ir pasauli, kad jis pasaulį pasmerktų, bet kad pasaulis per jį būtų išgelbėtas" (Jn 3,16-17).

JĖZUS KRISTUS - VISATOS IR ŽMOGAUS ŠUOLIS DIEVOP

Mūsų Saulė apima perdirtą ankstyvesnį žvaigždžių medžiagą; ir Žemės kilmė turi tokią pat pradžią. Medžiagos, iš

kurių mes - žmonės - esame sukurti, išskyrus vandenilį ir helį, turi tokią pat ištaką. Mokslininkai kalba apie žvaigždėse vykstančią branduolinę sintezę, teigdami, kad jos dėka susidarė visos geležis, dabar randamas mūsų kraujyje, visos fosforas ir kalcis, stiprinantys mūsų kaulus, visos natris ir kalis, palaikantis mūsų nervų sistemą. Taip sukurta atomai, iš pasenusių gestančių žvaigždžių, patenka į erdvę. Gamtos jėgos juos perdarė į naujas žvaigždes, į planetas, augalus, žmones. Taigi mus visus saisto visata, nes esame sukurti iš žvaigždžių dulkių.

Mokslo sampratos kontekste, tikėjimo tiesa apie Jėzų, savo žmogiškumu tos pačios prigimties su mumis, turintį tikrą žmogaus prigimtį - žmogų kūnu ir siela, dabar svarbu naujai išreikšti, būtent, kad ir Jėzus yra sukurtas iš pradų, kurie buvo ugnies pagaminti žvaigždžių šerdyje. Taigi ir Jėzus, būdamas tikras Žmogus, esąs sukurtas iš žvaigždžių dulkių.

Jėzus, būdamas tikras Žmogus, yra visatos tapimo dalis. Didžiojo sprogimo padariny, gyvybės išsivystymas planetoje ir sąmonės iškilimas. Jėzus, kaip ir mes, yra visata, pasiekusi sąmonę, tikras Žemės vaikas, tikra biologinės evoliucijos dalis.

Visas save viršijantis visatos šuolis - transcendencija - Dievo link pasiekia kulminacinį tašką Dievui žmonijos tartu "Taip!", įkūnytu Jėzaus asmenyje ir gyvenime, darbuose ir žodžiuose. Žodis "Taip!" reiškiasi Jėzaus maldoje, jo skelbime Dievo, kuris laisvina žmogų iš nuodėmės bei mirties būklės ir yra maloningas; žodis "Taip!" reiškiasi per Jėzaus meilę vargšams, ligoniams ir benamiams, per jo susitaikymo tarnystę, džiugų bendravimą su kūno ir dvasios negaliais prie stalo, per jo priešišimą skriaudėjams; žodis "Taip!" reiškiasi per Jėzaus santykius su žmonėmis jų varge bei nerime, naujos bendrijos kūrimą ir, svarbiausia, Jėzaus "Taip!" reiškiasi per jo galynę mąstymą su mirtimi ir mirties primimą kaip nenumaldomą žmogaus gyvenimo slenkstį.

Visame Jėzaus Kristaus žmonijos vardu Dievui tartame "Taip!" - jo proveržyje, pasiekusio kulminacinį tašką ant Kryžiaus, slypi ir visatos "Taip!", tartas per milijardus metų Dievui, kuris dalijasi Savimi su kūriniu. Įsikūnijimas ir Prisikėlimas - mirties nugalėjimas - nėra visatos ir žmogaus "lopymas", bet kūrimo atgaigo taškas - viršūnė. Pasaulis, kuriame gyvename, yra Dievo malonė nuskaidrinta visata. Pasaulio istorija yra istorija šuolio Dievop, proveržio į Dievo gyvenimą, pasiekusio viršūnę per Jėzaus Kristaus gyvenimą, mirtį ant Kryžiaus ir Prisikėlimą. Įsikūnijimas - pradžia visatos sudievinimo, Prisikėlimas - mirties nugalėjimas.

JĖZUS KRISTUS - DIEVO PROVERŽIS Į VISATĄ

Visatos save viršijantis šuolis - transcendencija - kulminaciniame taške, yra tolygus Dievo dalijimuisi su kūriniu Jėzuje Kristuje. Užtat Jėzų iš Nazaretą reikia žvelgti iš dviejų pusių. Svarbu pasverti Jėzų Kristų - Įsikūnijimą ir Prisikėlimą - ir iš Dievo požiūriu.

Kaip jau užsiminta, visatos kūrimas ir Įsikūnijimas yra dvi glaudžiai susijusios Dievo malonės, dalijimosi Savimi su pasauliu, plotmės. Krikščionybė pažįsta ir dvi kristologines Įsikūnijimo sampratas. Vienas jų teigia, kad Įsikūnijimas įvyko, kad būtume atpirti iš nuodėmės, o kita pabrėžia, kad Įsikūnijimas

PER KANČIĄ Į PERGALĘ

Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: jūs verksite ir vaitosite, o pasaulis džiūgaus. Jūs liūdesite, bet jūsų liūdesys pavirs džiaugsmu... Aš tai jums kalbėjau, kad manyje atrastumėte ramybę. Pasaulyje jūsų priespauda laukia, bet jūs būkite drąsūs: aš nugalėjau pasaulį!

Ilustracija - dailininko LAIMUČIO LOČERIO

visad buvo Dievo užmojo dalis. Pastaroji laiko Įsikūnijimą kūrimo viršūne, o ne, pirmoje vietoje, nuodėmės sudarkyto pasaulio atkūrimu. Taigi Įsikūnijimas būtų įvykęs net jeigu nebūtų buvę reikalo atpirti žmogų iš nuodėmės. Dievas visad siekė dalytis Savimi su kūriniu per Įsikūnijimą. Todėl Dievo Savęs davimą per Jėzų iš Nazaretą visų pirma reikia laikyti apreiškimu beribės Dievo meilės savo kūriniui. Visatos kūrimas ir Įsikūnijimas yra du momentai ir du tarpiniai vieno vyksmo, kuriuo Dievas duoda Save ir apsi-reiškia.

Nors Įsikūnijimas ir būtų įvykęs jeigu nebūtų buvę nuodėmės, tačiau gyvename nuodėmingame pasaulyje. Save viršijanti šuoliu - transcendencija, visata plėtėsi dvasios ir laisvės link, o kur yra laisvė, ten gali būti ir kaltė bei laisvė atsiriboti nuo Dievo. Iš tikrųjų pasaulyje yra ne tik nuodėmių, bet ir Nuodėmė - atsiribojimas nuo Dievo. Bet visata iš pat pradžių remiasi Dievo užmoju dalytis

Savimi su kūriniu pasaulyje. Nuodėmė iš pat pradžių buvo jausta į plotmę užmojo Dievo, gydančio žmogų teisumu ir atleidžiančio jam nelauktu gerumu. Atperkanti jėga, nugalinti nuodėmė, reiškiasi kaip tik Dievo dalijimuisi Savimi su žmogumi viršūne, per Įsikūnijimo įvykį ir, galop, kulminaciniame taške - per Jėzaus Kryžių ir Prisikėlimą.

Apčiuopiamas Dievo Savęs davimas žmogui įvyksta istorijos raidoje kaip dalis bendro gyvenimo. Jo pobūdis yra viešas ir istorinis. Taigi, evoliucijos istorija, pasiekusi sąmonės plotmę žmoguje, savo prigimtimi, yra istorija ir santykių, dalijimosi su kitais atsivertimu, atvirybe, atsakomybe. Pavieniai žmonės, per kuriuos pasaulis yra pasiekęs sąmonę, nėra izoliuoti asmenys, bet kūriniai, turintys bendrą kultūrą ir bendrą istoriją. Jėzuje Kristuje Dievas duoda Save apčiuopiamu, istoriniu būdu. Per Jėzų ir jo pradėtą sąjūdį, Dievo dalijimasis Savimi tampa vieša ir neatšaukiama

dalimi žmogaus kultūros ir dalimi visatos istorijos.

JĖZUS KRISTUS: VAKAR, ŠIANDIEN, VISADA

Būdami žmonės, patiriame savyje didelį sveikatos - pilnutinės sveikatos - alkį. Visa, kas gera ir gražu mūsų pasaulyje, akstina žmogų amžino gerio link. Tačiau mūsų patirtis yra ribota. Užtat ir ilgimės tikro teisingumo, ieškome prasmės, kuri patenkintų alkį, trokštame gerumo, kuris pasotintų beribį širdies troškulį. Anksčiau ar vėliau suvokiame, kad žmogaus troškimas nėra ribų! (Nukelta į 2-ą psl.)

Sveiki sulaukę šventų Velykų!
Prisikėlęs Kristus savo dieviška galia
testiprina prisikėlusią tėvynę Lietuvą jos
laisvės kelyje.

"Tėviškės žiburiai"

Per vargus ir kančias į garbę

Išėjimo vyskupo PAULIAUS BALTAKIO žodis visiems tautiečiams Kristaus Prisikėlimo šventės ir krikščionybės 2000 metų jubiliejaus proga

MIELI BROLIAI, SESĖS,

Šių metų Velykose, švenčiamose didžiojo krikščionybės jubiliejaus dvasioje, yra išskirtinai pabrėžiamos dvi tikėjimo tiesos:

- žmonija yra viena šeima, ir Dievas myli kiekvieną žmogų, savo kūrinių, besąlygine meile;
- mes, krikščionys, su prisikėlusiu ir išaukštintu Išganytoju esame susijungę gyvybiniais ryšiais.

Dievui kiekvienas žmogus yra vienintelis, savas ir brangus. "Argi gali motina užmiršti savo pagimdytą kūdikį? Klausia Dievas pranašo Izaijo lūpomis. Bet jeigu ir ji tavęs atsižadėtų, aš tavęs neužmiršiu..."

Dievas myli žmogų tokį, koks jis yra. Tačiau, Jis per daug mus myli, kad galėtų palikti tokiuos, kokie esame.

Dievas ilgesingai laukia sugrįžtančių paklydusių vaikų, teigia Šv. Raštas, ir "atidavė savo viengimį sūnų, kad kiekvienas, kuris jį tiki, nepažūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą" (Jn 3, 10).

Todėl šiais jubiliejiniais metais esame skatinami puoselėti susitaikinimo dvasią ir solidarumą su viso pasaulio žmonėmis, Dievo vaikais.

Jėzus Kristus žmonijos istorijai suteikė naują prasmę ir reikšmę. II-sis Vatikano susirinkimas skelbia: "Dievo Sūnus, priimdamas žmogaus prigimtį ir savo mirtimi bei prisikėlimu nugalėdamas mirtį, žmogų atpirko ir perkeitė į naują kūrinių" (plg. Gal 6,15; 2 Kor 5,17).

Ši paslaptį dvasinė perkeitimą Kristus vadina "atgimimu iš aukštybių" (plg. Jn 3,3-6) ir jį paaikšina vnymedžio ir šakelių palyginimu.

Kaip sodininko įskiepyta į laukinį kamieną kultyvuota šakelė perkeičia medį ir įgalina nešti gerus vaisius, taip ir Kristus, per Krikšto sakramentą

perteikdamas žmogui savo Dvasią, krikščionies gyvenimui, jo kančioms ir maldoms suteikia antgamtinę vertę: "Aš esu vnymedis, o jūs jo šakelės, kas pasilieka manyje ir aš jame, tas duoda daug vaisių, nuo manęs atsisakyte jūs negalite nieko nuveikti" (Jn 15,5).

Apaštalas šv. Paulius apie šią paslaptį krikščionių vienybę su Kristumi rašo: "Gyvenu aš, bet jau nebe aš, manyje gyvena Kristus...", "...aš džiaugiuosi savo kentėjimais už jus ir savo kūne papildau, ko dar trūksta Kristaus vargams dėl Jo kūno, kuris yra Bažnyčia" (plg. Rom 8,17; Kol 1,24).

Kristus vnymedžio palyginimu paaikšina ir kančių prasmę mūsų gyvenime. "Aš esu tikrasis vnymedis, o mano Tėvas - vnyninkas... Kiekvieną vaisingą šakelę apvalo, kad ji duotų dar daugiau vaisių" (Jn 15,1, 1-2).

Kiekvienas "apgenėjimas" yra skausmingas, bet reikalingas, kad Kristus galėtų veiksmingai reikštis mūsų gyvenime, per mus, savo šakeles, neštų taikos, teisingumo ir krikščioniškos meilės vaisių.

Prisikėlęs ir išaukštintas Kristus grįžo į dangų, bet sykiu pasiliko ir pasaulyje, krikščioniškoje bendrijoje, kaip antgamtinės gyvybės šaltinis, teikiantis mūsų gyvenimui naują prasmę ir užtikrinantis garbingą prisikėlimą. "Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžiną gyvenimą ir aš jį prikelsiu paskutinąją dieną" (Jn 6,54). "Su juo mes keliaujame per kančias ir vargus į naująjį dangų ir naująją žemę" (Jonas Paulius II).

Džiugių šv. Velykų ir gausių jubiliejinį metų malonių linkių Jums visiems, mieli broliai, sesės Kristuje.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM

Angelo sparnu palytėtas

*Varpams Velykų aplinkui gaudžiant
Ir giesmės aidui skliautuose siaudžiant,
Jautiesi dvasioj taip pakylėtas,
Tarytum Angelo sparnu palytėtas.*

*Palaima širdį švelniai tau glosto,
Tartum iplaukus į laimės uostą.
Malda karščiausia padangėn kyla.
Kančia seniausia kažkur išdyla.*

*Akmenį sunkų šalin nuritęs,
Kėleisi, Kristau, mirtį pamynęs.
Ašara džiaugsmo Marijai rieda.
Jums aš aukoju savąją sielą.*

*Vėl Aleliuja Viešpačiui giedam.
Laimink, Aukščiausias, širdį kiekvieną,
Kad pasijustum mes pakylėti,
Angelo švento sparnu palytėti.*

Birutė Papečkienė, Marijampolė

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408, CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius,
G. Gaiztūnienė. Metinė prenumerata – \$43, pusmetinė – \$22, mėnėio – \$53,
garbės – \$63. Oro paštu į užjūrius – \$140. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. –
1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai
ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija
neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti
straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S.
office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$43.00,
patron \$53.00, sponsor \$63.00 per year. PERIODICALS Postage paid at
Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės
žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address
changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in
Canada. ISSN 0040-4063.

Kalėjimuose ir lageriuose su žymūnais

Pokalbis su Vilniaus garbės piliečiu monsijoru Vasiliausku

Mūsų sostinė Vilnius pirmuoju savo garbės piliečiu paskelbė buvusį Amerikos prezidentą Reaganą. Antrajam ši garbė klievo Islandijos užsienio reikalų ministeriui, kurio pastangomis iš visų užsienio šalių šis nedidelis kraštas pirmasis pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Paskyrę pirmąsias dvi vietas užsieniečiams, saviškai suskato pagerbti ir pirmąjį savo krašto žmogų – buvusį Vilniaus katedros kleboną monsijorą Kazimierą Vasiliauską, su kuriuo, atvažiavusiu į Kanadą, pasikalbėjome.

– Kodėl pasirinkote kunigystę? Jei būtumėte 18-metis, ar šiandien taip pat stotumėte į kunigų seminariją? Kodėl?

– Manysčiau, kad religinė šeimos ir visuomenės aplinka buvo svarbiausi akstinai mano apsisprendimui. Iš pat vaikystės buvau pamaldus. Manęs niekam nereikėjo raginti į bažnyčią ir maldai. Melstis man buvo vidinis poreikis. Ne tik kas sekmdienį mielai eidavau bažnyčion, bet ir mokydamasis Biržuose dažnai kas rytą prieš pamokas nubėgdavau išklausti šv. Mišių. Būdamas nuoširdžiai religingas ir svarstydamas, kur man reikės toliau mokytis baigus gimnaziją, nusprendžiau, kad tik tikėjimas gali žmogui daugiausia padėti tapti pilnaverte asmenybe ir kad tik padėdamas žmogui tapti sąmoningu krikščionimi, aš turinčiausiai įprasminsiu gyvenimą.

Jei dabar būčiau aštuoniolikmetis ir reikėtų rinktis pašaukimą, turbūt kur kas atsargiau jį rinkčiausi. Ir visai ne dėl to, kad dabar po daugelio metų man mažiau būtų šviesus kunigystės idealas, bet tik todėl, kad po 54 kunigystės metų supratau, kokios sudėtingos, kartais ir skausmingos, yra tikro kunigo pareigos. Tik dabar supratau, kad būti tikram kunigui, tai ne vien tik pamaldžiai aukoti šv. Mišias, iškilmingai šventinti namus ar kryžius, švelniai paglostyti gerų vaikų galvas. Tikru dvasininku, mano dabartinio supratimu, gali būti tik tas, kuris visą laiką savo būtimi gyvena aukštomis dvasinėmis vertybėmis ir yra pajėgus visus sudėtingus savo visuomenės klausimus vertinti evangelinio požiūriu, kuris pajėgus įtaigiai atskleisti šių vertybių prasmę ir

grožį. Deja, tokiu dvasiškiu ne visuomet sugebėjau būti, todėl pats nesyk suabejojau savo tinkamumu tokiam kilniam pašaukimui.

– Įšventintas kunigu 1946 m., kaip tik po II Pasaulinio karo, perėjote daugelį parapijų ir susitokote su daugybe žmonių. Kokios parapijos ir asmenybės iš Jūsų kunigystės kelio ligi šios dienos Jums neišdyla iš atminties?

– Įšventintas pokario laiku iki pat arešto – tik trejus metus tepabuvau kunigu. 1948 m. liepos mėn. per 24 valandas buvau išvartas iš Vilniaus, kur grįžęs šv. Kazimiero bažnyčion netrukus vėl buvau apkalbtas prieštarybine agitacija ir suimtas Rimšėje. Kalėjimuose ir lageriuose išbuvau 10 metų ir tiek pat tremtyje – Latvijoje, kur neturėjau teisės net būti kunigu, o duoną užsidirbau fiziniu darbu. Visais mano negandų laikais mane stropiai globojo rimšiečiai. Tik jų dėka grįžau tėvynei po 20 metų gyvas ir dar pagyrinti ganėtinai sveikas.

Kalėjimuose ir lageriuose sutikau daug šviesių ir įdomių asmenybių: kunigų ir pasauliečių. Čionai nemažai laiko toje pacoje šachoje dirbau su Tėvu Stanislovu, tame pačiame lageriulyje gyvenau su kunigais – P. Račiūnu, MIC, K. Vaičiūnu, Alf. Svarinsku, E. Semaška, J. Žvyniu, su poetais – L. Matuzevičium, P. Zablockiu, su Justino Marcinkevičiaus mokytoju M. Gudėnu, inž. V. Selioku, adv. V. Jasėnu ir kt.

– Kaip apibūdintumėte mūsų dienų šventąjį ir ar gyvenime tokių susitikimų? Ar norėtumėte tokiu Pats būti?

– Vienas didžiausių mūsų laikų rašytojų ir teatro scenos karalių H. Ibsenas tvirtino, kad didžiausia žmogaus nuodėmė – būti saviimi patenkintu, nes toks žmogus dvasiškai nebeauga, o į kitus žvelgia išdidžiai ir neretai su panieka. Todėl drįstu teigti, kad gyvenime visuomet labai norėjau sutikti tikrai šventą žmogų, ir kartu labai bijojau sutikti tokius, kurie save laiko šventais. Taip jau atsitiko, kad susidūriau ir su vienais, ir su kitais. Aš pats itin norėčiau priklausyti pirmųjų grupei, bet labai gerai suprantu, kad šitai iš mano pusės – įžūliai drąsi svajo-

Telšiai – katedra ir kiti vyskupijos pastatai

Nuotr. M. Šilinsko

Rašo olandų laikraštis

Lietuva tyliai slenka į Vakarus

Sovietų Sąjungos griuvimas prasidėjo ne Kaukaze ar didžiojoje Ukrainoje, bet Lietuvoje, kuri šiandien lygiai prieš dešimt metų paskelbė savo nepriklausomybę. Dabar kraštas ruošiasi prisijungti prie Europos sąjungos, rašo Weird Duk laikraštėje "Het Parool" 2000.III.11 laidoje.

Gatevės aplink prezidento rūmus, istoriškose Vilniaus dalyje, papuoštos šventiniais plakatais. Kad šiandien apie kraštą nerado laikraščiai, prezidentas Valdas Adamkus (73) laiko tai geru ženklu. "Kada kraštui gerai sekasi, apie jį mažai kalbama". Lietuvos integracija į Vakarų demokratine bendruomenę nėra atsakoma atgal. Kaip kiti Baltijos kraštai – Latvija ir Estija, Lietuva tikisi tapti ES nare. Politikai Vilniuje yra įsitikinę, kad bus netrukus priimti į NATO. Nors laikotarpis tarp Berlyno sienos griuvimo ir pučo prieš Gorbachiovą 1991 m. rugpjūčio mėnesį, galėjo ir kitaip nutikti.

1991 m. sausio mėnesį riedėjo sovietų tankai per Vilniaus ir Rygos gatves. Vilniuje, vadovaujami muzikologu Vytautu Landsbergio, demonstravo tūkstančiai gatvėse. Sovietų kariuomenė norėjo tautinį priešišką judėjimą Baltijos krašte nuslointi ir puolė strateginius pastatus. Rygoje žuvo penketas, o Vilniuje tryliką žmonių. Mažai teprimena Lietuvos sostinė savo tamsią komunistinę praeitį.

Prezidentas Adamkus yra "nota bene" lietuvių kilmės amerikietis. Šis buvęs Čikagos aukštas pareigūnas nėra panašus į sausus ir dažnai autoritetingus kolegas kitose buvusiose sovietinėse respublikose. "Jaučiuosi labai gerai žinodamas, kad šis kraštas per dešimt metų

nė. Todėl, kai žmonės mane paklausia, kaip gyvenu, paprastai jiems atsauku: "Stengiuosi šventai, bet dažnai neišsina". Iš pradžių jie nustemba išgirdę mano atsakymą, bet paskui sutinka, kad taip turėtų atsakyti didžiama žmonių. Jei mano supratimu, mėginčiau paminėti šventąjo brožuos, tai šitą ką pasakysčiau: sugebėjimas prasmingai ir turiningai bendrauti su Dievu, kuris už savo tiesą nebijojo mirti ant kryžiaus, kuris visados yra ištikimas Tiesos, Grožio ir Gėrio idealams, kuris savo įsitikinimų vertę ir grožį sugeba atskleisti ne tiek žodžiais, kiek laikysena, o paguodos žodį ir pagalbą sugeba suteikti kiekvienam nelaimingajam, kuris sugeba švelniai paliesti ir dvasines žaizdas. Šventasis jokių būdu ne fanatikas; jis sugeba pamatyti tai, kas gražu kiekviename žmoguje, o nusikriauštuosius ir pažemintuosius geba mylėti ne tik žodžiais, bet ir gyvenimu.

– Esate buvęs Sibire ir ne vienerius metus kalėjė. Kuriuos žymesnius mūsų krašto žmones kalėjime ir tremtyje prisiminėte?

– Ypač pagarbiai kalėjimuose ir lageriuose buvo prisimenamos tokios šviesios asmenybės: arkiv. M. Reinsys, arkiv. T. Matulionis, prof. Pr. Dovydaitis, prof. L. Karsavinas, prof. A. Žvironas, kaip tik tais metais pajėgė labai kantriai ir tauriai nešti katorgininko kryžių. Mes jau tada juos laikėme kankiniais ir šventaisiais.

– Nuoširdus aciū už įžvalgius atsakymus.

yra tikrai nepriklausomas su demokratiška santvarka", sako Adamkus, išrinktas prieš dvejus metus. "Ir labiausiai džiugina tai, kad kiekvienas randa šią būklę savaime suprantamą".

Mažai kas iš lietuvių kritikuoja Adamkų. "Jis yra idealus prezidentas", sako žurnalistas Vilijus Ravatauskas, gerai nusiteikęs Lietuvių Žurnalistų sąjungos vicepirmininkas. "Jo atėjimas atnešė naują demokratijos sąvoką. Per kraštą dvelkia kita dvasia".

Heroiniškomis ir įtemptomis dienomis 1991 metais, kada Lietuva veltui laukė pagalbos iš Vakarų, dabartinis Užsienio reikalų ministeris Algirdas Saudargas buvo Varšuvoje. "Aš buvau nepriklausomybės vadų sąjūstas į Lenkiją, kad būtų kam kalbėti, jei Lietuva būtų buvusi kariškai paglemžta, sako Saudargas savo kuklioje įstaigoje. Tų pačių metų rugpjūčio mėnesį, kada neo-stalinistai norėjo užgriebti valdžią Maskvoje, Saudargas vėl buvo sąjūstas į užsienį. "Mano žmona dar klausė, ar reikia paimti žieminius drabužius. Bet pučas nepavyko ir Sovietų Sąjunga subyrėjo" – Pučas buvo pamoka. Lietuva negali tarptautinėje plotmėje būti neutrali, kaip Švedija ir Suomija, galinti nepriklausyti prie NATO. Bet mes visą laiką buvome didžiųjų jėgų – Rusijos, Vokietijos, Lenkijos sviedinys. Todėl mums neįmanoma eksperimentuoti su neutralitetu".

Į Šiaurės Atlanto sąjungą

Nors Maskva priešinga NATO išsiplėtimui į buvusias sovietų respublikas, prezidentas Adamkus mano, kad Lietuva apie 2003 metus bus NATO nare. "Isijungimas į ES yra labiau sudėtingas. Tai neįvyks greičiau kaip už penketą metų". Adamkus nesirūpina dėl galimo grįžimo šalto karo su prezidentu

V. Putinu, kuris padarė karjerą KGB gretose. "Putino politika ir kalbos apie tarptautinius santykius nėra jo praeities atspindys. Mes turime jį priimti kaip žmogų, koks jis dabar yra". "Didelis noras būti NATO ir ES nare sutampa su noru pagerinti valstybės gerovę", sako ministras Soudargas. – "Aš visada atminsiu tuos jaunuolius, kurie turėjo mane saugoti paliekant kraštą. Jie neturėjo šautuvų, tik lazdas ir peilius".

"Lietuva, – sako Adamkus – yra ekonomiškai silpna. Reikia kietų ir griežtų priemonių. – Kiekvienas nukentėjo nuo ekonominės krizės, bet mes jau pradedame kopti į viršų". Psichologiškai kraštas dar nėra išgydęs praeities žaizdų. Naujas įstatymas verčia kiekvieną, kuris turėjo ryšių su KGB, tai pranešti. Speciali komisija nuspręs, ar tie žmonės gali likti tarnybose. Gresia raganų medžioklė". Bet Adamkus skeptiškas: "Aš tą įstatymą pasirašiau ir priimu tautos daugumos nutarimą".

Grasinimai

Saudargas pasakojo, kad jis, būdamas studentas, buvo KGB kviečiamas rinkti informaciją apie kitus studentus. "Aš, aišku, nesutikau, bet pasikalbėjimas buvo labai grasinantis". Jis supranta, kad kiti gal ir grasinimų pabijoję. Ar dabar yra laisva Lietuva, apie kurią Saudargas svajojo? "Aš visai nesusvajojau. Mes negalėjome išsivaizduoti, kad Lietuva taptų nepriklausoma. Todėl mes rūpinomės dalinėmis problemomis, kaip išlaikyti mūsų kalbą, kultūrą ir gamtą. Mes visai nekovojoje dėl nepriklausomybės, bet kada atsirado galimybė, tai ją griebėme. Ir staiga per aštuoniolika mėnesių Lietuva buvo nepriklausoma, laisva, tarptautinėje plotmėje pripažinta valstybė".

Iš olandiško laikraščio "Het Parool" išvertė Z.T.

Ata dr. FELIKSUI RUGIUI Lietuvoje mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą pusbroliui ZIGMUI DIDŽBALIUI, šeimai bei kitiems giminėms –

J. Asmenavičius

L. Skripkutė

Ata ANTANUI GARKŪNI iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną DANUTĘ, mūsų valdybos narę, ir kartu liūdimė –

KLK moterų draugijos
Hamiltono skyriaus valdyba

MIRTIES PRANEŠIMAS

Ata VLADAS KIŠKŪNAS mirė 2000 m. balandžio 12 d.

Paliko liūdinčius žmoną Marthą, dukrą Colleen ir jos vyrą Vyta Pranaitį, sūnų Walter ir jo žmoną Sandra, vaikaičius – Jason, Tara, Alexandra ir Aaron. Po gedulių Mišių Priskelimo parapijoje balandžio 14 d. velionis palaidotas šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Šeima

Naujasis Rusijos prezidentas

Kaip Rytų Europos valstybės žiūri į naujai išrinktą Rusijos prezidentą? Atsakymą duoda Miuncheno dienraščio "Sued-deutsche Zeitung" Varšuvos korespondentas Tomas Urban

KAZYS BARONAS, Vokietija

Kovo 27 d. jis rašė (antrą išrinkimo dieną), kad nuo Baltijos jūros iki Juodosios visų komentatoriai ir politikai yra vienos nuomonės: buv. Sov. Sąjungos respublikos ir Rytų bloko valstybės nelaukia iš Putino ko nors gero. Buvusio KGB karininko vienintelis noras – Rusiją vėl grąžinti į Sov. Sąjungos sienas. Ji turi tapti "super" jėga, kuri kariniu ir ūkiniu spaudimu privalo vėl atgauti savo įtaką ir svorį Europoje.

Baltiečiai, ukrainiečiai, lenkai nurodo du atvejus: 1. karinį bei slaptosios tarnybos biudžetą, jis pakėlė 50%, 2. Čėčėnijos karu V. Putin parodė, kad kiekvienas pasipriešinimas ar laisvės noras bus Maskvos žiauriai numalšintas. Visi kiti rūpesčiai bus taip pat įveikti ir sustiprinti, kadangi Vakarų pasaulis abejingai žiūri į jo žingsnius, nes tikrovėje B. Clinton ir ŠAS gen. sekr. Robertson pateisino Čėčėnijos karą.

Lenkai jau priklauso ŠAS, estai mato gerą ateitį Europos sąjungoje. Lietuva istoriškai susijusi su Lenkija, karinėm pajėgom stipriai bendradarbiauja su lenkais. Tik Latvijoje jaučiamas nerviškas, nes trečdalis gyventojų sudaro rusai. Juk Maskva kiekvienu metu gali išprovokuoti vidaus neramumus. Ryga ilgėsingai laukia Vakarų ženklų. Jo laukia ir Ukraina. Prez. L. Kučma gerai sugyveno su B. Jelcinu, rasdavo bendrą kalbą. Į Putiną, tą šaltą aparachą, ukrainiečiai žiūri gan abejingai.

Gudijos diktatoriaus A. Lukošėna po sudarytos Rusijos Gudijos sutarties galvojo pats atsisėsti į Kremliaus sostą. Demokratinė opozicija nieko nelaukia iš V. Putino, nes ir toliau mato žiniasklaidos bei žmogaus teisių slopinimą.

Rinkimų pradžmė nieko gero nežadėjo V. Putinui, nes Sibiras, visa Rytų Rusija pasisakė už komunistą J. Žuganovą. Laimės ratas pakrypo į Putino pusę Petrapiolio, Maskvos srityse.

"Nelaukite iš manęs stebuklų" – pasakė V. Putin televizinėje kalboje. Tačiau jis tuoj pat parodė savo ir Rusijos karinę jėgą, jo garbei buvo iššautos dvi atominės raketos. Nepaisydama sunkaus ekonominio gyvenimo, Rusija po ginklu laiko 1.5 milijono vyrų. Ir dar didelė naujiena: vietoje politrukų į kariuomenės dalinius skiriami KGB

karininkai!

Keistai atrodo ES siūlymas V. Putinui įvykdyti krašte politines reformas, sumoderninti valstybę. Tos reformos turi būti įgyvendintos demokratinio būdu ir jungiamos su tarptautine bendruomene.

Kiti spaudos atgarsiai

Frankfurto dienraštis "Frankfurter Rundschau" rašė: "Gyventojai išrinko Kremliaus valdovą; apie jį mažai ką žino, bet daug ko tikisi, nes po dešimties metų politikos, demokratijos ir reformų sąvokos buvo sukarikatūrintos. Dabar V. Putino balsuotojai laukia geresnių laikų. Deja, yra pagrindo manyti, kad jų viltys neišsipildys, nes V. Putinas yra Rusijai apgaulus žmogus.

Varšuvos "Rzeczpospolita" rašė: "Naujamajam prezidentui rusai V. Putinui į rankas įteikė 'blanc' čekį, duodami jam pasirinkti kelią, kuriuo turės vesti Rusiją".

Austrijos sostinės dienraštis "Der Standart" rašė: "Šis nepermatomas, šaltai besišypsantis buvęs slaptosios tarnybos karininkas pažadino rusų kovotojų už teisę ir tvarką jausmą. Tauta atlygino jam, nes jis gyventojus hypnoputino". Virš V. Putino stalo šiandieną matomas Petro Didžiojo portretas; jis sumodernino Rusiją, įvedė ją į Europą. Geležinis Putinas gali ir užbaigti chaosą Rusijoje. Tačiau, ar tas turės kokį nors ryšį su demokratija, didelis klausimas.

Miuncheno "Sueddeutsche Zeitung" – "Putino brutalumas Čėčėnijos kare, žmogaus teisių pažeidimai, B. Jelcino tamsūs prekybiniai ryšiai su mafija europiečiams yra labai svarbūs reikalai, bet ne lemiantys. Europa nori matyti pastovumą pas savo kaimynę. Suomija turi sieną su Rusija. Taip pat numatyti laikui, kai Baltijos valstybės įsijungs į Europos sąjungą, Karaliaučiaus apygarda liks tik rusiška sala Europos sąjungoje".

Mano artimo miesto "Mannheimer Morgen" dienraštis platų komentarą baigia tokiais žodžiais: "Po B. Jelcino pasitraukimo šaltas vėjas jaučiamas iš Kremliaus pusės Vakarų linkme. Maskvos politinių stebėtojų nuomone, jis bus jaučiamas ir sekančius ketverius metus. Gal teisingiausia atsakymą davė M. Albright: "Putino žodžiai yra OK, tačiau turime palaikyti jo veiksmų".

Kristus vakar, šiandien...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Žmogus, patirdamas savo būklės ribas ir trapumą, alksta ir ilgisi patirti tai, kas amžinai tveria. Anot šv. Augustino, esame nerimo akstinami ieškoti To, kuris mus sukūrė, To, Kuriam yra amžina sveikata. Žmogus yra sukurtas atvirbei Save kūriniams dalijantiems Dievui. Esame riboti kūriniai su beribe atvirbe, kurią pripildo me tik Dievą įsimylėdami.

Jėzuje Kristuje Dievas dalijasi Savimi *neatsaukiamai*, Jėzuje Kristuje *atpažįstame nedviprasmiškai* Dievo Savęs davimą. Jėzuje Kristuje Dievo dalijimasis Savimi pasiekia *kulminacinį tašką* mūsų istorijoje. Jėzus Kristus yra nepakartojamas ir nedviprasmiškas Dievo dalijimas.

mosi Savimi su pasauliu įvykis.

Visa tai įvyko Jėzaus iš Nazareto gyvenimo, mirties ir Priskelimo dėka. Tas Jėzus, kurį pažįstame iš Evangelijų, tas Jėzus, kuris perėjo Galilėjos jausmų skelbdamas Dievo teismumą bei gerumą ir gydydamas, tas Jėzus, kuris mirė ant Kryžiaus ir buvo Dievo prikeltas, tas Jėzus – Marijos vaikas, yra neatšaukiamas Dievo davimas Savęs pasauliui. Jis yra besąlyginis svetingumas, apreiškimas viešai ir nedviprasmiškai, viršūnė Dievo dalijimosi Savimi su pasauliu.

Šiame ŽMOGUJE iš Nazareto randame DIEVĄ, duodantį Save pasauliui neatsaukiamai; randame taip pat ir dalį visatos – ŽMOGŲ, visuotinės raidos padarinių, atvirą bei išlygų Dievo dalijimuisi Savimi su kūriniu.

P A D Ė K A

...Žmogus – tai dulkė žemėn atnešta, tik skausmas jo gilus, kaip visata...

Po trumpos, bet sunkios ligos 2000 m. kovo 29 d. mirė mano vyras

a.a. ANTANAS GARKŪNAS.

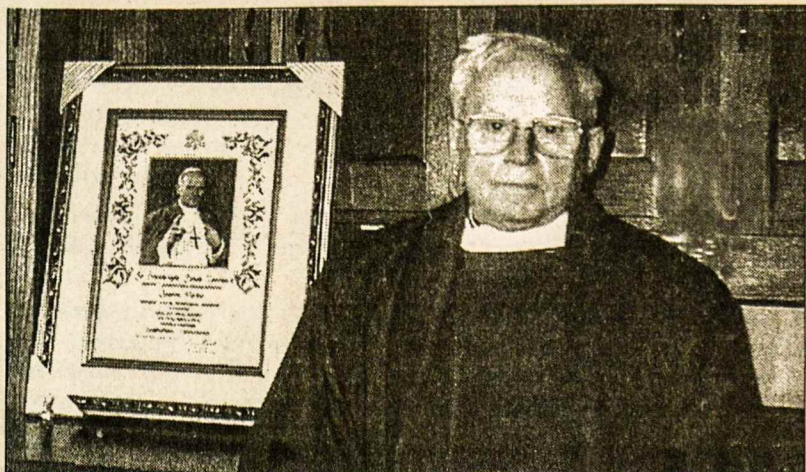
Mano nuoširdi padėka užjautusiems mane ir pagelbėjusiems šiuo sunkiu netekties metu.

Esu dėkinga gausiai aukojusiems šv. Mišioms, našlaičiams Lietuvoje bei a.a. Antano giminėms – Gižų parapijos šventovei. Ačiū už atsiųstas puikias gėles, karsto nešėjams, ponioms už saldumynus.

Ilgai širdyje pasiliks jautrus atsiveikinimo ir užuojautos žodžiai, pasakyti T. Pargauskienės, P. Šidlausko ir Pr. Sakalo.

Jūsų parodytas dėmesys ir gerumas lengvina mano skausmą –

žmona Danutė Garkūnienė

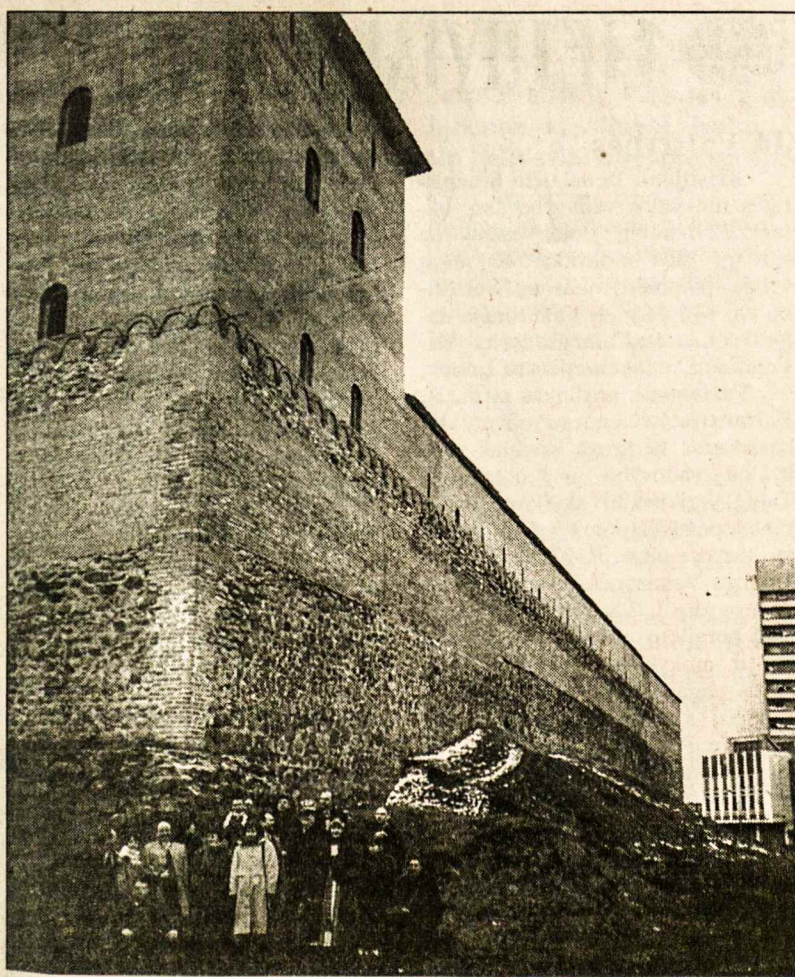

Monsijoras K. Vasiliauskas Montrealio Aušros Vartų šventovės zakristijoje prie Popiežiaus palaiminimo, atsiųsto šios lietuviškos parapijos 50 metų sukakčiai, kuri bus paminėta š.m. rugsėjo 10 d.

Ata PETRUI BALYTAI mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą jo žmonai HALINAI ir dukroms –

"Talkos" kredito kooperatyvo valdyba
ir tarnautojai

Folklorinis sambūris "Nalšia" prie Lydos pilies Gudijoje
Nuotr. J. Aukštaičio

Lietuvos šventė Gudijoje

Lietuvos nepriklausomybės dešimtmetį minėjome Lydoje

JULIUS AUKŠTATIS, Vilnius

Lydos lietuvių susivienijimas "Rūta" pakvietė Vilniaus urėdijos miškininkų folklorinį ansamblį "Nalšia", vadovaujamą Audronės Vakarinišės, paminti Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečio jubiliejų. Į Lydą vyko saulėtą ir gražų kovo 11-osios rytmetį. Šventinę nuotaką temdė Rytų Lietuvos gyventojų reiškiamą nepagarbą valstybinei vėliavai. Nuo Juodšilių iki Gudijos sienos, važiuodami per Jašiūnų, Šalčininkėlių ir kitas gyvenvietes nematėme iškeltų valstybinių vėliavų, išskyrus vieną nublukusią prie Šalčininkėlių mokyklos. Norime paklausti Vilniaus ir Šalčininkų rajonų savivaldybės, kodėl nevykdomas įstatymas dėl valstybinės vėliavos iškėlimo. Mūsų kontroliuojančios institucijos jau 10 metų užsimerkusios ir nemato kas dedasi Rytų Lietuvoje.

Lyda. Šis Gudijos rajoninis centras, nuo Vilniaus nutolęs apie 90 km. Pervaziavę Respublikos sieną, matėme rodykles į Ramučių, Bajorų, Sakalų kaimus. Pravažiavome Žirmūnų bažnytkaimį. Stabtelėję apžiūrėjome šios gyvenvietės medinę šventovę, statytą 1778 m.

Dar 1862 m. rusų Lebedkino statistika rodė, kad Lydos apskrityje gyveno 70% lietuvių, o XVI-XVIII š. dvarų inventoriuose ir girių dokumentuose randame tik lietuviškus vietovių pavadinimus: Butrimonyns, Beržupė, Vilkančiai, Žvirgždynas ir t.t.

Lenkų istorikas ir archeologas E. Tiškevičius nurodė, kad Lydos, Krėvos ir kitos pilys buvo pastatytos lietuvių žemėse. Iš Lydos apskrities yra kilę nemaža Lietuvos šviesuolių. Tai karo inžinierius kapitonas Teodoras Narbutas, parašęs 9 tomų Lietuvos istoriją, prof. Tadas Ivanauskas. Iš šių apylinkių yra kilę poeto Adomo Mickevičiaus protėviai Rimvydai-Mickevičiai, Lydos karvedys Adomas Narbutas ir kt.

1920 m. spalio 7 d. Pilsudskis Lydoje priėmė silpnokai lenkiškai mokačio gen. L. Želigovalio vadovaujamos lenkų kariuomenės parą ir pasiuntė tuos dalinius užgrobti Vilnių. 1928 m. Lydoje buvo formuojamas J. Plečkaitičio karinis dalinys, kuris turėjo nuversti Lietuvos valdžią. Lydos pavadinimas yra kilęs iš žodžio "lyda", "lydimas", iškirsto miško vieta.

Istorikas Stryjakovskis teigia, kad Lydos pilį pastatė Gediminas 1323 m. Gardino ti-

po pilis buvo viena iš stipriausių Didžiojoje Lietuvoje kunigaikštystėje. Iš kaimynų reikėtų pasimokyti, kaip reikia gerbti senuosius paminklus. Ši pilis baigiama atstatyti. Mes gi nesugebame pradėti Vilniaus žemutinės pilies atstatymo darbų, nors statybos darbus globoja aukščiausio lygio institucijos.

Mus pasitiko susivienijimo "Rūta" pirmininkė Marina Mitukievič. Susivienijimas dar labai jaunas, įsisteigęs praėjusių metų spalio mėnesį. Jis jungia per 80 narių. Veikia sekmadieninė lietuviška mokykla. Ją lanko ir maži, ir vyresnio amžiaus žmonės, norintys pramokti ar nepamiršti gimtosios kalbos. Jiems padeda atvykstanti iš Pellos lietuviškos mokyklos ir vietinės mokytojos.

Lydos kultūros namų salėje susirinko pagyvenę, jauni žmonės, moksleiviai ir darželinukai, rajono valdžios atstovai. Su Lietuvos nepriklausomybės 10-mečiu susirinkusius pasveikino rajono kultūros skyriaus vedėjas I. Samsonovas, folklorinio ansamblio "Nalšia" ir Lietuvai pagrazinti draugijos atstovai R. Klimas ir J. Aukštaitis. Meninėje programoje Viktoras Clebovičius (Viktoro motina lietuvių gražiai padainavo "Kalmi ant kalnų, o ant tų kalnų...") (A. Baranauško žodžiais) dainą, moksleivis Patrikas Martinkevič padėklamavo "Kur bėga Šešupė", vietos saviveiklininkai padainavo keletą dainų, jaunosios šokėjos pašoko. "Nalšios" ansamblis dainavo aukštaitiškas dainas "Kukuoją gegutė", "Papūtė vėjas", "Švinta Jono rytelia", pašoko šokių "Zarasai", "Kalvelis". Po programos bendrame būryje šokome, dainavome, dalijomės išpučiais. Gražiai papendravus sunku buvo išsiskirti. Linkėdami greito susitikimo, palikome svečingą Lydą.

Lietuvių susivienijimui "Rūta" palikome vaikams knygelių, kalendorių. Susivienijimo vadovei Marintai įteikėme aukštaitišką liaudies dainų, kurias dainuoja ansamblis, rinkinį "Kukuoją gegutė". Leidinį paruošė Rimantas Klimas. Leidinyje skaitytojas ras ne tik dainų, bet ir įdomių žinių apie jų pateikėjus: Lankstinių kaimo (Ignalinos raj.) poeto Juozo Klimo poezijos rinktinę "Pasižadėjimas", "Lietuvos nacionaliniai parkai" ir kt. Žmonės prašė knygų, spaudos. Skaitydami jas, vieni prisimins, kiti mokysis lietuvių kalbos.

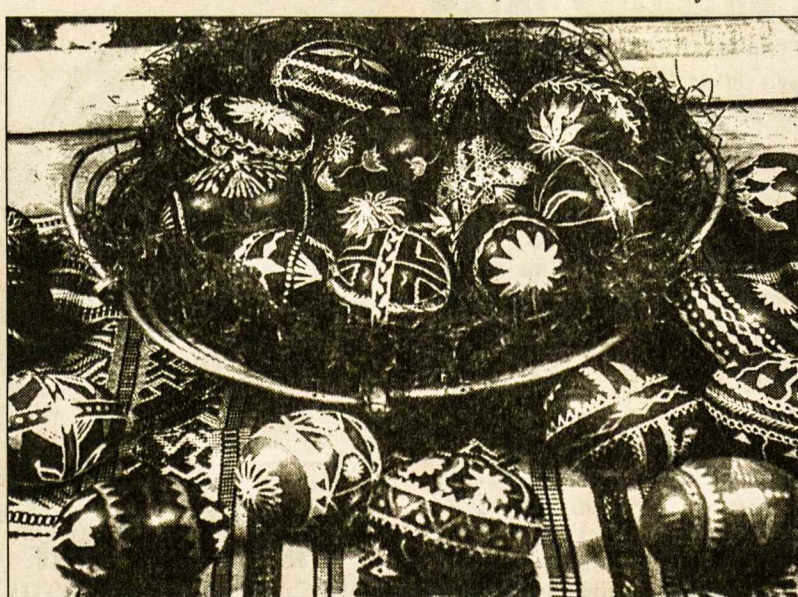
Velykos Lietuvos kaime

PETRAS PEČELIŪNAS

Velykos čia pat. Keliasi iš poilsio kaimas, laukai ir miškai, artojo kūną ir sielą didžiam darbui kviečia. Antanina tik duoną ir vandeniu gaivina kūną, o sie lai aukoja maldą, gailėstį, susikaupimą... Neįprasta rimtis tvyro Kriaučiūnų šeimoje: nei garsesnio žodžio neišgirsi, nei keiksmo, nei riksmo. Didžioji savaitė, mažus vargus ir dideles bėdas į šalį stumdama, jungė Kriaučiūnų šeimą, ruošė Priskėlimui.

Kriaučiūnas, Poviliuką ant Bėrės užkėlęs, įdavęs vaikui į rankas pavadi, iš vakaro sukručio į Ramygalą. Pats kulniavo įkandin raitelio ir sūnui nurodinėjo, kur sukti, kur sustoti, kur apjoti balutę. Poviliukas, apautas motinos bateliais, ilgais kulniukais spaudė kumelės šonus ir įsivaizdavo esąs tikras raitelis. Tačiau bėrė nenorėjo jo klausyti, pyko, kam spaudė šonus – skaudėjo gyvuliui.

Keliais važiuoti važiuo, pakelėmis pėstijei vorele skubėjo. Minios nei galo, nei krašto nerasi, akimis neišmatuos... Jei kam iš pėsčiųjų kliuvo purvo, tas tuoj pat valėsi, vandenį iš griovio riešukučiomis sėmėsi. Naujadvaris kelevius baugino.

Velykų margučiai, primenantys juose glūdinčią gyvybę
Nuotr. R. Kisieliaus

Atgimsta lietuviškos šventės

REDA ULINSKAITĖ, Šiauliai

Pavasaris į Lietuvą atsineša vis daugiau švenčių: praužė Užgavėnės, Velykos, ne už kalnų ir Sekminės, paslaptinga Joninių naktis. Visuomenė, ir net jaunimas, mielau dalyvauja tradicinėse lietuvių šventėse, domisi senais papročiais. Lietuvoje populiariau įvairiausių kalendorinių švenčių ir jų šventimas gatvėse – eitynės, vakaronės, mugės.

Šventės suburia senus ir jaunus

Net ir mažiausias Lietuvos miestas iškilingai švenčia savo gyvavimo sukaktį miestelio globėjų dieną. Pamažu šventės įgauna savas tradicijas ar jas atgaivina. Atsisakoma sovietinio šventinio šablono ilgų kalbų, audringų ploių ir nuolatinės rimties. Tobulėjančios ir linksmėjančios šventės sulaukia didesnio populiarumo. Jaunimas mielau lankosi įvairiuose renginiuose.

Kaziuko muge nuo seno garsėjantis Vilniui šiais metais nenusileido ir kiti Lietuvos miestai. Didžiausiose Lietuvos miestuose šurmuliavo tautodailininkų mugės, pritraukdamos ne vieną miestelėną pasižiūrėti kaip pinamos lietuviškos pintinės, žiedžiamoliniai puodai ar drožiamos dūdėlės. Retas mugės lankytojas neparsineš kokios nors malonios smulkmenos ir namus. Deja, prekybininkų teigimu, šiais metais Vilniuje Kaziuko mugėje lietuviai negalėjo leisti sau smarkiai išlaidauti.

Galima pasidžiaugti, kad Lietuvoje pradėdama nebesi drovėti smagią polką ar sukutinį

čionai pavasarį kelias taip išplero, buza išsiliejo, kad ne tik vežimą, arklį, bet ir žmogų, purvan klampino. Poviliukas, Bėrę apžergęs, bėdos nejuo: kaip jojo, taip išjojo, nesusipurvino, neapsitaškė. Juozapas taip pat nedejavo, mat per purvą makojo auliniais batais. Vieni barėsi, kad naujadvariečiai rudenį čia žvyro mažai papylė, kiti melioratorius keikė, esą jie kalti – per menką griovį iškasė, neapskaičiavo. Vanduo nespėjo Upyte nubėgti: dirvose, pievose telksnojo, neaplenkė ir vieškelio.

Palikę Naujadvarį, žmonės suko į dešinę. Kalneliu palipę, pavaziavę, svarstė, kur arklį vežimą miestelyje priglausti. Ne taip paprasta rasti vietelę – visu pilna prisigrūdusių vežimų, vienu ar dviem arkliais kinkytų.

Prisigrūdę, prigužėjo pilna bažnyčia. Nors ir veržėsi, ir spaudėsi, bet visi norintys vidun nepateko – reikėjo pilnut pilnutėliame šventoriuje stovėti. Čia baltos ir margaspalvės moterų skurutės rodėsi viena už kitą gražesnės. Merginos, tautiniais drabužiais apsitaisiusios, ruošėsi procesijai. Kitos, rūtų vainikius ant galvų prisėgusios, nešė altorėlius. Ir senutėlės senutės su savo religinėmis vėliavomis, altorėliais stovėjo. Neat-

silikio ir vyrai: laikė aukso, sidabro spalvomis margintas, dailiais raštais rašytas švento Kazimiero, švento Jurgio ir Jono Krikštytojo vėliavas. Procesijos priekyje vaikeliai, sustatyti, surikiuoti po du, apvilkti baltomis kamžomis, varpelius, po keturis sutaisytus, rankutėse spaudė. Mergaitės, paūgėjusios ir visiškai mažutėlės, krepšeliuose turėjo žibuoklių ir kitokių pavasario žolynėlių.

Kriaučiūno Poviliukas su kitais berniukais ant zakristijos laiptų rengėsi būgnyti ir vienas kitą mokė, kaip kuoką spausti, kaip garsų bangoje išlaikyti ritmą, nepamesti.

Juozapas Kriaučiūnas, užsitraukęs ant sėrmėgos baltą kamžą, pasiėmęs ilgą lazda su geltonu bumbulu, kažkokių barškalių pripiltu, pro žmones stūmėsi, – rengė procesijai taką.

Kai prelatas Labanauskas anksti rytą iškilingai paskelbė Priskėlimą, suskambo Velykų varpai varpeliai. Jie kėlė džiaugsmą, pripildė kūną ir sielą nežemiškų jausmų. Vaikai mušė būgnus, o visi žmonės giedojo:

*Linksma diena mums nušvito,
Visi troškom džiaugsmo šio:
Kėlės Kristus, mirtis krito,
Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja...*

Iškilinga procesija ėjo aplinkui bažnyčią. Garsiai grojo vargonai, giedojo choras. Šventoriuje elgetos irgi neatsilikio: kas tyliai poterėlius kalbėjo, kas garsiai šaukė Dievo malonės ir išmaldos prašė.

Po pamaldų iš bažnyčios ir šventoriaus pro Laisvės paminklą žmonės išėjo pasipylę į miestelį. Barzdoti žydėliai maldininkus sveikino su šventėmis, prie jų prisidėjo ir rusai stačiatikiai: pagarbiai, žemai lenkėsi, spaudė dešinę. Vieni žmoneliai margučius, bažnyčioje šventintus, į nosinaites įsivynioję atsargiai krepšeliuose ar kišenėse saugojo, kad nesudužytų, nesusipauštų, kiti butelį švento vandenilio, iš kubilio bažnyčioje prisipylę, tausojo, dar kiti beržo kempinę, ant smailiai drožto medžio pameigę, šventa ugnimi uždegta, rūkė, smilkė...

Grįždamas tą giedrą rytą su tėvu namo, Poviliukas vėl jojo užkeltas ant Bėrės. Staiga pajuto: saulė šviesesnė nei visada, debesėliai net už pūkų patalėlių lengvesni, apimti raudonio. Koks tyras giedrumas, koks neįpasakytas virpėjimas aplinkui! Vaiko širdelė nedrebėjo, nesibaigino, bet tvakėjo ramiai, tvirtai. Berniukas žvelgė į priekį, aukštai galvą iškėlęs, ir matė, kaip žmoneliai, namo skubėdami, liejasi į vieną ilgą eiseną – pėsčiųjų, raitų, važiuotųjų... Poviliukui atrodė: visi tik ta švente ir gyvena – vienos minties, vieno jausmo apimti. Net medžiai, atrodė, kartu su žmonėmis judėjo, o paskui sustojo ir nusilenkė ir keleiviams, ir Poviliukui, aukštai ant arklio sėdėjusiam... Tokia vidaus rimtis, toks vaiko džiaugsmas ir ramybė į vieną būtį susiliejo, susilydė...

Ir tėvas mąstė apie tai, ką sūnus širdyje turėjo. Šios Velykos Juozapui įspūdingos, neeilinės: jis išėjo iš bažnyčios sustiprėjęs. Šis žmogus labiau veiksmą negu maldos žodžius brangiavo, todėl po kasdienių bėdų, ligų ir kitų nelaimių šiandien čia atsigavo ir vėl savas pasijuto. Su koku įkarščiu ir užsidegimu Juozapas dalyvavo procesijoje! ("Teisybės kaina", 1998, Vilnius)

Didždvario gimnazijos Lašininis ir Kanapinis (kairėje) po lemtingos kovos
Nuotr. R. Ulinskaitės

Iš Lietuvos gautame velykiniame atviruke – iš numirusių prisikėlęs Kristus. Šv. Tėvas Jonas Paulius II sveikina visus

Lietuvos kardinolas

Lietuvoje išspausdinta Irenos Petraitienės knyga "Kardinolas", kurioje autorė išsamiai rašo apie dabartinį Lietuvos kardinolą Vincentą Sladkevičių. Šios knygos sutikuvėse 2000.III.21 kalbėjo prezidentas Valdas Adamkus ir keletas kitų žymūnų. Čia pateikiama dalis kalbos Kaišiadorių vyskupo Matulaičio, minėto kardinolo bičiulio

Lietuva! Girdžiu tavo balsą – 1991.VI.4 Lomžoje nuskambėjo popiežiaus Jono Pauliaus II balsas (118 psl.).

Kai tariame Jo Eminencijos kardinolo Vincento vardą, man regis visada girdime žodį *Lietuva!* Lietuva – tavo nepriklausomybė, tavo gerovė, tavo rūpesčiai bei skauduliai ir džiaugsmas, tavo žmonių ištikimybė Dievo įsakymams ir jų nuopoliui. Visa tai sutelpa gerojo kardinolo širdyje.

Jau Guzonių kaimo piemenėlio dainoje skambėjo vardas Lietuvos, o ypač Kauno kunigų seminarijoje 1952 - 1956 m. einant prefekto ir dvios tėvo pareigas. Kiekvieną vakarą skambėjo giesmės ir dainos minint vardą "Lietuva".

Ypač su dideliu jauduliui Lietuvos vardas buvo tariamas per Vilniaus arkikatedros prievartų durų 1998.X.23: "Mes džiaugiamės, kad suplevėsavę trispalvę vėliavą, kaip mūsų tautos gyvybės ženklas. Visam pasauliui mes skelbiame: Lietuvių tauta yra gyva tauta! – kalbėjo kardinolas. – Mums reikia, kad tautos šaknis giliai įsikverbtų į dievišką žemę, tada mes augsimės išmintimi (98 psl.).

1990 m. išaušo istorinė Kovo 11-oji. Kardinolas siunčia telegramą Aukščiausiajai tarybai: "Lietuvos Katalikų Bažnyčia, išreikšdama didžiosios mūsų tautos dalies nuotaiką, šiandien vienijasi dvasioje su visais, kurie džiaugiasi Lietuvos valstybės atkūrimu..."

1990 metais birželio mėnesį (14 d.), Devintinėse, "Gedulo ir Vilties" dieną buvo laikomos iškilingos pamaldos prie katedros aikštėje. Dalyvavo Lietuvos vyskupai, Lietuvos vyriausybė, Aukščiausios tarybos atstovai, gausi žmonių minia. Jo Eminencija per pamokslą kreipėsi į Lietuvos žmones:

"Atgimstančiai tautai reikėjo aiškių gairių, tvirtų pamatų, teisingų kelių. Tokios gairės – Dievo įsakymai, tokie pamatai – tikėjimo šventenybės, tokie keliai – doros keliai" (110 psl.).

1991 metais Vilniaus gatvėse žlėgėjo okupacinės rusų kariuomenės tankai, parlamentą supo jo gynėjų pulkai. Aukščiausios tarybos pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis nutarė saugesnėje vietoje paslėpti Kovo 11 nepriklausomybės atstatymo aktą. Tas žvilgsnis nukrypo į kardinolą, tautos mylėtoją ir savo maldose pas Dievą Lietuvos reikalų, užtarėją. Aktas buvo saugomas keletą metų iš Vatikano atvežtoje dėžutėje kartu su kardinolo skyrimo dokumentu.

1989 m. spalio mėn. grįžtant iš Romos per Maskvą italų žurnalistas užklausė kardinolą apie Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Eminencija kalbėjo: "Bažnyčios likimas – tautos likimas. Bažnyčios neįmanoma atskirti nuo valstybės, nes jos išgyvenimai siejasi su tautos išgyvenimais" (108 psl.).

Ačiū rašytojai Irenai Petraitienei už kruopščiai surinktą nors dalelę kardinolo Vincento išsakytų minčių, kurios sklinda po Lietuvą. Dabar su šia išspausdinta knyga "Kardinolas" dar plačiau nuskambės tos gilios mintys kaip Konstantino Čiurlonio "Varpinės" varpai žadinantys su džiugia pavasario vyturio giesme apie žmogaus kilumą, jo dieviško paveiklo begalinę vertę, gerumą, santiką, meilę bei atlaidumą.

Ačiū "Santaros" vyr. redaktoriui Romualdui Norkui už visą šios knygos išleidimo rūpestį ir visiems prisidėjusiems prie šio kilnaus darbo.

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Neringa Inc. su Nek. Pr. Marijos seserimis organizuoja ir praveda stovyklas "Neringos" stovyklavietėje, Vermonte

"NERINGOS" STOVYKLOS 2000

LIETUVIŲ KALBA liepos 9-23 d.d. – vaikams 10-16 metų
liepos 23-29 d.d. – vaikams 6-10 metų
liepos 23-29 d.d. – vaikams 13-16 metų
liepos 30-rugpjūčio 5 d.d. – šeimoms su mažais vaikučiais
ANGLŲ KALBA – LIETUVIŲ KILMĖS
birželio 30 - liepos 4 d.d. – šeimoms su mažais vaikučiais
rugpjūčio 6-19 d.d. – vaikams 7-16 metų.

INFORMACIJA-REGISTRACIJA
kreipitis į Daną Grajauskaitę:
66 Salisbury Rd. Watertown MA 02472
tel. 617-923-4583 e-mail: neringai@yahoo.com

HOMELIFE
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 13 metų

LAISVOJE TĖVYNĖJE

SUGRIEŽTINO BAUSMES NEBLAIVIEMS

Kovo 28 d. Lietuvos seimas sugriežtino bausmes asmenims, kurie pakartotinai per vienerius metus sulaikomi vairuojant transporto priemonę neblaivioje būklėje – apsaugę nuo narkotikų arba vaistų ar kitų svaigųjų medžiagų, rašo ELTA/LGTIC. Baudžiamojo kodekso papildymu, tokie asmenys bus baudžiami patalios darbas iki dvejų metų arba bauda su teisės atėmimu vairuoti transporto priemones, nuo trejų iki penkerių metų. Už papildomą balsavo 82 seimo nariai, 2 susilaikę, niekas neabsavo prieš.

TEIKS TEISINĘ PAGALBĄ

Nuo 2001 m. sausio 1 d. įsigalios seimo priimtas Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas, praneša ELTA/LGTIC. Kovo 28 d. priimtam dokumente numatytas teisinės pagalbos teikimas neturintiems lėšų advokatų paslaugoms apmokėti ir todėl negalintiems tinkamai ginti savo teisių. Siekiama užtikrinti tokias paslaugas, jas apmokant iš valstybės ir savivaldybių biudžetinių lėšų. Valstybė apmokės teisinės pagalbos išlaidas pagal asmens turto ir pajamų lygį.

GRASINA DARBININKAI

Kaip skelbia BNS/LGTIC, daugiau kaip metus negaunantys atlyginimų Kauno "Inkaro koncerno" darbininkai grasina gausiu badavimu ir net susideginimu. Įmonėi paskelbus bankroto bylą, sudarytas 1120 darbuotojų sąrašas, kuriems bendras įsiskolinimas siekia 2,2 mln. litų. Įmonės padalinio "Inkaro avarinė" trys darbininkai badavo 20 parų, o dalis dirbančiųjų budėjo prie vartų, kad nebūtų išvežta pagaminta produkcija. Todėl Kauno apskrities administracija paėmė 275,000 litų paskolą, išmokėjo tuos pinigų atlyginimams 51 darbininkui, ir badautojai sustabdė protesto veiksmus. Tačiau neišku kaip buvo išskirti tie 51. Taip pat kelia

didelį darbininkų pasipiktinimą, kad tik tiems buvo išmokėti pinigai, o paskola turės būti grąžinama iš įmonės lėšų.

SURAŠYS GYVENTOJUS

Lietuvos statistikos departamentas balandžio 3 - 14 d. d. vykdė demografinį tyrimą, besirušiant visuotiniame gyventojų surašymui 2001 m. balandžio 5 d. Tyrimą įvairiuose atrinktuose miestuose atlikinėjo departamento Gyventojų surašymo skyriaus, apskričių statistikos valdybų, miestų ir rajonų statistikos skyrių gyventojų surašymo darbuotojai. Visuotinis surašymas turėjo įvykti 1999 m. gruodžio mėn., tačiau buvo atidėtas atsivėlgiant į Europos sąjungos rekomendaciją, kad jis nevyktų tais pačiais metais, kaip rinkimai, ir taip pat kad būtų atliktas panašiu laiku, kaip kituose ES kraštuose.

PADIDĖJO NEDARBAS

Kovo mėnesį nedarbas Lietuvoje padidėjo 0,2 punkto ir balandžio 1 d. siekė 11,4%, praneša BNS/LGTIC. Nuo praėjusių metų spalio mėnesio pasiekto rekordinio 8,9%, nedarbas augo, tačiau kovo mėnesį augimo tempas sulėtėjo. Lietuvos darbo biržos vadovybė mano, kad balandžio-gegužės mėnesiai ir vasarą nedarbas turėtų mažėti.

REMIA RELIGIJAS

Lietuvos vyriausybė balandžio 4 d. paskirstė lėšas 9 tradicinėms religinėms bendruomenėms, veikiančioms Lietuvoje. Daugiausia buvo paskirta Lietuvos katalikų bažnyčios konferencijai – 2,2 mln. litų. Stačiatikių bažnyčia gavo 134,100 litų, Lietuvos aukščiausiasį sentikių tarybai paskirta 44,400 litų, Evangelikų liuteronų konsistorijai – 30,700 litų, Evangelikų reformotų kolegijai – 17,600 litų. Graikų apeigų katalikų bendruomenei teko 10,200, Karaimų religinei bendruomenei – 10,200, Žydų religinei bendruomenei – 13,500 litų, musulmonų sunitų dvasiniam centrui – 13,500 litų. Siemai pakeista lėšų skirstymo tvarka, neturint tikslios įvairių religijų išpažinėjų apskaitos. Nutarta visoms tradicinėms religinėms bendruomenėms paskirti pastovią bazinę paramos sumą, o prie jos paskirti kintančią dalį, kuri priklauso nuo tos konfesijos tikinčiųjų skaičiaus. Šį kartą bazinė suma buvo 10,000 litų. RSJ

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Stoneyrio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į:

Angelę Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: salvait@lynx.org
Tinklavieta: www.fourseasonproperties.com

Kovo 28 d. Lietuvos seimas sugriežtino bausmes asmenims, kurie pakartotinai per vienerius metus sulaikomi vairuojant transporto priemonę neblaivioje būklėje – apsaugę nuo narkotikų arba vaistų ar kitų svaigųjų medžiagų, rašo ELTA/LGTIC. Baudžiamojo kodekso papildymu, tokie asmenys bus baudžiami patalios darbas iki dvejų metų arba bauda su teisės atėmimu vairuoti transporto priemones, nuo trejų iki penkerių metų. Už papildomą balsavo 82 seimo nariai, 2 susilaikę, niekas neabsavo prieš.

Kovo 28 d. Lietuvos seimas sugriežtino bausmes asmenims, kurie pakartotinai per vienerius metus sulaikomi vairuojant transporto priemonę neblaivioje būklėje – apsaugę nuo narkotikų arba vaistų ar kitų svaigųjų medžiagų, rašo ELTA/LGTIC. Baudžiamojo kodekso papildymu, tokie asmenys bus baudžiami patalios darbas iki dvejų metų arba bauda su teisės atėmimu vairuoti transporto priemones, nuo trejų iki penkerių metų. Už papildomą balsavo 82 seimo nariai, 2 susilaikę, niekas neabsavo prieš.

Lietuvių kova dėl pamaldų laiko

Čikagos priemiesčių laikraštis "The Life" apie Cicero lietuvių pralaimėtą kovą su klebonu dėl savo teisių jų protėvių statytoje šventovėje ir ligišolinio pamaldų laiko

EDVARDAS ŠULAITIS

"The Life" laikraštis, kuris aptarnauja Čikagos vakarinius priemiesčius – Cicero, Bervyną, Stickney ir Forest View, kovo 19 d. laidoje įdėjo lietuviams palankų rašinį (autorius – redakcijos narys Jim Norris), kuriame iškeliamos lietuvių problemos su lietuviškais Mišios mis. Šv. Antano šventovėje.

Ilgokame rašinyje, kuris yra papuoštas ir šv. Antano parapijos šventovės nuotrauka, cituojamas dabartinis klebonas kun. Jim Kastigar ir du lietuvių atstovai: ady. Saulius Kuprys ir Edvardas Šulaitis.

Pirmasis aiškina, kad klebono noras lietuviškoms Mišioms skirti ankstyvą valandą lietuvių parapijiečiams gerokai sukrėtė. Nurodomos ir priežastys, dėl kurių mūsų tautiečiai negali atvykti pamaldoms ankstyvą valandą, esą lietuvių apylinkėse kitų lietuviškų pamaldų nebūtu, o ispaniškos pamaldos laikomos ir kitų parapijų šventovėse.

Rašinyje sakoma, kad pirmose lietuviškose pamaldose naujojo laiku kovo 12 d. lankytojų skaičius buvo gerokai sumažėjęs. Cituojamas pareiškimas E. Šulaitio, kuris šią šventovę lankė 50 metų, esą jis daugiau į ją nebeisais. Be to, dar pabrėžiama, kad sudarytas naujas pamaldų tvarkaraštis, Šulaitio nuomone, yra klebono noras atsikratyti lietuvių parapijiečių.

Prie rašinio pridėtas ir naujas pamaldų tvarkaraštis, kuris įsigaliojo kovo 12. Iš jo matoma, kad šios parapijos steigėjams bei šventovės statytojams yra pats nepatogiausias laikas – 8 v. anglų kalba ir 9 v. – lietuvių. Po jų – net penki ispaniškos Mišios, pradedant 10.15 ir baigiant 7 v.v.

Be to, čia randame ir pernai atlikto klebono apskaičiavimo duomenis. Esą lietuviškos Mišios 11 val. turėjusios 92 lankytojus.

Gaila, kad šie amerikiečių laikraščiai nebuvo paminėti kiti skaudūs lietuvių teisių parapijoje pažeidimai: prie parapijos

salės yra užrašai tik ispanų ir anglų kalbomis, parapijos žiniaraščiui pirmame puslapyje irgi tik dvi kalbos, lietuvių susirinkimams duodamas vienas iš mažiausių kambarių, parapijos raštinėje nėra lietuviškai kalbančio žmogaus ir t.t.

Taip pat praleistas faktas, jog tame rajone, kur yra Šv. Antano šventovė, veikia net 10 katalikų parapijų, iš kurių 3 nebūtu nė vienu pamaldų ispanų kalba, penkis – tik po vieną, tik viena iš jų – dvejais Mišias ispaniškai. Tai kodėl Šv. Antano šventovėje turi būti laikomos net penkerios pamaldos, lietuviškas nukeliant į ankstyvą valandą (pražiojęs joms buvo nusikirta 7, o vėliau duota 9 v.)?

"Svetimi savoje šventovėje"

Taip rašinį apie Cicero lietuvių tikinčiųjų vargus pradeda didžiausias dienraštis lietuvoje – "Lietuvos rytas" balandžio 3 d. numerio "Aktualijų" skyriuje.

Ten pateikiama nemažai žinių apie šią lietuvių įsteigtą parapiją ir mūsų tautiečių pinigais pastatytą šventovę. Rašinyje cituojamas ir Cicero lietuvių tikinčiųjų teisėms ginti komiteto narys dr. Petras Kisielius, kuris išsireiškė: "Bažnytinėje teisėje darosi keisti dalykai, joje nėra jokios demokratijos, pastatė šventovę ar senelių prieglaudą, tai akimirksniu tampa vyskupijos nuosavybe". Dr. Kisielius tame rašinyje taip pat sakė: "Jeigu ne prieš mus į JAV atvykę senosios ateivių kartos lietuvių, šios šventovės čia nebūtų. Jeigu meksikiečiams pernelyg ankšta, tegul jie, kaip kažkada lietuviai, pasistato maldos namus ir juose meldžiasi kiek tik nori".

Tame Lietuvos laikraštyje teigiama, kad šiemet šioje parapijoje lietuvių jau gausiau lankė šią šventovę, kai buvo paraginti tai daryti per spaudą. Jų, kaip teigiama, buvo susirinkę net apie 350 ir nemaža dalis – naujieji ateiviai iš Lietuvos.

Rašinyje taip pat pabrėžiama, kad Šv. Antano lietuvių šventovė buvo pirmoji iš keturių tuo metu Čikagoje veikusių lietuvių parapijų šventovių, 1990 m. įgalinusį savo maldos namuose Mišias aukoti ispanų kalba.

Šioje vietoje tenka pridėti ir pačias naujausias žinias iš Cicero lietuvių tikinčiųjų pastangų bent iš dalies susigrąžinti savo teises jų įsteigtoje parapijoje bei šventovėje. Tai sekasi sunkiai, nes ir pačiame lietuvių komitete yra žmonių, kurie į šį reikalą žūri pasyviai, o viena narė net remia minėtąjį kleboną. Tai, žinoma, kai kuriuos lietuvių tikinčiuosius liūdina nuteikia, nors ankstesniuose susirinkimuose buvo sakoma "mes nepasiduosime". Tačiau vien tik žodžių nepakanka. Reikia pastangų ir tai labai drąstijus. Tik tokiu būdu lietuvių Šv. Antano parapijoje vėl galėtų susigrąžinti prarastas pozicijas.

Vancouver, BC

A.a. ALBINAS SMILGYS mirė 2000 m. kovo 28 d. Vankuveryje, sulaukęs 93 m. amžiaus. Velionis gimė Lietuvoje, Buknaičių kaime, Mažeikių apskrityje ūkininko šeimoje, kur užaugo kartu su keturiais broliais ir viena seserimi. Lietuvoje tarnavo Kauno miesto policijoje, o vėliau Pagėguose, Klaipėdoje, Kretingoje ir Skuode – geležinkelio policijoje.

Vankuveryje išgyveno daugiau kaip 50 metų. Nuo pirmos atvykimo dienos įsijungė į vietinę lietuvių veiklą. Daugelį metų buvo KLB Britų Kolumbijos apylinkės išdininis ir tos apylinkės Tautos fondo atstovu. Priklausė šachmatininkų klubui, medžiojučių meksikietų klubui "Bebras", rėmė ir prenumeravo lietuvišką spaudą. Velionis niekuomet neatsisakė, kur reikėjo padėti ir tik paskutinius porą metų dėl senatvės nebeįstengė dalyvauti renginiuose. Gedulines Mišias už jo vėlė buvo atnašautos Šv. Patriko šventovėje kovo 31 d. Po Mišių palydėtas į "Ocean View" kapines ir palaidotas šalia žmonos Konstancijos. Likę artimieji nuosirdžiai dėkoja Leonardai Macijauskienei už atsisveikinimo žodį kapinėse, visiems už pareikštą užuojautą šeimai ir palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą. A. B. Vileitoms, L. Macijauskienei ir KLB Britų Kolumbijos apylinkėi už gražias gėles. Tardami "išsėkis ramybės, mielas papa", liūdesyje liko – duklė Adelė Šmitienė, vaikaičiai Vida Greene ir Ričardas Šmitas, provaikaičiai – Jennifer, Lindsay, Jeffery, Kelly ir Kristina.

A.a. ALBINAS SMILGYS

Hamilton, Ont.

HAMILTONO TAUTINIŲ ŠOKIŲ "GYVATARIO" vaikų ir studentų grupės gražiai pasirodė Vasario 16-osios minėjime, kuris įvyko š.m. vasario 19 d. Jaunimo-centre. Dėkojame kredito kooperatyvui "Talka" už kalėdines aukas. "Gyvataras" kviečia visus šokėjus, šeimas ir draugus kartu atstovėti jų grupės 50-ųjų metų sukaktį š.m. gegužės 27, šeštadienį, Jaunimo centro salėje. Bilietai – \$20 asmeniui. Bus šilta vakarienė su vynu, programa ir šokiai. Bilietus galima užsisakyti skambinant Kaziiui Deksnui tel. 905 332-6006 arba Irenai Žukauskaitei tel. 416 767-2400. I.Ž.

"PAGALBAI LIETUVOS VALTIAMS", a.a. dr. Felisko Rugio atminimui, užjaušdami pusbrilį Z. Didžbalį ir šeimą, aukoję \$100 – J. Asmenavičius ir L. Skripkūtė; a.a. Antano Garkūno atminimui užjaušdami žmoną Danutę ir visus gimines aukoję: \$50 – A. A. Josiukai, A. Kšivickienė, Z. P. Sakalai, J. V. Skriniskai, E. Šlekys; \$25 – L. Lucan; \$20 – G. Agurkienė, J. Asmenavičius, A. Astas, R. V. Bartininkai, M. J. Gimžauskai, E. K. Gudinskai, M. D. Jonikaitė, G. L. Matukaitė, E. Mažulaitienė, E. V. Sakai; \$10 – E. Grajauskienė, F. M. Gudinskai, A. Mačiulaitienė, K. Rudaitienė, V. P. Sidlauskai; a.a. Matildos Renkienės atminimui užjaušdami dukrą Onutę su šeima ir visus gimines aukoję: \$20 – E. K. Gudinskai, M. A. Pusedsriai; \$10 – G. Agurkienė; \$5 – F. M. Gudinskai; a.a. Genovaitės Malynkaitės atminimui, reikšdami nuosirdžią užuojautą broliui Gediminui \$5 aukoję F. M. Gudinskai.

Dėkojame visiems aukotojams, nuosirdžiai užjaušdami liūdnias šeimą – PLV komitetas

Delhi-Tillsonburg, Ont.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENI Vasario 16-osios proga aukoję A. Aleliūnas, ne A. Aleliūnienė kaip buvo skelbta "TŽ" nr. 15, 2000.IV.11.

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ

\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą SKAMBINTI

905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai

Siuntiniai paįmami iš namų nemokamai. Perduodame pinigų.

Adresas: 232 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos vadovybė š.m. vasario 22 d. latvių salėje, Vašingtone surengė šios mokyklos 40 metų veiklai paminėti vakaronę. Susirinko per 140 dalyvių. Vakaronėje dalyvavo Lietuvos ambasadorius Vašingtone St. Sakalauskas su žmona, LB Vašingtono apylinkės pirm. R. Kalvaitytė-Skuciene su vyru. Ambasadorius ta proga sveikino mokyklos vadovybę ir mokytojus. Taipgi sveikino LB skyriaus pirmininkę, perskaitydama ir JAV švietimo tarybos pirm. R. Kučienės sveikinimą. Vakaronės programai vadovavo dr. J. Laukaitis, mokyklos tėvų komiteto pirmininkas, apžvelgęs ir mokyklos 40 metų veiklą, kartu pagerbdamas visas buvusias vedėjas: a.a. O. Tautvydienę, A. Aistienę, R. Penkiūnienę-Baker, V. Gureckienę, R. Petrutienę ir A. Bailey. Išskirtinai buvo paminėta Angelė Bailey, vadovavusi mokyklai 20 metų (1979-1999). Vedėjos buvo įteiktos gėlės ir padėkos raštai, o mokyklos mokiniai jų garbei padėklavo eilėraščių.

Urugvajus

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga per vieną radijo stotį buvo transliuojamas pokalbis su tautinių šokių vieneto "Ažuolynas" vadovu Robertu Ibarra apie šio vieneto lietuvių kultūros veiklą ir su Lietuvos garbės konsule Birute Žukaitė apie Lietuvą, jos istoriją ir dabartį. Konsulė sumaniai atsikindėjo ir radijo žurnalistų pateiktus klausimus. Kaip rašoma Urugvajaus lietuvių bendruomenės biuletenyje "Zinios" 2000 m. 9 nr., panašių progų negausiam lietuvių telkiniui retai pasitaiko.

Australija

Melburno lietuviai Vasario 16-tąją šventė sekmadienį, vasario 27. Ta proga pamaldos vyko Šv. Marijos Jūrų Žvaigždės šventovėje. Organizacijos pamaldose dalyvavo su vėliavomis. Mišias atnašavo kun. J. Petaitis ir kun. K. Ralys iš Lietuvos. Pastarasis pasakė ir pamokslą. Giedoję parapijos choras, vadovaujamas Z. Prašmutaitės. Minėjimo programa vyko Lietuvių Namų salėje. Invokaciją sukalbėjo kun. K. Ralys, šventės atidarymo žodį tarė Lietuvos garbės konsulas A. Žilinskas. Buvo du kalbėtojai: Lietuvių fondo pirm. A. Šimkus ir Australijos lietuvių jaunimo sąjungos pirm. V. Liumaitė. Pirmasis kalbėjo apie tautinį gyvastumą, antroji – apie jaunimo kongresus. Meninės programos dalyje pasirodė choras "Dainos sambūris", vadovaujamas B. Prašmutaitės, atlikdamos tris dainas, talkinamas jaunų solisčių G. Kymantaitės ir St. Mačiulytės. Moksleivis D. Prancūnas paskambino fortepijonu. A. Vaicaitis skaitė V. Mačernio ir J. Aisčio poezijos bei tautinių šokių grupę "Gintaras", vadovaujama D. Antanaitienės, pašoko du šokius. Australijos Lietuvių fondo pirm. A. Šimkus įteikė dvi pinigines premijas moksleiviams A. Skeiviui ir T. Mardijants, geriausiai išlaikiusiems abiturijos lietuvių kalbos egzaminus Melburno svetimų kalbų mokykloje. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Programai vadovavo V. Jokubaitytė.

Estija

Talino lietuviai 1999 m. gruodžio 22 d. šventė Kūčias. Jose dalyvavo arkiv. Ervin J. Ender, apaštali-

nis nuncijus Baltijos kraštams, Estijos apaštalinės nunciatūros generalinis vikaras kun. Philippe iš Opus Dei, du lenkų kunigai, Biržų klebonas kun. Rimantas Kaunietis, atvežęs ir kalėdaičių, Brigintinių kongregacijos vienuolės ir nemažai tautiečių. Arkivyskupas sukalbėjo maldą ir palaimino Kūčių stalą. Po Kūčių vakarienės jaunimas padėklavo eilėraščių, pagiedota kalėdinių giesmių. Pirmąją ir antrąją Kalėdų dieną Mišias Šv. Povilo šventovėje aukojė arkiv. E. J. Ender su dešimčia Estijos katalikų kunigų, diakonais ir ministrantais. Pamaldos rodė ir Estijos televizija. Po Mišių arkivyskupas pakvietė maldininkus į artimiausią restoraną pasivaikinti ir pasikalbėti ("Pasaulio lietuvis" 2000 m. 2 nr.).

Lenkija

Gdanske veikia Lietuvių draugija. Jai priklauso daugiausia vidutiniosios kartos tautiečiai, į Gdanską atvykę vėlesniais pokario metais. Kaip rašoma "Aušros" 2000 1 nr., daug jų turi aukštąjį išsilavinimą. Draugija 1997.V.8 įregistruota Gdanskio rajoniniame teisme kaip savivaldi organizacija. Kasmet yra organizuojami 7-nis mėnesius trunkantys lietuvių kalbos kursai, kuriuos lanko ir lenkai, norintys lietuvių kalbą pavartoti verslo reikams. Pvz. Ania ir Agnieszka, Gdanskio studentės, norėtų tapti lietuvių iš lenkų kalbų vertėjomis. Šios organizacijos nariai kiekvieną ketvirtąjį mėnesio trečiadienį susitinka Gdanskio visuomeninių organizacijų centre. Apskritai, draugija turi geras sąlygas rengti įvairius susitikimus, iškilmes, priimti svečius iš Lietuvos, rengti parodas.

Gruzija

Tbilisye, Gruzijos sostinėje, lietuvių gruodžio 25 d. šventė kartu Kalėdas. Susirinko šeimos su vaikais ir provaikaičiais. Šventinis stalas, kaip "Pasaulio Lietuvių" 2000 m. 1 nr. rašo Irena Džilija, buvo papuoštas pagal lietuvių papročius. Kalėdų senelis vaikams dalino dovanėles, o suaugusiems veikė loterija. Sekmadienio mokyklos mokiniai atliko programą.

Ukraina

Kryme yra įsisteigusi ir vienerius metus gyvuojanti M. K. Čiurlionio lietuvių kultūros draugija, kuriai vadovauja V. Raulusevičiūtė-Logina. Įvairiuose Krymo miestuose ir rajonuose veikia 14 šios organizacijos kuopelių, iš viso 115 narių. Krymo lietuvių 1999 m. rugsėjo 12 d. Simferopolio mieste susitiko su Lietuvos prezidentu V. Adamkumi, kai jis lankėsi Ukrainoje. Jis atidarė šiame mieste lietuvių sekmadieninę mokyklą, į kurią taip pat suvažiavo kairiai iš artimesnių kitų vietovių. Nuotaikingai buvo atšvestos Kalėdos. Pamaldos Kalėdų dieną vyko neseniai atidarytoje katalikų šventovėje. Po pamaldų apie 50 žmonių su vaikais susirinko jaukioje salėje. Sekmadieninės mokyklos mokiniai dėklavo lietuviškus eilėraščius, Kalėdų senelis (jie ten dar tebevadina į Senių Šalčių) dalino vaikams dovanėles. Iki vėlavakaro skambėjo lietuviškos dainos, nenutilo vaikų triukšmas. Buvo susirinkę, kaip draugijos pirm. V. Raulusevičiūtė-Logina rašo "Pasaulio lietuvių" 2000 m. 2 nr., įvairaus amžiaus ir profesijų žmonės, kuriuos vienija tikyba ir Lietuva, norintys taipgi tarp savęs bendrauti ir švęsti lietuvių religines bei tautines šventes.

J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje.

isikūres nuosavyuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.50%	Asmeninės nuo 7.35%
santaušas 2.75%	neklint. turto 1 m. 7.55%
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius 3.75%	
180 dienų indėlius 3.75%	
1 m. term. indėlius 4.90%	
2 m. term. indėlius 5.20%	
3 m. term. indėlius 5.50%	
4 m. term. indėlius 5.60%	
5 m. term. indėlius 5.95%	
RRSP ir RRIF (Variable) 2.50%	
1 m. ind. 4.90%	
2 m. ind. 5.20%	
3 m. ind. 5.50%	
4 m. ind. 5.60%	
5 m. ind. 5.95%	

Seikite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆

- \$12 už vieną kubinę pėdą.
- Papildomai \$5 už 10 kg siuntiant tuo pačiu adresu kitam asmeniui.
- Prašom neruošti per sunkių dėžių.
- \$18 pristatymas iki 31 kg.
- Pagal Lietuvos muitinės įstatymus asmuo gali gauti tik 31 kg be muto.
- Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334

PRIIMU SIUNTINIUS ANTRADIENIAIS IR TREČIADIENIAIS

Petras Šturmčas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558
Voyages Poltours Travel (Montrealis) (514) 521-9910

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

► KULNO SKAUSMAI
► PĖDOS SKAUSMAI
► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
► LAUGĖ NAGAI
► VIETINĖ NEJAUČIA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

► VAIKIŲ EISENOS NESKALDUMAI
► PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
► PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLIAIS
► PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
► STERILUS ĮRANKIAI

PRIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
35 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
35 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
35 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

Kautynėse su "Armija Krajowa"

Mūsų batalionas vokiečių kaip Lietuvos vietinės rinktinės dalinys buvo nusiųstas iš Marijampolės į Ašmeną, kur buvome klastingai lenkų krajininkų užpulti ir sumušti. Likusieji gyvi išrengti ir basi kaip belaisviai buvome varomi prieš stovyklon ir iš ten paleisti

Vytautas Starkevičius.

Kanada

LVR pradėjo formotis Marijampolėje. Pirmasis batalionas gavo numerį 300. Buvo sudarytas ir 301 batalionas 1944 m. kovo 10 d. Pirmiausia pašaukė miesto ir priemiesčių jaunimą. Aš stojau į pirmą kuopą pirmo bataliono. Atėjome į kareivines, gavome uniformas, užėmėme visas sargybas tame rajone ir sandėlius, nes buvo daug privėža mundiruočių.

Maždaug per savaitę ir susiformavo keturi batalionai: 301, 302, 303, 306 komandentūros kuopa.

Į pabaigą kovo pradėjo formotis karo mokykla. Mūsų pirmoje kuopoje buvo daug mokinių. Iš jų daug kas išėjo į karo mokyklą. Kariai mūsų batalione buvo visi suvalkiečiai iš Marijampolės, Vilkaviškio ir Prienų apylinkių, keletas iš Šakių. Aš pats buvau išėjęs kurį laiką į 301 bataliono štabą – buvau vokiečių kalbos vertėju, kol atsirado geresnių. Po keturių savaičių prieš išvažiuojant į Ašmeną grįžau į pirmąją kuopą.

Iš Marijampolės iškėlė pirmutinį batalioną į Vilnių. 306-sis buvo senų kareivių, tarnavusių Lietuvos kariuomenėje. Jame buvo daugiausia žemaičiai. Vėliau iškėlė 303 ir Trakus.

301 batalionas balandžio pabaigoje išvykome traukiniu į Vilnių, o vėliau pėsti į Ašmeną.

Atžygiavome į Ašmeną po pietų. Buvo vartai papuošti –

sutiko mus trys žmonės – vienas policininkas, teismo sekretorė ir dar vienas civilis. Pamatęs mūsų ginklus nusivylė policininkas ir vėliau mums keliems pasakė: su tokiais ginklais tai turėsite daug aukų, man gaila jūsų jaunų vyrų. Tas policininkas ir dabar gyvena Toronte Vladas Jis buvo gerai patyręs kovose su "Armia Krajowa" ir žinojo jų ginkluotę. O mes turėjome 2 lengvus kulkosvaizdžius su 500 šovinių, kuriuos buvo galima išleisti per 15 minučių. Šauliai turėjo po 14 nr. prancūzišką šautuvą ir po 25 šovinius. Iš viso bataliono pirmoji kuopa turėjo mažo kalibro minosvaizdį su 120 minų.

Pernakvojė Ašmenoje iš ryto žygiavome į Mūrinę Ašmeną 12 km. Buvo graži diena. Vedė leit. Vyšniauskas, labai akylus saugus karininkas, nes kuopos vadas Stalauškas buvo per daug paėmęs...

Buvome gerai išdėstyti kovos žygio tvarka:ėjo dvi poros žvalgų priekyje ir šonuose. Vėliau sužinojome, kad mus sekė "Krajowa", bet nedrįso pulti dienos metu. Mūsų štabas pasiliko Ašmenoje, o prieš Mūrinę Ašmeną trečia kuopa pasiliko kaime, bet to kaimo vardo neprisimenu. Mes, dvi kuopos, atėjome pietų metu į Mūr. Ašmeną, pakeitėme vokiečių dalinį. Vokiečiai buvo pagasdinę gyventojus, kad ateina Lietuvos SS. Tokių iš viso mes neturėjome. Žmonių nesimatė miestelyje – jie žiūrėjo pro langus nedrąsiai. Vėliau pamatė, kad mūsų

sų vyrai ne tokie kaip buvo pasakyta, susidraugavome su gyventojais. Jie pavaišindavo grikių blynais. Tai buvo daugiausia gūdai. Jie mus mėgo, net ir jaunos merginos.

Pirmiausia užėmė M. Ašmeną, išsikasė apkasus. Mūsų kuopos antram būriui pasitaikė gera vieta – kalnelis ir smėlis, buvo sausa. Kitur buvo šlapia. Kasėme statius apkasus. Mūsų trečias būrys turėjo šlapia pievą, negalėjo kasti, tai pririnko senų rastų. Buvo geriau kaip nieko. Kasdien atlikdavome lauko pratimus ar tankinę rikiuotę.

Už savaitės mūsų kuopos vadą vyr. leitenantą pakeitė nauju kapitonu (pavardės neatmenu). Buvo labai malonus žmogus maždaug 50-55 m. amžiaus, panašus į kunigėlį. Mes taip jį ir vadindavome. Antrosios kuopos vadą irgi leit. Virbylį iš 9 p. p. buvusio Marijampolėje. Atėjo kapitonas Pačebutas, labai griežtas karininkas, taip pat buvęs 9 p.p. karininkas.

Atlikdami lauko pratimus miške, pastebėjome "Krajowos" virtuvę. Leitenantas įsakė pasitraukti. Nežinau, ar būtų taip pasiėlgęs buvęs mūsų būrio vadas leit. Vyšniauskas, prieš porą dienų išvykęs atostogų į Kauną. Šis momentas įvyko gegužės 14 d. Vakare prie vėliavos nuleidimo vadovas skaitė atsiųstą raštą iš "Krajowos" vadovybės, esą mūsų nepuls. Tą vakarą gavome degtinės, cigarečių ir po plytelę šokolado. Uliavojom visą vakarą. 12 nakties užvirė kova. "Krajowa" veikė su naciais, gaudavo ginklų ir šaudmenis iš Vilniaus Gebietskomisaro. Mes išbėgome į apkasus, kas kokius ginklus turėjome, užėmėme poziciją. Supratome, kad mes apsupti iš visų pusių. Mūsų leitenantas Sniegaitis, kuris vadovavo minosvaizdininkams, iš vakaro išvyko su keliais minosvaizdininkais į kaimą paulyti, ir nebuvo kas galėjo šaudyti iš minosvaizdžio. Vėliau 120 minų pateko į "Krajowos" nagus. Mes gynėmės kiek įmanėme, atmu-

Dvasinės pagalbos jaunimo centro penkmečio sukakties iškilmėje Klaipėdoje dalyvavo ir Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS su žmona ALMA

Dvasinės pagalbos jaunimui centro vadovai Klaipėdoje spaudos konferencijoje. Iš k.: A. Liesytė, O. Polukordienė, steigėjas kun. E. Putrimas iš Toronto, direktorius Pr. Liškauskas

šėme tris puolimus. Mudu su draugu Albinu vienas kitą pasirašindami gynėme apkasus. Šalia tupėjo mūsų kuopos vadas ir labai drebėjo. Gavome po pakeilį šovinių iš kapitono. Jis turėjo šautuvą, bet nešaudė. Vadovybės nebuvo išskyrus porą puskarininkų. Vėliau ir tie dingo. Pirmiausia lenkai pralaužė antros kuopos pozicijas ir įsiveržė į kaimelį. Mūsų kulkosvaizdis po kelių šūvių užspringo. Mes iš likusių apkabų ėmėme šovinius ir dėjomė į šautuvus, bet ir tie šautuvai darė kliūtis.

Nors ir stovėjome ant mirties slenksčio, turėjome humoro. Mudu su Albinu klausdavome vienas kitą, kaip sekasi, ar dar "špokinė" nenulėkė nuo pečių?

Baigiantis šoviniams ir vaitojant sužeistiems, pradėjo kilti panika. Mudu su draugu suorganizavome dainą, nors dainavome stovėdami ant kranto savo duobės. Matydami, kad jau

neatsilaikysime, Albinas nuplėšė kapitonui antpečius. Jis liko gyvas, tik vėliau jam pakriko nervai, paguldė į ligoninę. Antros kuopos kapitoną Pačebutą nušovė kluone. Mums įsakė pakelti rankas, suguldė, nuėmė diržus. Atsisotė turėjome nusirengti, likome tik su apatiniais ir net be kojinių. Buvo šaltas ankstyvas rytas – gegužės 15 d. Varė pėsčius. Iš šonų jojo raiteliai, gerai ginkluoti su 43 nr. "šmaizeriais".

Žyvrkeliai aštrūs ir kojų padai kraujavo. Kaimuose užpuldavo civiliai su dalgiais ir šakėmis, nachališkai reikalavo leisti juos nužudyti. Keli kiti šaipėsi ir sakė: "Kokia graži Plehavičiaus armija – visi balti!" Vienam seniui su dalgiu rėžė į nugarą bizūnu raitelis. Jie būtų mus išpjovę, jeigu būtų leidę. "Krajowos" kariai vaišinosi šviežia duona, sūriu, lašiniai ir blynais kaimo pakelėse, o mums – nė (Nukelta į 9-tą psl.)

Dvasinė pagalba jaunimui

Sukaktis, primenantis atliktus darbus Klaipėdoje

ANTANAS JUŠKEVIČIUS

Net tris dienas Klaipėdoje Šv. Juozapo Darbininko šventovėje ir kitose miesto vietose vyko dangiškojo parapijos globėjo ir jaunųjų pagalbininkų – Dvasinės pagalbos jaunimui centro (DPJC) 5-kerių metų gimtadienio šventė.

Renginių programoje pirmąją dieną vyko spaudos konferencija, DPJC klubų ir skyrių atvirų durų diena, susipažinimas su jų veikla. Antrąją dieną uostamiesčio Muzikos centre aidėjo koncertų garsai, sveikinimų kalbos, iki vėlumos vyko buvusių ir esamų DPJC savanorių (narių) bendruomenės vakaronė. Trečią iškilmių dieną naujojoje, dar nepilnai įrengtoje Šv. Juozapo Darbininko šventovėje vyko tarsi dviguba šventė: parapijos tikintieji šventė savo dangiškojo globėjo šv. Juozapo metines ir DPJC gimtadienį. Buvo aukojamos šv. Mišios.

Iš jaunimo dvasinės veiklos pirmosios sukakties renginį atvyko daug garbingų žmonių: DPJC steigėjai – kun. Edmundas Putrimas (Kanada), šios šventovės parapijos klebonas, DPJC direktorių valdybos pirmininkas kun. Algis Baniulis, SJ, Lietuvos psichologinės pagalbos tarnybų sąjungos pirm. dr. K. O. Polukordienė, DPJC rėmėjas, socialinis darbuotojas Jack Irwin (JAV), Klaipėdos socialinės rūpybos skyriaus viršininkė Audronė Liesytė ir kiti.

Iškilmes buvo pakviesti Kanados ambasadorius Lietuvoje P. McKellar, Lietuvos vyskupo 2000 metų jubiliejaus komiteto sekr. kun. R. Marickas, jėzuitų provincijolas Tėvas Antanas Šaulaitis, SJ, Telšių vyskupo kurijos generalvikaras mons. J. P. Gedgaudas ir kancleris dr. J. Šiurys, miesto ir apskrities vadovai. Renginio organizatorius ir DPJC savanoris pradžiugino į šventę atvykęs prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma.

Garbingi svečiai dalyvavo iškilmingoje popietėje surengtoje buvusios laikinosios medinės Šv. Juozapo Darbininko šventovės pastate. Savanoriai surengė gražų koncertą, dalyviai

buvo vaišinami gaivinančiais gėrimais ir saldumynais, buvo įneštas didžiulis šventinis tortas su degančiomis žvakutėmis. DPJC penkerių metų gimtadienio proga pasveikino Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Šiuo metu DPJC veikia pagal dešimties programų kursą. Juose dalyvauja 253 savanoriai, dirbantys su vaikais ir paaugliais iš socialiai remtinių šeimų ir su paaugliais, linkusiais į teisėtą tvarkos pažeidimus.

Pagal parengtas programas stengiamasi dvasinėmis vertybėmis sudominti ir užpildyti jaunų uostamiesčio gyventojų laisvalaikį. DPJC savanoriai stengiasi pagelbėti alkoholio, narkotinių medžiagų, psichologinių krizių ir savijudbių paliestam Klaipėdos jaunimui.

Anot DPJC direktoriaus Ričardo Liškausko, per penkerius metus savanoriai nemokamai dirbo daugiau kaip 88,000 valandų stovyklose su vaikais ir vienišais seneliais. Jaunimo telefoninio linijos skyrius teikė anoniminę psichologinę pagalbą įvairaus amžiaus žmonėms. Paauglių klubuose savanoriai padėjo atsiskleisti jauniems talentams iš nedarnių šeimų, nuveikta daugybė kitų darbų.

Žinoma, buvo ir pilkų dienų, bet pamiršusi buvusius įvairius sunkumus ir nesėkmes, DPJC per savo gimtadienį norėjo tik džiaugtis ir džiuginti kitus.

Kalbėję DPJC vadovai dėkojo daugiau kaip 10 programų koordinatorių, aktyviems savanoriams ir nuoširdžiausią padėką reikė rėmėjams, kurių labai ilgas sąrašas Lietuvoje ir užsienio šalyse (per 60 rėmėjų).

Malonu skaityti jaudinančius vaikinių ir merginų atsiliepimus apie DPJC: "Čia išmokau atsipalaiduoti, pasakyti savo nuomonę. Žinau, kad visa, ką sužinojau, bus naudinga mano gyvenime" – Algis; "Čia atėjus keletas kartus, labiau norisi gyventi..." – Rasa; "Jūs Dievo dovana jaunimui..." – Aurimas; "Čia ta vieta, kur nereikia apsimestinėti, tie žmonės priima mane tokią, kokia aš esu" – Neringa; "...čia galėjau suprasti ir atrasti save, išspręsti begalę problemų. Brangiausia dalyką – tikėjimą Dievu išgijau taip pat čia..." – Daiva.

LIETUVOS VIETINĖS RINKTINĖS SAJUNGOS KARIO PAŽYMĖJIMAS

VYTAUTAS STARKEVIČIUS

Did you know?

- Finnair flies daily between Helsinki and Vilnius.
- Finnair will operate leisure flights between Toronto and Helsinki 3 times a week this summer.
- Finnair flies scheduled flights to over 50 destinations worldwide.
- Finnair also operates leisure flights to over 60 destinations worldwide.
- Finnair was established in 1923 as Aero Oy.

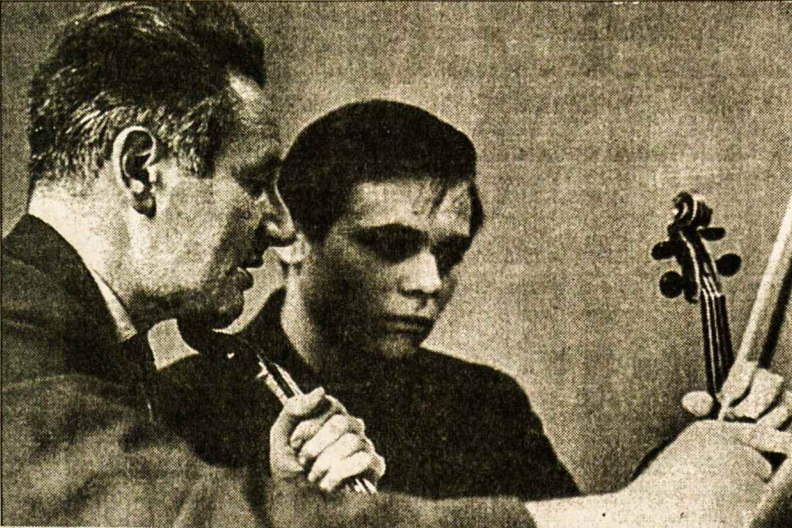
Your trusted experts to Finland, Scandinavia, Baltics and Northern Europe in Canada since 1968

Telephone 416 222-0740
Web www.finnair.com

Po muzikės AUDRONĖS ŠARPYTĖS diplominio koncerto 1978 m. Vilniuje. Šalia jos – profesorius RAIMUNDAS KATILIUS

Žymieji Lietuvos smuikininkai – ALEKSANDRAS LIVONTAS ir RAIMUNDAS KATILIUS. Iš Audronės Šarpytės nuotraukų archyvo

Kai mokytojai išeina negrįžtamai...

Prisimenant du garsius muzikus

Šiuo metu, kaip ir 1974 m. vėlyvą rudenį, vėl sukrėtė žinia apie mano mokytojų mirtį. Tai Aleksandras Livontas ir Raimundas Katilius – du pasaulinės rusų muzikos tradicijų tėšai: vienas – Davido Oistracho, kitas – Igorio Bezrodno mokiniai. Abu, kaip du meno šviesuliai, spindėjo Lietuvoje savo talentais, gaudino ir džiugino ne vieną širdį. Vargu ar įmanoma išvardinti visus lietuvių kompozitorius, kurių kūriniai garsėjo šių menininkų rankose, mokinius, kuriuos jie išvedė į profesionalų muziko kelią.

A. Livontas mirė tik atlikęs E. Balsio koncertą ir, nusilenkęs publikai į visas keturias puses, dar spėjo virpančia ranka paimti mano iš širdies įteiktas gėles.

Po jo mirties R. Katilius buvo pakviestas dirbti į Lietuvos Muzikos akademiją ir perimti profesoriaus Livonto studentų klasę. Šis jaunas, tada 28-rių metų pedagogas mus visus laikė sau lygiais: „Vadinkite mane Raima“ – sakė savo antrakursei studentei. Neužmirštamas 1975 m. koncertas Filharmonijoje,

kur sužavėta publika nepaleido, prašydama atlikti dar 12 papildomų kūrinių. Bėgdavau į kiekvieną savo mokytojo koncertą, sėdama žinių iš garsios I. Bezrodno mokyklos, kurias perdavė man mokytojas, kartais net neskaiciuodamas darbo vandenų. R. Katilius atvėrė man duris į sceną, kai buvau trečia-me ir penktame kursuose. Buvau jo pirmoji studentė, kuriai jis patikėjo solistės – atlikėjos kompozitorius, kurių kūriniai garsėjo šių menininkų rankose, mokinius, kuriuos jie išvedė į profesionalų muziko kelią.

Du įžymūs Lietuvos menininkai A. Livontas ir R. Katilius paaugojo savo gyvenimus kitiems, kurie sudegė savo pačių meno ugnyje, kurie tarė paskutinį „sodie“ muzikos kalbą... grodami tuo pačiu smuiku... išeidami iš šio pasaulio savo gimimo dienu mėnesį... būdami vienodo amžiaus...

Audronė Šarpytė, A. Livonto ir R. Katiliaus studentė

Dr. MYKOLAS STEIBLYS (1904-1985) su savo žmona, kai jis dar vaikštinėdavo Marijampolės gatvėmis. Minint 15-tąsias jo mirties metines prisimenama: medicinos fakultetą Kaune velionis baigė 1930 m., dirbo akių ligų klinikoje Kaune, vėliau klinikos vedėju Marijampolėje; specialybę tobulino Vienos, Prahos ir kitų šalių akių ligų klinikose, skaitė paskaitas, buvo žinomas ir už Lietuvos ribų; pradėję jo darbą tęsia duktė docentė Vida Steiblytė-Arčulienė; sūnaus Juliaus žmona Dalia Steiblienė – gydytoja Vilniuje. (Nuotrauką ir pranešimą atsiuntė Julija Klišonytė-Šelmienė)

Kanados Lietuvių *Fondas*
Lithuanian Canadian *Foundation*
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!

Remkime Lietuvą!

REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Jaunimo ėrove besirūpinant

Kunigo ANTANO SAULAIČIO, SJ, viešnagė Klyvlande ir jo pranešimas apie rūpesčius dabartiniu Lietuvos jaunimu

AURELIJA BALAIŠAITIENĖ

Klyvlando lietuviai jaučiasi pagerbti turėję progą sutikti ir pasveikinti Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolą kun. Antaną Saulaitį, SJ, kuris neseniai atvyko iš Lietuvos, joje atliekamas vertingus darbus. Ten jis rūpinasi Lietuvos jaunimo religiniu auklėjimu, mokyklų ir vienuolių atstatymu, jų pastatų atgavimu ir kitomis problemomis.

I kovo 26 d. sekmadienio šv. Mišias, kurias atnašavo svečias kun. Saulaitis, šalia vietinių parapijiečių, daug lietuvių atvyko iš tolimesnių apylinkių, nes tokio garbingo asmens atvykimas juos paskatino jį pamatyti ir išgirsti. Po pamaldų visi buvo pakviesti į Dievo Motinos parapijos konferencijų kambarį išklausyti svečio pranešimo. Prie įėjimo ant stalo buvo išdėstyti svečiui sveikinimo lapai su paskata juos pasirašyti. Šalia jų gulėjo aukoms vokeliai.

Kun. A. Saulaitis gimė Kaune 1939 m. ir 1949 m. atvyko į Ameriką. Nuo pat ankstyviausių jaunystės dienų jis ieškojo dvasinių vertybių, siekdamas mokslo ir svajodamas apie kunigystę. Baigęs filosofijos ir teologijos studijas, jis 1961 m. įstojo į jėzuitų ordiną, o 1969 m. buvo išventintas kunigu. Būdamas labai darbštus, energingas ir pareiškias, jis 1984 m. buvo išrinktas Amerikos lietuvių jėzuitų provincijolui. Šalia kunigystės ir kitų, su jo pašaukimu susijusių pareigų, jame išliko gyva meilė ir įsipareigojimo jausmai tėvynei, kurie jį privertė į ją grįžti ir joje dirbuoti.

Dievo Motinos parapijos klebono kun. Gedimino Kijausko, SJ, pasveikintas ir pristatytas klausytojams, garbusis svečias įdomiai ir gyvai kalbėjo apie savo patį svarbiausią darbą, būtent – religinį jaunimo auklėjimą, tėvų ir vaikų santykių pagerinimą, po pamokų vaikų įtraukimą į savanoriškas tarnybas.

*Štai šventų Velykų varpai gaudžia,
Aleliuja gajais nuskambės.
Jauskim – Kristus į žaidžius mus gaudžia,
Jis mums pirmas Meile prakalbės.
S. Šviesaitė*

Lietuviškos gatvės

Neseniai „TŽ“ skaitėme apie Argentinos lietuvių iniciatyvą įamžinti Lietuvos vardą Argentinos miestų gatvėse.

Studijuodamas Los Angeles sužinojau, kad šis Kalifornijos miestas taip pat turi 2 gatves, susijusias su Lietuvos vardu: „Lithuania Drive“ ir „Lithuania Place“. Pasirodo, kad tai mano geras bičiulis Algirdas Gustaitis 1961 m. vasario 2 d. iš Los Angeles miesto vadovybės išrūpino gatvę ir aikštę pavadinti Lietuvos vardu.

Lietuviška gatvė („Lithuania Drive“) ir aikštė („Lithuania Place“) yra šiaurinėje Los Angeles miesto dalyje – Granada Hills vietovės šiaurėje. Vietovė gana prabangi, namai vienaukščiai, gatvėje auga tujos, palmės, kaštonai, klevai. Vieną suauklėtą savaigalį kartu su Algirdu ir Danguole Gustaitiais bevaikščiodami po „Lithuania Dr.“, radome ir pusiau laukinę obelį, kurios mažų obuoliukų skonis taip priminė mūsų „antaninius“.

Po tokio pasisekusio žingsnio Los Angeles, Algirdas Gustaitis dar keletą kartų rašė raštus į Desert Hot Springs ir Santa Monica su prašymais Lithuania vardu pavadinti tų miestų

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Pirma pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus pirmą
pacientus ir vakarais

nybas, taip pat abipusės pagarbos tarp mokytojų ir mokinių ugdymą.

Jis Lietuvoje gyvena jau daugiau kaip dveji metai. Savo kalboje kun. Saulaitis pabrėžė, kad jam rūpėjo sugrąžinimas, atstatymas ir atgavimas vienuolių. Jis džiaugiasi, kad jam pavyko atgauti Kauno jėzuitų gimnazijos pastatus. Jis taip pat pasidžiaugė, kad yra išleistas naujas istorijos vadovėlis be iškreiptų istorijos faktų. Jam labai rūpi sunki vaikų materialinė būklė, mokslo išlaidų padengimas, ir ypač vaikų avalynės parūpinimas. Jis su švelniu humoru aiškino, kad Lietuvoje visi vaikšto žvyruotais ir akmenuotais takeliais, o vaikučiai greitai išauga savo batelius, kurie yra labai brangūs.

Kun. Saulaičiui taip pat rūpi kokia nors negalia kenčiantys vaikučiai, kurie arba neprigirdi, arba nemato. Jis rūpinasi ir senelių globa.

Baigdamas kalbėti, kun. Saulaitis pakvietė advokatą V. Matą dideliame ekrane parodyti iš Lietuvos atgabentą filmą, kurį surežisavo ir išleido „Baltic Jesuit Advancement Project“. Filmas buvo daugiausiai anglų kalba su trumpais protarpiais lietuviškai. Jame matėme eilę įtakingų asmenų, kunigų, anglų kalbos mokytojų, puikiai angliškai kalbančių mokinių ir net patį svečią. Baigus rodyti filmą, svečias atsakinėjo į klausimus ir į galą pabrėžė finansinės pagalbos reikalingumą. Nors mokyklose jau yra kompiuteriai, tačiau stinga net ir pačių primityviausių mokslo priemonių, kaip pvz. spalvotų pieštukų.

Klausytojai, su dideliu dėmesiu išlausę jo pranešimą, jam audringai paplojo, o kun. Kijauskas pakvietė visus pasivaikšinti parapijos svetainėje.

Iš privačių pokalbių teko nugirsti, kad klausytojai buvo sužavėti kun. Saulaičio idealizmu ir jo konkrečiomis pastangomis Lietuvos jaunimą vesti krikščioniškos moralės keliu. Jam netrukus grįžtančiam į Lietuvą, reikia palinkėti laimingos kelionės ir Dievo palaimos jo darbuose.

gatves ar aikštes. Tačiau gatvių pavadinimai užstrigo kažkur valdininkų stalčiuose.

1971 m. Algirdas Gustaitis kreipėsi į miesto valdybą vieną iš Los Angeles gatvių pavadinti „Simas Kudirka“ vardu. Taip būtų įamžintas iš sovietų ir amerikiečių laivą peršokęs, bet sovietams gražintas lietuvis Simas Kudirka, kuris tuo metu kalėjo Sovietų Sąjungoje. Deja, bandymas įamžinti drąsų jūrininką vienoje iš gatvių buvo nesėkmingas.

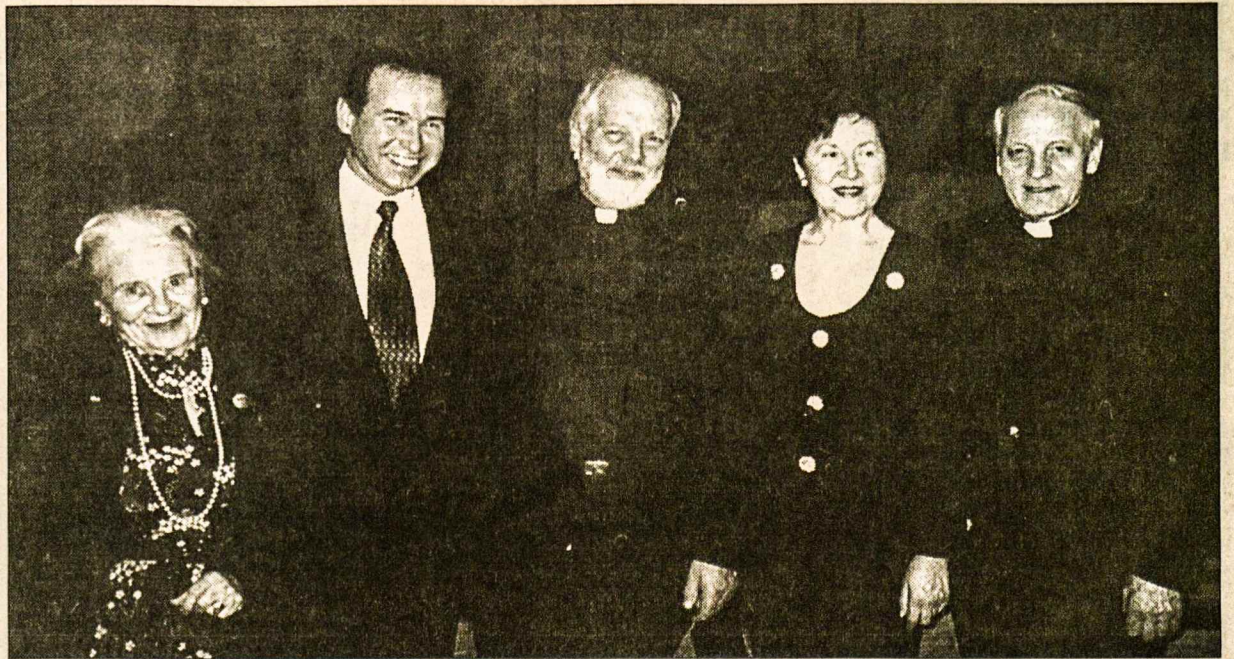
Los Angeles nebuvo tokių iškilmių kaip Argentinoje. Keletą kartų apie tai buvo pagarsinta išeivijos spaudoje, tačiau Los Angeles lietuviai nesiėmė tose vietovėse organizuoti tautinių eisenų. Gal dėl to, kad gatvė ir aikštė yra Los Angeles pakraštyje? Aš manyčiau, kadangi vietiniai lietuviai apie šias gatves taip pat mažai žino. Tai liudija ir straipsnelis „Drauge“ (1993 m., nr. 24), kur Vytautas Šeštokas džiaugiasi, kad naujajame Los Angeles žemėlapyje atsirado dvi gatvės, ir daro prielaidą, kad taip Los Angeles miesto vadovybė „Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jos vardu pavadino savo gatves“. Pasirodo, kad tai įvyko daug anksčiau. Lietuviai Los Angeles jau nuo 1961 m. turi „Lithuania Dr.“ ir „Lithuania Pl.“ Kęstutis Šalavėjus

Knygų rišykla
„SAMOGITIA“
meniška ir išsami
knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Su svečiais iš Lietuvos jėzuitų provincijolui ANTANU SAULAIČIU Klyvlande. Iš kairės: Aurelija Balaišaitienė, dr. Raimundas Šilkaitis, A. Saulaitis, LF įgaliotinė Dalia Puškorienė, kun. Gediminas Kijauskas, SJ

Trijų chorų koncertas Toronte

Iškilus, originalus renginys savo turiniu ir forma

NIJOLĖ BENOTIENĖ

Tokie koncertai mūsų visuomenėje – tai unikalus renginys, kuris vargu ar kada bus pakartotas. D. Viskontienės, R. Klirienės ir D. Polikaitės prieš keletą metų sugalvotas projektas paruošti vienodą repertuarą ir aplankyti tris lietuvių telkinius buvo labai sėkmingai įgyvendintas.

Daugelis skeptiškai žiūrėjo į volungiečių užmojų išnuomoti MacMillan teatro Toronto universiteto salę, suorganizuoti chorių ir iš Čikagos ir Klyvlando priėmimą ir sutelkti 22,000 dolerių biudžetą išlaidoms padengti. Volungiečiai dirbo rąkoves atsiratoje, patys platino bilietus, rūpinosi reklamomis, derino balsus repeticijoje, todėl nenuostabu, kad salė talpinanti 800 klausytojų, buvo pilna.

Pirmojo koncerto dalis buvo pradėta jauniausios moterų choro dainininkės Kristinos Klirytės trumpu keletos taktų solo, po kurio įsijungė visas jungtinis moterų choras į dainą „Paparatus“ (muz. B. Kutavičiaus, žodž. S. Gedos). Svarūs harmonijos akordai, spalvingas balso tonas, aiškus tarimas maloniai glostė klausytojų širdis, nors kūrinio atlikimo dinamika ir buvo šiek tiek monotoniška.

Antrąją dainą „Užia girelė“ (lietuvių l. d., aranžuota S. Šimkaus) atliko jungtinis vyrų choras. Skambėjo labai įspūdingai; puikus balsų sąskambis, vėjo siūbuojamos, įaudrintos ir vėl nurimusios gijos interpretacinė dinamika.

Jungtinis choras atliko „Saulė teka“ (muz. Vyt. Montvilos, žodž. M. Karčiausko) ir tuo užbaigė įvadinę koncerto dalį. Visom trim dainom dirigavo Čikagos ansamblio „Dainava“ vadovas D. Polikaitis.

O štai ir lauktasis, daugiausia reklamuotas kūrinys, parašytas pagal šių trijų vadovų užsakymą „Tėviškės giedojimai“, kurio kompozitorius – Jonas Tamulionis, o žodžių autorius – Justinas Marcinkevičius. Kūrinį dirigavo Rita Čyvaitė-Klirienė.

Tyliai, altų vedama melodija, prasideda muzikos kūrinys, garsų stiprėjimu įsijungiant tenorams, bosams, sopranams, įtampa ir tvirtumu plėdamas ir upe, „tekėjo per lauką duobėtu gyvenimu genties negarsi giesmė“. Jau šioje vietoje galima sustoti ir pateikti visą paskaitą apie istoriją, tautos kultūrą, charakterį, papročius, stengiantis išnagrinėti paprastą, bet gilų ir plačią mintį turintį sakinį. Apširibodama upės įvaizdžiu, galiu drąsiai teigti, kad muzikinis sprendimas ir atlikimas buvo vykęs perteikiant gyvenimo upės, likimo, lemties, iš amžių gludumos ateinančios tylos ir

paslapties maldos garsus. Prie šios dalies atlikimo daug prisidėjo gražūs dainininkų balsai, dirigentės R. Klirienės dinaminė interpretacija.

Antra dalis „Iš tolo atplaukia“ sukūrė šuoliais skubančio susijaudinimo įvaizdį. Poezija taikliai atspindi senosios kartos išeivių rūpesčius, išgyvenimus dėl paliktų sodybų, tėvynės, artimųjų, lyg plakančios širdies ritmas, muzikos pulsavimas, perteikia sielos nerimą darant paskutinį sprendimą: išeiti, sustoti, palikti, ar grįžti... o kas ten mūsų laukia? Scenoje matėsi, kad šios dalies kūrinių atlikimui pritarė du smuikai ir fleita. Deja, jų muzikavimo visai nesiigirdėjo, o klausantis liko neaišku, ar iš viso šios instrumentinės palydos reikėjo.

Sesuo tylioji rudeninė žolė. Pats kompozitorius J. Tamulionis taip apibūdina šią dalį: „Trečia dalis – elegiška ir labai lyriška. Antroje dalies pusėje chorai ir trijų solistų polifonija tartum susipina į bendrą daugelio žmonių maldą, kur klausytojai nėra svarbu išgirsti visą tekstą, jam svarbiau ta meditacinė nuotaika, į kurią turėtų pabrėžti ir atlikėjai, ir klausytojai“.

Kompozitorius polifonijos forma labai vykusiai pristatė visų trijų posmų poetinę mintį, praturtiną varpelių skambesį imituojačiu akompanimentu. Šios dalies atlikime klausytojus nustebo choro ir salės kraštuose dainavusių trijų solistų – V. Bruožytės-Mulionienės, D. Radkės ir M. Polikaitės garsinis efektas. Nesitiekėjom, kad trys balsai, atlikdami skirtingas dalis, gali sudaryti tokį pilną, sodrų garsą, panardinantį klausytojus į liūliuojančią ramybės ir mąstymo platybę, kai tuo pačiu metu scenoje dainavo visas chorai.

Nedrįsčiau komentais prisiliesti prie poeto J. Marcinkevičiaus žodžių reikšmės, bandydamas juos nagrinėti. Tie žodžiai kalba kiekvienam iš mūsų sava kalba priklausomai nuo to, kiek ir kokių išgyvenimų ir patirties į savo gyvenimo kelionę įsinešė.

Polifoninis kanonas, dalimis kartodamasis beveik visose iki šiol girdėtose dainose, neaplenkia ir trečiosios dalies „Žalias vėžys“. Lietuvių tautosakoje žodis „žalias“ dažniausiai gretinamas su jaunyste, atgimimu, sveikata. „Žalios bangos ritasi per Lietuvą“ – girdisi eilėraščio eilutėje. Ta balsų kompozicija vilnija dinamiškai gūsiai, o krūtinėje kunkuliuoja vienintelė mintis – ar sugebės atgimusi Lietuva išlaikyti savo laisvę?

„O tėviškė...“ čia tai jau dainų šventė, čia masinis dainavimas tradiciškai lietuviams priimtinais homofonijos akordais

skamba paskutiniojo ciklo „Tėviškės giedojimo“ dalis. Taip viskas artima, miela ir graudu, o profesionaliai ir meniškai dirguojančios R. Klirienės vedamas jungtinis choras gražina visus į pradinę mintį, kuri verčia kiekvieną susimąstyti ir ieškoti savo maldos žodžių toje „negarsioje genties giesmėje“.

Genialiai mintis buvo chorų vadovų užsakyti kūrinių, kuris jungia ne tik tris gausiausias išeivijos talkininkų, pajėgiausius chorinius vienetus, bet ir kaip siūlas tiesiasi į mūsų visų lopšį – Lietuvą. Parinktos poezijos filosofinis pradas visam kūriniui suteikė istorinę, psichologinę prasmę. Nebuvo nė vieno žodžio ar posmo, kuris neverstų galvoti, kuris skristų į erdvę nepalietęs širdies; nebuvo nė vieno muzikos takto, kurio lietuviškumui suabejotume.

Pirmoji dalis baigta Vyt. Juozapaičio harmonizuota daina „Lietuva, brangi šaletė“ ir B. Dvariono „Kupolinis“, kurias dirigavo D. Polikaitis. Nenorėjom keltis iš savo kėdžių, stebėdami taip greit praleikusias pirmos dalies programas.

Antroji koncerto dalis buvo pradėta kompozitoriaus J. Galius kūriniu „Haec est dies“, kurį dirigavo D. Polikaitis. Jeigu visą pirmąją dalį vadovai paskyrė lietuvių muzikai, tai antroji dalis buvo skirta religiniam repertuarui kaip padėka Aukščiausiam už visas malones, kaip dovana Kristaus 2000 gimtadieniui. „Šią dieną laiminga Viešpats padarė, džiūgaukim, kelkim linksmybes!“ skambėjo choros scenoje, o salės gale, kaip aidas tuos pačius akordus atkartojto mažai dainininkų grupelė.

Pakylėti į skirtingos muzikos garsų erdvę, laukėme pagrindinio antrosios dalies kūrinio „Gloria“ (komp. J. Rutter), kurį dirigavo Dalia Skrinškaitė-Viskontienė. Šiam kūriniui akompanavo „The Hannaford Street Silver Band“ variniai pučiamieji instrumentai su timpanu, mušamųjų ir vargonų pritarimu. Šv. Mišių tradiciniai lotynų kalbos tekstui komp. J. Rutter sukūrė šiuolaikinę, kiek neįprastą bažnytinę kalbą muziką, tačiau ir pats autorius primena, kad šis kūrinys „Gloria“ yra skirtas koncertiniam atlikimui.

Pirmos dalies „Allegre vivace“ įspūdingas choro giedojimas, pastiprintas pučiamųjų instrumentų ir timpanų pabrėžtais akordais, ne vienas pagreitino širdies pulsą. Antroje, lyrinėje „Andante“ dalyje choro giedojimą praturtino trijų solistų dalyvavimas. „Vivace e ritmico“ paskutinioji dalis vėl kaip visulaukiamas jausmus drėkino trimitų šokinėjančios gaidos. Jeigu mūsų trys dirigantai parinko šį kūrinių kaip padėką ir garbę Dievui žengiant į naują šimtmetį, tai klausydamiesi šio nuostabaus veikalo, jaučiame, kad mūsų žingsniai muzikavime bus tvirti. Nuostabūs dinaminiai kontrastai, akordų skambumas, kūrinio didybė ir puikus D. Viskontienės dirigavimas visus klausytojus labai maloniai nuiteikė. Šio kūrinio atlikimas reikalavo geros balso valdymo technikos, muzikinio išprusimo ir fizinės giesmininkų ištvermės. Atsakomybė išlaikyti sinkopinį ritmą, besikeičiantį tempą ir perteikti interpretaciją krito ant dirigentės pečių, nes repeticijoje su samdomo orkestru ne daug teko dirbti, tačiau Dalia tik nusiūjoja. „Visai lengva diriguoti, kai save matai blizgan-“

(Nukelta į 7-tą psl.)

Algirdas Gustaitis prie „Lithuania Dr.“, Los Angeles mieste
Nuotr. K. Šalavėjus

Ginkluoti daina ir malda

Lietuvos rašytojo KAZIO SAJOS kalba minint Kovo 11-tos akto dešimtmetį Los Angeles mieste

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Sovietinių rinkimų farse 99,9% rinkėjų balsuoja už vieną kandidatą, kurio net nepažįsta, ir už visagalę partiją “su draugu Stalinu (Chruščiovu ar Brežnevu) priešakyje”. Visoj imperijoj vyksta totalinės veidmainiavimo lenktynės. – kas mokės geriau jiems įsiteikti. O gal tokia netikėtą sovietų santvarkos pūdymo formą mes galėjom pasirinkti iš pat pradžių?

Chruščiovas siekdamas populiarumo lyg ir demaskavo Stalino kultą, bet netrukus įvedė tankus į sukilusią Vengriją, i aptuštėjusius lagerius ėmė sodinti pirmuosius disidentus. Iš visų Gulago pakampijų sugrįžo dalis tremtinių ir kalinių, bet savo Tėvynėje jie vis dar buvo ujami ir persekiojami. Apsigyvendavo Latvijoje ar Karaliaučiaus srityje – vis jau arčiau gimtinės, arčiau Lietuvos.

Chruščiovą pakeitęs Brežnevas nepaklusniusius paskelbė šizofrenikais ir priverstinai ėmė “gydyti” jų maištaujančią protą. Tačiau Prahos pavasario viversiai vėl atnešė mums viltį.

Per tuos tamsiausius okupacijos dešimtmečius iš esmės nepalūžus išliko Lietuvos Katalikų Bažnyčia. Kai tik Rusijoje pasirodė pirmieji pogrindiniai savilaidos leidiniai, pas mus ėmė plisti “Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos”. Pradėjo eiti “Aušra”, “Laisvės šauklys” ir kiti periodiniai pogrindiniai leidiniai. Retas kuris lietuvis tada nemėgino klausytis kad ir slopinamo “Amerikos balso”, “Laisvosios Europos”, BBC, “Vokiečių bangos” ar Vatikano radijo.

Kada nors ir mes, lietuviai, padėsimė vainikus prie paminklo Aleksandro Solženyčnu! Už jo “Archipelaga Gulaga” ir kitas knygas. Jeigu Prahoje protestuodamas nebūtų susidegęs Janas Palachas, jo pavyzdžiui gal nebūtų pasekęs kaunškis Romas Kalanta.

Rašytojų gerai įsisavinta “Ezopo kalba”, Jono Jurašo ir Povilo Gaidžio spektakliai, J. Marcinkevičiaus ir J. Grušo istorinės dramos, disidentų judėjimas Lenkijoje, mūsų katininkų ryšiai su rusų demokratais, lietuvių patriotų Vakaruose nuolat gaivinama mūsų valstybės laisvės byla, Lietuvoj sudaryta Helsinkio grupė, A. Terlecko Laisvės lyga, 40-ties patriotų pareiškimas, reikalaujantis pripažinti niekiniais slaptuosius Molotovo ir Ribbentropo protokolus, – tie ir dar kiti nepaminėti žali laisvės daigeliai stiprieno viltį, kad anksčiau ar vėliau mes vis dėlto atkursim nepriklausomą Lietuvą. Kantrybės, kantrybės, kantrybės! Išminties ir kantrybės.

1988-ųjų birželyje Vilniuje įsteigiamas Lietuvos persitvarkymo sąjūdis. Tegul Maskvos ortodoksai tuo tarpu mano, jog tai tik mūsų noras padėti Gorbačiovo “perestroikai”. Lietuvos komunistai Maskvoje prašo tik savarankiškos ekonomikos tvarkant respublikos ūkį. Tačiau pirmajam tų pačių metų

spalio mėnesy Sąjūdžio suvažiavime jau pasigirsta reikalavimas grąžinti Lietuvai nepriklausomybę. Valstybės simbolius mes, galime sakyti, jau atsikovojo.

1989 m. vyksta pusiau laisvi rinkimai į SSSR Aukščiausiąją tarybą. Lietuviai išrenka nemažą Sąjūdžio veikėjų, kurie savo drąsa ir susiklausymu jau kelia Gorbačioviui nerimą. Jie reikalauja Stalino ir Hitlerio pakto slaptyųjų protokolų. Jų paieškai sudaroma komisija. Kantrybės, kantrybės! Išminties ir kantrybės... Mes jau matėm nekantraujančių gruzinų žudynes Tbilisyje ir dar žiauresnes Azerbaidžano sostinėj Baku, kur buvo išžudyta apie pusantro tūkstančio taikių gyventojų.

1989-ųjų rugpjūčio 23-ąją, minint Molotovo ir Ribbentropo sandėrio dieną, Lietuvos, Latvijos, Estijos žmonės suplaukia į Baltijos kelią, kad susikabinę rankom nuo Vilniaus iki Talino parodytų Maskvai ir pasauliui, ko jie trokšta, ko siekia – partiniai ir nepartiniai, inteligentai, miestiečiai ir valstiečiai.

Tame kelyje lietuvių dalyvaavo daugiau negu pusė milijono. Visi netilpo nuo Vilniaus iki Latvijos sienos. Dar prisijungė ilga šaka nuo Kauno iki Ukmergės.

Šioj vietoj galėtume pasakyti: “O žavioji akimirka, sustok!” Baltijos kelyje mes norim pabūti kartu su visais bendraminčiais tautiečiais, juk mus tada vienijo ne tik broliški viens kitam ištiestos rankos, bet ir tie patys troškimai, kuriems joks nuotolis neturi reikšmės. Kalifornijos lietuviai tikriausiai būtų užėmę atstumą nuo Vilniaus iki pat Kauno.

Šiandien mums derėtų paminti nors dalį tėvynainių, dalyvavusių įvairiose organizacijose, draugijoje ir sambūriuose. Susipainiočiau mėgindamas juos visus išvardyti. Man kur kas patogiau vadovautis Lietuvių chartos pirmąja nuostata, kur pasakyta, kad “pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio bendruomenę”, kaip įvairūs medžiai – lietuvišką giria.

Daugelis čia esančių mūsų tautiečių neapsiribojo kuria nors viena veiklos sritimi – jų pavardės ir veidai kaip tie baltakamieniai beržai šviečia ir eglynuose, ir ažuoluose. Savo sula jie girdė kiekvieną ištroškusį.

Dešimt metų – rodos, nemažas laiko tarpas, tačiau nesenai sužinojom, – kai kur Sibire mūsų tremtiniai iki šiol netikėjo, kad Lietuva galėtų būti visiškai laisva, kad ten nebėra rusų armijos, kad mes turime savo kariuomenę, pinigų, kontroliuojame sienas ir gyvename kur kas geriau negu vakarykščiai okupantai.

Gabrielius Žemkalnis, pernai vadovavęs kelionei į tolimiausias lietuvių tremties vietas, susijaudinęs pasakojo, kaip jie ten norintiems grįžti išdavinėjo lietuviškus pasus. Eilėn atsisistojo iš ligos patalo pakilęs vėžiu sergantis senas žmogus – jis

sakėsi norįs numirti, vėl pasijutęs laisvos Tėvynės laisvu žmogumi.

Žmogus šioj žemėj lieka nemirtingas tiek, kiek jis čia būdamas išdalija save. Kiekvienas esame tarsi lietuviška kraičio skrynčia – “kuparėlis” su ruginės duonos, lino drobių, rūtų ir vaško kvapu. Nebeatseksim, kas, kada ir kuo mus apdovanojo. Tik žinom, kad daug ką esam gavę iš tėvų, iš protėvių, iš gimtosios žemės ir debesuoto tėviškės dangaus. O kam, kur ir kokiom vertybėm išdalinsime save?

Kalbu apie tuos, kurių šioj salėje nėra ir galbūt niekad nebuvo. Jų lietuvišką kilmę išduoda apgenėta pavardė ir žinoma nuostata: kur man gerai, ten ir tėvynė. Kaip mums pasimokyti iš žydų, kuriems daug kur gerai, jie šimtus metų neregėję Abraomo žemės, jos neužmiršta, visomis išgalėmis stiprina Izraelio valstybę.

Estų beveik dvigubai mažiau negu latvių, o latvių – perpus mažiau negu lietuvių. Bet grįžusių į savo Tėvynę ten kur kas daugiau negu mūsų tautiečių. Čia jau iš tikro, kaip sakydavo žmonės, – kas nuo ryto žvengia, tas lig vakaro neįstengia...

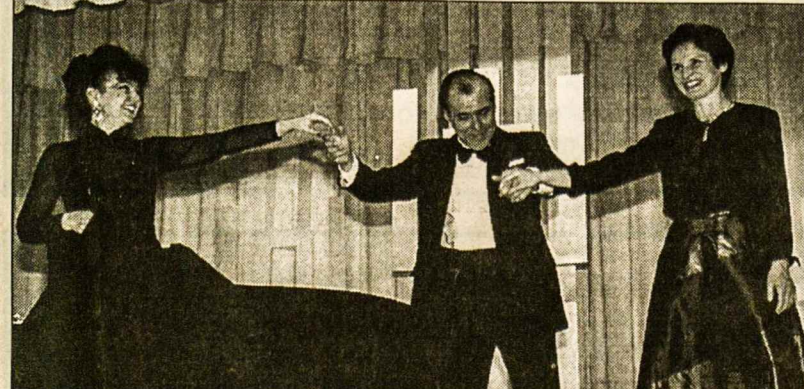
Ką gi – įeigu į čia laiminęsi, tebūnie jiems lengva Amerikos ar Australijos žemė. Tačiau daugelis jaučia, kad tarnavimas tautai, Tėvynei įprasmina patį gyvenimą.

Bet mes galbūt per ilgai užtrukom prie Baltijos kelio, kurio žengdami turim nusigauti iki 90-ųjų Kovo 11-sios.

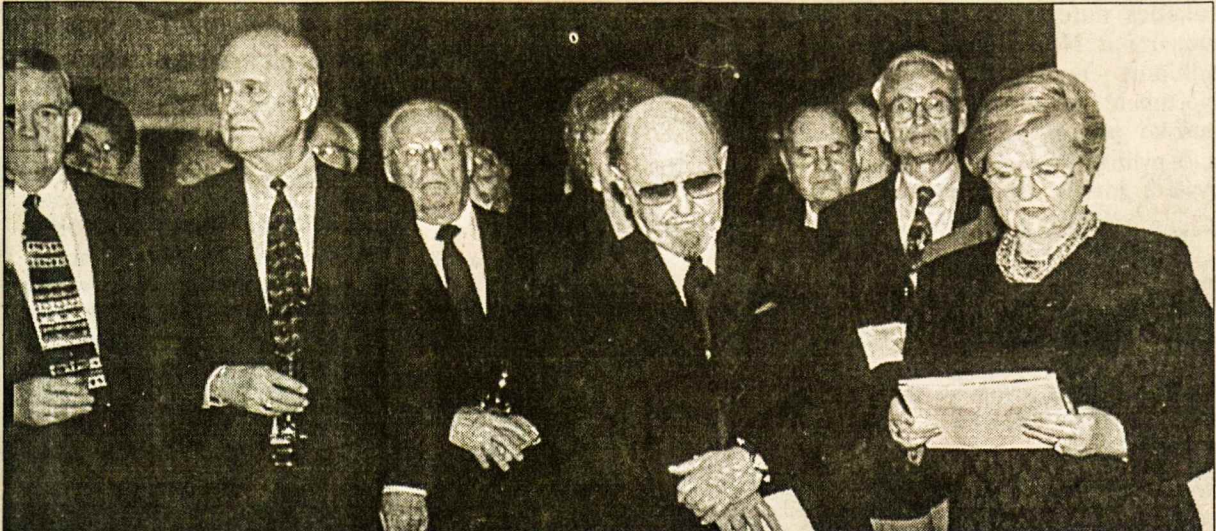
Aštuonioliktaisiais tarp Vasario 16-osios akto signatarų nėra Maironio, Vaižganto, Krėvės... Tačiau niekas turbūt neabejoja, jog tie rašytojai, kultūros veikėjai, visa širdimi pritarė tam žingsniui. Praėjus septyniems dešimtmečiams susidarė kitokia situacija. Drąsesni laisvai mąstantys menininkai, susidurdami su bolševikinės ideologijos absurdu, išmoko kalbėti užuominom. Jų kūrybą žmonės įgudo lukštenti kaip rusai saulėgrąžas: šūsteli burnon visą saujaį, greitomis permala – grūdelius ant danties, o lukštus – sau po kojom... Ne, vakariečiai šitai nemokėtų.

Prieš dešimtį metų Kovo 11-tą Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo aktą pasirašė rinkimus į Lietuvos Aukščiausiąją tarybą laimėję Sąjūdžio remti kandidatai – politiniai kaliniai ir tremtiniai, atstovaujantys ir tiems, kurie mūsų Trispalvės Gedimino bokšte jau nebeišvydo. Balsavo už ir Lietuvos komunistų partijos atstovai, kurie 1989 metų pabaigoj pareiškė atsisiskirti nuo maskviškės SSKP, nors tie atsisiskyrėliai kurį laiką dar buvo Maskvos finansuojami. Jie nežadėjo rinkėjams greito atsiskyrimo nuo Sovietų Sąjungos ir neprisidėjo ruošiant Kovo 11-osios aktą. Slaptuose archyvuose rastas dokumentas: LKP CK 1-sis sekretorius A. Brazauskas 1989 m. vasario 4-tos dienos rašte M. Gorbačioviui pasiūlo planą, kas darytina, kad daugiau “suvereniteto” gavus Lietuvą, jau teisėtai būtų prijungta prie atnaujintos Sovietų Sąjungos.

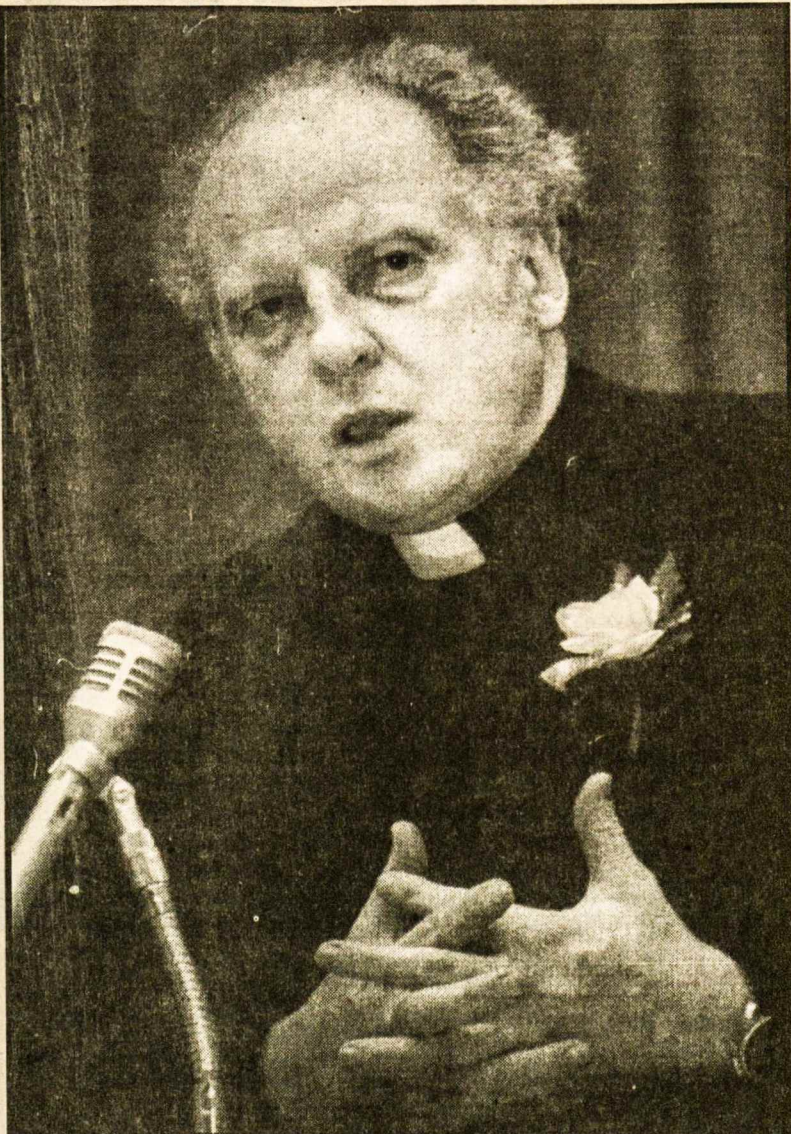
Tų, kurie ryžtingai ir su išmanymu ėmėsi sunkaus, be galo atsakingo darbo, devyniasdešimtaisiais atkuriant nepriklausomą Lietuvos valstybę, irgi buvo ne daugiau kaip dvidešimt ar trisdešimt. Tarp jų pirmiausia paminėčiau V. Landsbergį, R. Ozolą, Egid. Jarašiūną, V. Cepaitį, Č. Štankevičių, K. Motieką, Br. Kužnicką, K. Lapinską, A. Abišalą, M. Laurinkų, L. Sabutį... (Bus daugiau)

Kovo 11-tos minėjimas Detrote buvo baigtas iškilių dainininkų iš Lietuvos koncertu. Nuotraukoje: sol. Judita Leitaitė, sol. Vladimiras Prudnikovas ir akompaniatorė Nijolė Ralytė Nuotr. J. Urbono

Iš dailininko VYTAUTO OGILVIO meno kūrinių parodos atidarymo kovo 18-tą, Detrote. Nuotraukoje: dail. V. Ogilvį parodos lankytojams pristato JAV LB-ės Detrote apylinkės valdybos pirm. Ramutė Petruilienė. Priekyje – J. Gilvydis, V. Memėnas, P. Gobis, dail. V. Ogilvis ir R. Petruilienė Nuotr. J. Urbono

A.a. kun. KAZIMIERAS PUGEVIČIUS, buvęs Religinės šalpos ir Lietuvių informacijos centro vedėjas, kalba savo tautiečiams Amerikoje vienos iškilmės metu Nuotr. Vyt. Maželio

Gimęs Amerikoje - dirbo Lietuvai

A. a. kun. Kazimiero Pugevičiaus netekus

Kiekvienas lietuvis šiandien su gailėsčiu taria: netekome mūsųirdaus patrioto, didelių užmojų organizatoriaus, pavyzdinčio tilių darbų vykdytojo kun. Kazimiero Pugevičiaus. Šioj netektis – ne tik liūdesys, bet ir priminimas, kad savo tėvų šalį, savo tėvynę mylėti ir jai visą gyvenimą darbuotis gali bet kur gimęs, augęs, mokslus ėjęs. Tokių asmenybių neįveikia svietinybių jūros ir nenuskandina. Toks buvo ir velionis.

Gimė jis 1928 m. balandžio 29 d. Baltimoroje (JAV) senųjų ateivių šeimoje, kuriai lietuviškasis gyvenimo būdas, papročiai bei religija buvo pagrindiniai kelrodžiai svetimoje padangėje kuriant nežinomą ateitį. Jais naudojosi ir velionis per visą savo darbingą gyvenimą. Baigęs Šv. Alfonso lietuvišką parapijnę mokyklą ir 1946 m. “St. Charles Junior” kolegiją, gavo stipendiją studijuoti katalikų universitete Vašingtone, kur gavo bakalaurą, vėliau magistro laipsnį iš filosofijos, o 1953 m. gavęs teologijos licenciatą, įšventintas kunigu.

Vikaravo amerikiečių, o vėliau lietuvių parapijose. Įsteigė Jaunųjų krikščionių darbininkų apygardą ir buvo jos kapelionu iki 1962 m. Įsijungęs į ateitininkų veiklą, ėjo jų dvasios vadopareigas.

Nuo pat jaunystės domėjosi žurnalistika, rašinėjo. Lietuviškoje spaudoje jo straipsniai pasirodė 1954 m. “Drauge” rašė skyriui “Rimties valandėlė”. Nuo 1965 metų dirbo Baltimoro vyskupijos radijo ir televizijos reikiamu akompanavimu. Koncerto metu įsitikinom, kad Jonas ne tik geras akompaniatorius, bet ir neblogas bėgikas – jis greitai bėgiojo nuo vargonų prie pianino, pagrodamas reikiama palydą.

Už tikrai didelius nuopelnus Lietuvai š.m. Vasario 16-tosios proga apdovanotas DLK Gedimino III I. ordinu. Snk.

Trijų chorų koncertas...

(Atkelta iš 6-to psl.)

čių triubų varjė, o priekyje sėdi gražūs vyrai”. Sutinku, kad gražūs buvo ne tik vyrai ir moterys savo išvaizda, bet ir savo sielomis, savo balsais, padovanojuisiais mums šią gražią muzikos šventę.

Koncerto pabaigai, diriguojant D. Polikaičiui, giesmininkai atliko visiems gerai žinomą kūrinių G. F. Haendelio “Aleliuja”, kuris nuskambėjo neblogai po tiek daug energijos ir jėgos pareikalavusio prieš tai giedoto J. Rutter “Gloria”.

Plojimais, stovinčiomis ovacijomis klausytojai dėkojo į sceną išėjusiems visiems trims chorų “Vologė”, “Exultate” ir “Dainava” nariams ir vadovams – Daliai, Ritai ir Dariui. Jie savo darbu nusipelnė mūsų visų didžiausios padėkos ir įvertinimo.

Prie visų trijų vadovų reikia atskirai paminėti ir akompaniatorių Joną Govėdą. Jo kūrybiniai ir muzikiniai nuopelnai yra toli nusitęsę už lietuvių visuomenės ribų į plačią kanadiečių konkurencinę dirvą, todėl ir šiame koncerte J. Govėdas padarė didelį įnašą savo patarimais, muzikinėmis žiniomis ir nepa-

jos reikalų vedėju, buvo atstovas spaudai, paruošė apie 1000 radijo ir televizijos laidų, tarp kurių buvo ir dokumentinė laida apie Šiluvos koplyčios šventinio iškilmės Vašingtone ir kt.

1976 m. persikėlė į Niujorką, kur vadovavo Lietuvių katalikų religinei šalpai, organizavo pagalbą Lietuvos disidentams, sąžinės kaliniams bei kitiems laisvės kovotojams. Religinę šalpą praplėtė įsteigdamas Lietuvių informacijos centrą.

Velionis labai daug jėgų ir laiko skyrė “Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos” vertinamam ir anglų kalbą ir platinimui. Išspausdintos anglų kalba “Kronikos” buvo siuntinėjamos įvairioms žinių agentūroms, vyskupams, laikraščių redakcijoms, Jungtinėms Tautoms bei kitoms amerikiečių organizacijoms. Buvo surengtos kelios “Kronikų” bei “Sibiro lietuvių kalda-knygės” parodėlės.

Prasidėjęs laisvėjimui Lietuvoje, velionis užmezgė ryšius su Sąjūdžiu, įvairiais kanalais skleidė informacijas apie jo veiklą ir Lietuvą, organizavo šalpą, rėmė būtiniausių knygų leidimą.

Išėjęs į pensiją 1997 m. nuvyko į Lietuvą ir ten porą metų darbavosi Pal. Jurgio Matulaitio parapijoje Vilniuje. Susirgęs grįžo į Baltimorę gydytis, deja, nesėkmingai – mirė po operacijos 2000 m. vasario 29 d. Ten ir palaidotas kovo 4 d.

Už tikrai didelius nuopelnus Lietuvai š.m. Vasario 16-tosios proga apdovanotas DLK Gedimino III I. ordinu. Snk.

keičiamu akompanavimu. Koncerto metu įsitikinom, kad Jonas ne tik geras akompaniatorius, bet ir neblogas bėgikas – jis greitai bėgiojo nuo vargonų prie pianino, pagrodamas reikiama palydą.

Buvo miela dirigentų ir choristų veiduose matyti pasitenkinimo, džiaugsmo šypsenas. Jiems tos kelios minutės karštų plojimų buvo didžiausia padėka ir paskatinimas tolimesniems darbams, kurie reikalauja daug rūpesčių ne tik repertuaro paruošime, bet ir visuose kituose, scenoje nematomuose darbuose.

“Vologiečių pasirošimas ir priėmimas buvo puikus, – sakė Rita Klorienė. – Vakarienie šeštadienį buvo ypatinga, o ir vėliau mes matėme, kaip jie visi bėgiojo, norėdami mūsų gražiai priimti nuo pirmo riestainio kasnio iki paskutinio obuolio, kurį kramtėm važiuodami namo”.

“Ir vėl matėsi to gražaus bendradarbiavimo vaisiai – smagi ir efektinga repeticija, geras koncertas, o ko daugiau gali benorėti? Gal tik, kad mūsų trys miestai būtų arčiau vienas kito!” – atsisveikindamas sakė Darius Polikaitis.

Tėviškės žiburiai • 2000.IV.18 • Nr.16 (2615) • psl. 7

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Komp. Benjaminas Alekna šį pavasarį švenčia savo kūrybinio gyvenimo 75-metį. Gimė jis 1925 m. kovo 31 d. Bikonių kaime, Kupiškio rajone. Dar visai jauną muziką susidomėti paskatino jo tėvas, savamokslis smuikininkas ir pianistas, buvęs ir pirmasis Benjaminino mokytojas. Toliau jis mokėsi muzikos kursuose Panevėžyje, o 1946 m. įstojo į Vilniaus konservatoriją ir studijavo kompoziciją. Studijas baigti tegalėjo 1963 m., nes dešimt metų turėjo praleisti Sibiro tremtyje. Pirmieji kompozicijos darbai buvo skirti pavieniams instrumentams. Su stambesne kūryba buvo priimtas į Lietuvos kompozitorių sąjungą. Kun. dr. K. Trimako “TŽ” atsiųstoje informacijoje rašoma apie “Kodą”. Anot muz. B. Alekno, tai yra muzikos kūrinį apibendrinanti dalis. Tai kažkas panašaus į viso gyvenimo muzikinę viziją – pasakojimas garsais apie gyvenimą ir amžinybę. Ta prasme kompozitorius iškyla kaip originalaus bruožo kūrėjas.

Justina Trilikauskienė, Klaipėdoje gyvenanti poetė, yra išleidusi tris savo kūrybos rinkinius – “Verpetai” (1993 m.), “Pašauk” bei “Ir vėjas tylesnis” (abi 1999 m.). Š.m. kovo 26 d. įvyko jos poezijos vakaras. Čia minimos knygelės yra jau pasiekusios ir išsivieję. Autorė laukia atsiliepimų. Rašyti adresu: J. Trilikauskienė, Smiltėles 12-18, Klaipėda 14, Lithuania-Lietuva, tel. 22-09-09.

Festivalis “Atžalynas” prasi-dėjo Lietuvos valstybinėje filharmonijoje š.m. kovo 14 d. Jo sumanytojas ir puoselėtojas – Lietuvos muzikos akademijos prof. Juozas Domarkas. ELTOS pranešime nurodoma, kad festivalis išaugo iš tuo pačiu vardu vadintų koncertų, jau daugiau kaip dešimt metų rengtų filharmonijos salėje. Festivalyje dalyvauja Lietuvos muzikos akademijos studentai, M.K. Čiurlionio menų ir Kauno J. Naujalo muzikos gimnazijų moksleiviai. Tokiomis šventėmis, kai jaunieji muzikos talentai dalyvauja su žymiais šalies orkestrais, skatina jaunuosius dar stipriau ruoštis tapti muzikinio meno atlikėjais.

Lietuvių grafikos paroda Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 10-mečiui paminėti konsulo Algimanto Rastausko iniciatyva š.m. kovo 11 d. buvo atidaryta Argentinos valstybiniame grafikos muziejuje Buenos Aires mieste. ELTOS pranešimu, ten vieši Lietuvos dailininkų s-gos pirminkas Vaclovas Krutinis ir dail. Elvyra Katalyna Kriauciūnaitė. Parodoje išstatyta dvylikos lietuvių grafikų kūryba. Paroda remia argentiniečiai, Lietuvos garbės konsulas ir Lietuvos dailininkų sąjunga. Iki kovo 25 d. buvo rodomi filmai ir kita medžiaga apie Lietuvos meną. Veikė ir dail. E. K. Kriauciūnaitės darbų paroda, apimanti jos dešimtmečio kūrybą.

Vyskupo Antano Baranausko paminklas Seinuose, pastatytas įveikus daugelį kliūčių iš lenkų pusės. Paminklo autorius Gediminas Jokūbonis Nuotr. “Aušros”

Teatro vaikams ir paaugliams projektuotojai Lietuvoje skelbia konkursą dramaturgams sukurti pjeses, kurios pavaizduotų jaunimo būklę šių dienų pasaulyje. Už geriausius kūrinius bus skiriamos premijos – 2000 Lt, 1500 Lt ir 1000 Lt. Kaip “Lietuvos aide” (2000.II.3) rašoma, projekto renginyje, kuris vyks rudenį, numatomi naujos dramaturgijos skaitymai – pastatymų eskizai, bus pristatomos konkurse dalyvavusios pjesės. Konkursą finansuoja Atviros Lietuvos fondas. Teks-tai gali būti parašyti valstybine arba kitomis Lietuvos tautinių bendruomenių kalbomis ir įteikti iki š.m. kovo 25 d.

Giedrė Bulgakovienė, Alytaus viešosios bibliotekos direktorė, laimėjo konkurso būdu atrinktą 1999 metų bibliotekinės vardo ir 5000 Lt premiją. Kaip ELTA rašo, apdovanojimai įteikti už bibliotekos vizijos kūrimą, kultūrinio gyvenimo atgaivinimą, aktyvią veiklą atnaujinant miesto bibliotekas. Dvi paskatinamosios premijos po 1500 Lt įteiktos Radviliškio bibliotekos direktorei A. Januševičienei ir Kauno Vinco Kudirkos bibliotekos Girstupio skyriaus direktorei P. Žemaitienei. Įteiktos ir kitos mažesnės premijos. Šventė įvyko š.m. kovo 17 d. Kultūros ministerijos kolegijų salėje.

“Gimtoji kalba” – bendrinės lietuvių kalbos žurnalas šiemet kukliai mini savo gyvavimo dešimtmetį. Tiesa, tuo pavadinimu žurnalas buvo pradėtas leisti 1933 metais, sovietmečiu ėjęs pakeistu “Mūsų kalbos” vardu ir su Lietuvos nepriklausomybe grįžęs prie senojo vardo. Dėl žurnalo reikšmės teigiamai pasisako visi žymieji lituanistai, kalbos istorikai, kalbininkai, spaudos darbuotojai. Turinio klausimu iškyla ir skirtingų nuomonių. Vieni norėtų, kad žurnalas spausdintų daugiau mokslinių, teorinių straipsnių, kiti mano, kad jis turėtų būti patariamasis leidinys kasdieninei kalbos vartosenai. Kaip “Lietuvos aide” (2000.II.3) rašoma, žurnalu domisi ir Lenkijos lietuviai. Iš viso Europoje susirūpinta kalbų ateitimi. Problemos nagrinėtos pernai Ispanijos Barcelonoje vykusioje konferencijoje, kur Lietuvai atstovavo D. Mikulėnienė. Daug laiko skirta kompiuterių kalboms. Lietuva šioje srityje dar netoli pažengusi, bet jau yra parengtas projektas “Lietuvių kalba informacinėje visuomenėje 2000 – 2006 m.” Europos taryba ketinanti 2001 metus skelbti kalbų metais. Anot D. Mikulėnienės, lietuviai jau nemažai nuveikę kalbos dalykuose, turi ką parodyti ir užsieniečiams, bet reikia dar daug ir nuosekliai dirbti, kad išsaugotume savo kalbą. Sunkumai esą visur panašūs – stiprėjanti anglų kalbos įtaka, terminijos kūrimas, kalbos kitimas ir per menkas vyriausybės dėmesys kalbos reikamlams. Snk.

SPORTAS

"Aušros" žinios

– Mergaičių "D" klasės krepšinio rinkė ruošiasi varžyboms, kurios įvyks balandžio 29 d. parapijos salėje. Mergaitės (1988-89 gimimo) dar gali įsijungti į komandą, kuri ruošiasi dalyvauti ŠALFASS pirmenybėse. Skambinti Irenai Poškutei, 588-4838 (darbe 364-3711). Kelionės kaina \$60.

– "Aušros" klubo sportininkai vyks į Baltimore, MD, dalyvauti ŠALFASS krepšinio pirmenybėse gegužės 4-7 d.d. Autobuse dar yra vietų. Skambinti Irenai Poškutei, 588-4838 (darbe 364-3711). Kelionės kaina \$60.

– "Aušros" sporto klubas sveikina visus sportininkus, trenerius, šėvelius, rėmėjus ir parapijiečius su šv. Velykom. Inf.

"Vilties" žinios

– Vankuverio sporto klubas, "Viltis" š.m. kovo 22 d. surengė ketvirtąsias slidinėjimo pirmenybes Whistler, B.C. Oras buvo labai gražus. Dalyviai suvažiavo iš Toronto ir Čikagos. Rezultatai: 1. Simonas Namikas, 2. Algirdas Slapšys, 3. Linas Ažubalis. Kitais metais planuojame turėti daugiau dalyvių. Tie, kurie norėtų dalyvauti, prašome skambinti Linui Ažubaliui tel. (604) 738-1216 arba Algirdui Slapšiui tel. (604) 708-0553.

– "Vilties" krepšinio komanda baigė 1999 m. sezoną likdama 3 vietoje.

– Lietuvių ir jų draugų išvykos į kalnus prasidės po mokslo metų. Visi, kurie norėtų gauti informaciją, prašomi skambinti tel. (604) 736-0002 arba rašyti Andrėja Berneckas-Evans 201 – 1504, West 14 Ave., Vancouver, B.C. V6J 2H9. P.B.

Diplomatijos šefo taurė

Penkto dešimtmečio pradžioje Š. Amerikos metinės sporto žaidynės sutraukdavo kelis šimtus dalyvių ir svečių. Matydamas jaunimo entuziazmą bendrauti, diplomatijos šefas Stasys Lozoraitis įsteigė pereinamąją taurę. Gražuolė sidabrinė taurė buvo pagaminta 1954 m. Italijoje ir buvo skirta klubui, laimėjusiam metines žaidynes. Taurę po šešerių metų laimėjo Toronto s.k. "Vytis" – (T. "Vytis" – 5, Klyvlendo "Zaibas" – 1). Taurė kelerius metus buvo išstatyta specialioje Toronto Lietuvių Namų lentynoje. Taurė yra numatyta perduoti Sporto muziejui Kaune. Tuo rūpinasi ŠALFASS-ga ir "Vytis" klubas Toronto. A.S.

Lietuvos diplomatijos šefo Stasio Lozoraitio pereinamoji taurė, įsteigta 1954 m. ir skirta daugiasia taurę surinkusiam sporto klubui Šiaurės Amerikos metinėse žaidynėse, laimėta 1954, 1956, 1957, 1958 ir 1959 m. tapo "Vytis" nuosavybe

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: LKL – Šiaulių "Šiauliai" nugalėjo Alytus "Alita" 94:81 ir iškopė į pusfinalį. LKL reguliaraus sezono naudingiausias žaidėjas išrinktas Kauno "Žalgirio" puolėjas Mindaugas Timinskas.

NEBL: Vilniuje (04-16) baigėsi Šiaurės Europos lygos čempionatas. Čempionais tapo Maskvos CSKA (Rusija) krepšinininkai, baigė jie iškopė Vilniaus "Lietuvos rytą" klubą 95:77. Trečiąją vietą iškovojo Kauno "Žalgiris", 110:88 nugalėjęs Kijevo "Kyiv" (Ukraina) komandą.

LMKL (motery) pusbaigmės varžybų rezultatai: Kauno "Laisvė" – Marijampolės "Arvi-Vernitas" 72:77 ir 92:78, Vilniaus "Lietuvos telekomas" – Klaipėdos "Žuvėdra" 85:45 ir 65:59. Varžomasi ligi trijų pergalių.

Lietuvos jaunių krepšinio rinktinė Europos čempionato pusbaigmės varžybose Vokietijoje trečiose rungtynėse per pratęsimą pralaimėjo Italijos komandai 65:69. Pirmose rungtynėse taip pat per pratęsimą nusileido Vokietijai 74:77, o antroje nugalėjo Islandiją 72:68.

PLAUKIMAS: Vilniuje vykusiam Baltijos šalių čempionate Lietuvos vyrų plaukimo estafetės 4x100 m laisvu stiliumi komandai pavyko laimėti keturioliktąjį Sidney olimpiadą. Plaukė JAV studijuojantis panevėžietis Arūnas Savickas ir kauniečiai Minvydas Pakevičius, Saulius Binevičius, Rolandas Gimbutis. Jie nuotolį nuplaukė per 3 min. 23,38 sek. (olimpinė norma – 3 min. 25,24 sek.).

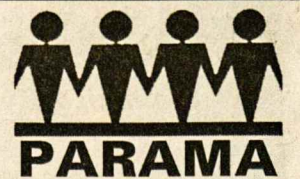
DIVIRACIAI: Tradicinė "La Fleche Wallonne" dviračių lenktynėse Belgijoje moterų 91 km nuotolį Diana Žiliūtė (atstovaujanti "Acce Due O-Lorena Camicie" klubui) užėmė 4-tąją vietą. Šiuo metu ji pirmąją pasaulio taurės varžybose. L. Balčiūnas (atstovaujantis Prancūzijos "Saint-Quentin-Oktos" komandai), prasidėjusiose daugiadienį dviračių lenktynėse "Ster der Beloften" (Olandija) laimėjo 6 km nuotolį įveikdamas jį per 6 min. 57,45 sek. V.P.

Beveik 45000 litrų sieros rūkštis nutekėjo į Ontario Temagami ir North Bay vandens telkinius – apie tuziną Ontario Northland geležinkelio vagonų nušoko nuo bėgių ir nusivertė nuo pylimo. Nukentėjo nemažai gyvūnų, žuvų ir augalijos. Br. St.

WALTER V. DAUGINIS

INSURANCE - DRAUDIMAS

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinė pusė Queensway; prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 115 milijonų dolerių

MOKA:	IMA:
3.00% už 30-89 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo.....8.00%
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
4.30% už 180-364 dienų term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
4.60% už 1 m. term. indėlius	1 metų.....7.45%
5.10% už 2 m. term. indėlius	2 metų.....7.70%
5.30% už 3 m. term. indėlius	3 metų.....7.90%
5.40% už 4 m. term. indėlius	4 metų.....8.05%
5.60% už 5 m. term. indėlius	5 metų.....8.10%
4.70% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.95% už 1 m. GIC invest. pažym.	
5.35% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.70% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.90% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind.	
(variable rate)	
4.95% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
5.35% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.70% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.90% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
4.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	
(US dol. Sav. Acc.)	

su keičiamu nuosimčiu.....6.20%

Duodame:
– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgičius iki 95% (kainoto turto);
– riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
– komercinius mortgičius

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Lietuvos banko proginį monetų pardavimas. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionių čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239
Elektroninis paštas: parama@total.net Tinklapis: www.parama.net

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.....3.25%	Asmenines paskolas nuo.....8.00%
180-364 d. term. ind.....4.30%	
1 metų term. indėlius.....5.10%	Sutarties paskolas nuo.....8.00%
2 metų term. indėlius.....5.30%	
3 metų term. indėlius.....5.40%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
4 metų term. indėlius.....5.60%	1 metų.....7.45%
1 metų GIC-mėn. palūk.....4.70%	2 metų.....7.70%
1 metų GIC-met. palūk.....4.95%	3 metų.....7.90%
2 metų GIC-met. palūk.....5.35%	4 metų.....8.05%
3 metų GIC-met. palūk.....5.50%	5 metų.....8.10%
4 metų GIC-met. palūk.....5.70%	
5 metų GIC-met. palūk.....5.90%	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP, RRIF ir OHOSP.....3.00%	1, 2, 3 metų.....6.20%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.....4.95%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.....5.35%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.....5.50%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.....5.70%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.....5.90%	
Taupomąją sąskaitą iki.....2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.....2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki.....2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.....2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės (iki \$250,000). Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE BROKER

27 John Street, Toronto

- MLS skelbimas
- Komisas 3½%
- Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS

VICTOR RUDINSKAS

Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,

Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence Ave.W.

ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

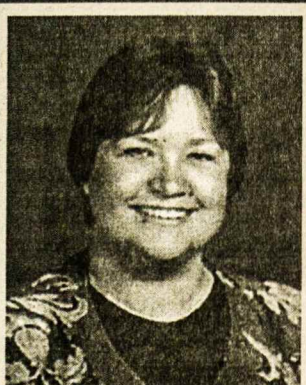
- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
 - Skalbimo mašinos, džiovintuvus
 - Oro drėkintuvus (Humidifiers)
 - Indų plovimo mašinas, virykklas
 - Šaldymo sistemos, šaldytuvus
- Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS

– PARDAVIMU AR PIRKIMU –

sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.

Associate Broker

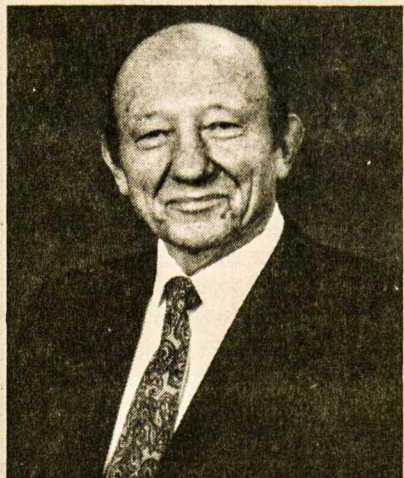
Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.

RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

RE/MAX
Professionals Inc.
Realtor
Sales Associate
1645 Dundas St. W.
Mississauga, ON L5C 1E3

IRENA RENTELIENĖ
Pirkimo-pardavimo atstovė
Tel. (905) 270-8840 - įstaigos
(905) 507-6608 - namų
Prašu kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo klausimais. Mielai ir sąžiningai patarnausiu.
Nemokamas namų įvertinimas

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)
RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP
Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvių Namus)
416 588-2808

WALTER V. DAUGINIS

INSURANCE - DRAUDIMAS

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinė pusė Queensway; prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašu skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd **ALGIS MEDELIS**
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!
Į LIETUVĄ KELIONĖS paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.
SKRENDAM ĮVAIRIOMIS TRĄSOMIS.
Bilietai kainos išskrendantiems iki balandžio pabaigos – nuo 829 dolerių
išskrendantiems iki 25 gegužės – nuo 939 dolerių
išskrendantiems iki 14 birželio – nuo 949 dolerių
vasaros kainos – pradedant nuo 1099 dolerių

SKAMBINKITE ALGIUI MEDELIUI – UŽSISAKYKITE JAU DABAR!
Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandos. **ALGIS MEDELIS**

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiėmiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVIŲ TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Savaitė Lietuvoje

Prezidentas Lenkijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus balandžio 4-6 d. lankėsi Lenkijoje su oficialiu vizitu. Pirmąją vizito dieną jis Varšuvoje susitiko su Lenkijos prezidentu Aleksandru Kwasniewski, padėjo Lenkijai už paramą Lietuvai stengiantis stoti į ŠAS (NATO). Prezidentai pasidžiaugė glaudžiu abiejų valstybių vadovų, vyriausybės ir parlamentų bendradarbiavimu. Jie sutarė dėti visas pastangas, kad tautinės mažumos galėtų išlaikyti savo kalbą ir kultūrą, naudotis visomis teisėmis ir galimybėmis pagal Europos standartus.

Kaip skelbia ELTA/LGTIC, tą dieną buvo pasirašytos tarpvyriausybės sutartys dėl bendradarbiavimo kovojant su terorizmu, nelegalia prekyba narkotikais ir organizuotu nusikaltamumu bei dėl abipusės pagalbos stichinių nelaimių ir avarijų atvejais. Lenkijos ir Lietuvos delegacijos tarėsi automagistras "Via Baltica" ir europinio tipo geležinkelio tiesimo klausimais. Su Lenkijos ministeriu pirmininku V. Adamkus aptarė ekonominio bendradarbiavimo klausimus, padėjo už elektros energijos importo iš Lietuvos atnaujinimą.

V. Adamkus taip pat aplankė Krokuvą, dalyvavo Lietuvos ir Lenkijos verslo forumo atidaryme, skaitė paskaitą Jogailos universitete, apžiūrėjo Osvencimą, Čenstachovos miestą bei Jasną Gūrą vietovę, kurioje yra stebuklingas Dievo Motinos paveikslas.

Steigs dvišalę komisiją

Balandžio 3 d. Lietuvos ir Gudijos užsienio reikalų ministrai Algirdas Saudargas ir Uralas Latypovas Vilniuje pasirašė dokumentą, kuriuo numatoma steigti dvišalę tarpvyriausybę komisiją. Šio tikslas – plėtoti politinį ir ekonominį bendradarbiavimą, rašo BNS/LGTIC. Taip pat buvo pasirašytos susisiekimo ministerių sutartys dėl Gudijos krovinių gabenimo tranzito sąlygų, panaudojant Lietuvos uostus ir kitą transporto žinybą bei dėl bendradarbiavimo geležinkelio transporto srityje.

URM memorandume buvo pareikštas susidomėjimas kuo skubiau baigti valstybės sienos žymėjimą, ypač siekiant padidinti pasienio punktų pralaidumą. Lietuva jau baigė žymėjimo darbus savo pusės tarpvalstybinės 650 kilometrų sienos, o Gudija yra pažymėjusi apie 80 km. Gudijos ministerio teigimu, klausimas yra ne politinis, o ekonominis, ir darbų pabaiga priklauso nuo tarptautinės finansinės paramos.

Kautynėse su...

(Atkelta iš 5-to psl.)

lašo vandens. Buvome alkani ir ištroškę, sualę. Nuvarė į mišką, į savo stovyklą, išstatė iš šono kulkosvaidžius, o mes sukritę ant smėlio laukėme savo likimo. Atėjo lenkų vadas ir pasakė: nešaudysia; gavę įsakymą iš Londono paleisti mus.

Gegužės 16 d. atėjo į Jašiūnus, kur stovėjo 310 batalionas. Ten gavome po milinę, nusiprausėme ir gavome kavos. Lietuvos ūkininkų suaukotą lašinių, kritome į šiaudus kluone ir saldžiai numigome.

Vėliau traukė 310 batalionas ir mes ėjome į geležinkelio stotį, važiuojame į Vilnių, paskui į Kauną. Ėjome basi į Panemunės kareivines. Ten davė senus drabužius vokiečių oro pajėgų ir išvežė į Vokietiją. Aš papuoliau į Berlyną. "Skraidžiau" su kastuvu po griuvėsius. Man nebuvo labai blogai, nes daugiausia vertėjavau.

Kaip minėjau, leit. Sniegaitį, minosvaidžių vadą 1954 m. sutikau Kanadoje. Jis mane pažino, nes mane vadindavo "Prūsiku". Mat kalbėjau vokiškai. Bet man jis nepatiko, nes buvo pasitraukęs iš kautynių.

SPRINTING
PAUŠTUVĖ
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Dokumente pabrėžiamas nelegalios migracijos stabdymas ir tam svarbus readmisijos sutarčių įgyvendinimas. Tokia Lietuvos ir Gudijos sutartis yra parengta, bet dar nepasirašyta.

Baltijos prezidentai Vilniuje

Kovo 30 d. Lietuvos prezidentūroje prasidėjo trišalis Lietuvos, Latvijos ir Estijos prezidentų susitikimas. Valdas Adamkus, Vaira Vyķe-Freiberga ir Lennart Meri svarstė tarpusavio politinį ir ekonominį bendradarbiavimą, santykius su kaimynėmis ir integraciją į Europos sąjungą bei ŠAS (NATO). Jie pažymėjo, kad ES narystės derybų su Latvija ir Lietuva pradžia paskatins trišalį bendradarbiavimą, pasidžiaugė visų trijų valstybių bendradarbiavimo su JAV plėtotę. Buvo aptarta būtinybė plėtoti bendrą Baltijos šalių energetikos rinką bei tiesyti elektros perdavimo ir dujų transportavimo linijas į Lenkiją ir Suomiją.

Gaus PB paskolą

Pasaulio banko (PB) Europos ir Vidurio Azijos viceprezidentas Johannes Linn balandžio 3 d. Vilniuje susitiko su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi ir ministru pirmininku Andriumi Kubiliumi. Jis pranešė jiems apie PB misijos balandžio 10 d. pradžią, pareikšė remias griežtą Lietuvos vyriausybės fiskalinę politiką, suderintą su Tarptautiniu valiutos fondu. Svečio teigimu, PB remia vyriausybės struktūrines ir institucines reformas, pirmiausia vykdančias biudžetą, pensijų sistemoje, privačiame sektoriuje, žemės ūkyje. PB taip pat siekia, kad būtų sumažintos pašalpos bei energetikos sektoriaus įsiskolinimas.

PB ketina liepos mėnesį suteikti Lietuvai 50 mln. JAV dol. vertės struktūrinio sureguliuojamo paskolą, rašo BNS/LGTIC. Ji bus pusė bendros 100 mln. dol., 17 metų trukmės paskolos, kurią PB pažadėjo suteikti, Lietuvos vyriausybei ir Tarptautiniam valiutos fondui kovo mėnesį pasirašius naują 15 mėnesių sutartį.

Tarėsi dėl stojimo į ŠAS

Balandžio 8 d. Vilniuje vyko Lietuvos gynybos ir užsienio reikalų pareigūnų konferencija dėl stojimo į ŠAS programos. URM įsijungimo į NATO skyriaus vadovas Rytis Paulauskas teigė, kad "mažesnis nei planuota gynybos biudžetas gali trukdyti sąveikai su NATO, todėl Lietuva turi būti pasiruošusi peržiūrėti prioritetinius uždavinius", skelbia BNS/LGTIC.

Kariuomenės vadas brigados generolas Jonas Kronkaitis pareiškė, jog "integracijos į aliansą programa parengta, atsižvelgiant į ekonomikos augimo prognozes". Tačiau sulėtėjus šiam procesui, Lietuvai teks atidėti kai kurių projektų įgyvendinimą. Jo teigimu, sulėtėjo ginkluotės įsigijimas, kareivinių remontas.

Per pirmuosius šių metų mėnesius, krašto apsaugos sistema gavo 68% jai numatyto finansavimo. Pernai KA sistemos finansavimo planas buvo įvykdytas 74%. Krašto apsaugos ministerija už statybos darbus, komunalines bei kitas paslaugas skolinga apie 50 mln. litų. Beveik pusė šios sumos sudaro KAM įsiskolinimai už praėjusius metus.

RSJ

Dvasinės pagalbos jaunimui centro steigėjas Klaipėdoje kun. E. PUTRIMAS penkmėčio iškilmų proga visus dalyvius vaišino tortu

Nuotr. A. Juškevičiaus

Kovo 11-toji Toronto Prisikėlimo parapijos salėje. Dalyviai gieda "Ąžuolai žaliuos". Iš kairės: gen. garbės konsulas Haris Lapas, paskaitininkė iš Lietuvos dr. Rasa Juknevičienė, Audrius Šileika, Česlovas Senkevičius, Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, KLB pirm. A. Vaičiūnas, A. Vaičiūnienė. Nuotr. V. Stanevičienės

Rūsyje, kur gimė šis laikraštis

1950-tieji metai, kai "Tėviškės žiburiai" žengė pirmuosius žingsnius

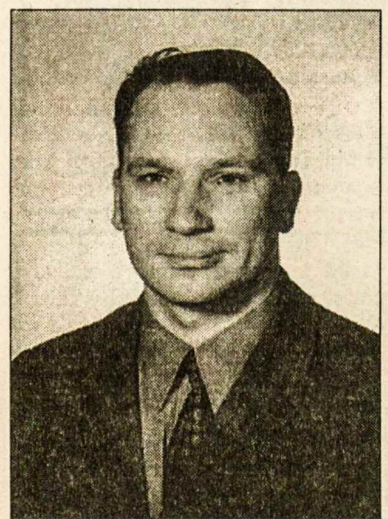
Kai kurie gyvenimo epizodai palieka žmogaus sąmonėje, juos prisimeni vėl ir vėl.

Tą vakarą, grįžęs iš Toronto rytinės dalies Scarboro šunų biskvitų fabriko, linotipu (išmokė a.a. K. Rusinas) rinkau skaitytųjų adresus. Jų buvo gana nedaug – apie 220. Tame pačiame klebonijos rūsyje sekančio numerio puslapius laužė prof. A. Šapoka.

Užbaigę sėdom už vienintelio mūsų lėšomis nusipirktą baldą – seno stalo, kurį man surado klebono brolis Jonas. Penktadienio vakaras. Vieninteliam apmokamam laikraščio tarnautojui – redaktoriui įteikiau čekį. Banko (Bank of Toronto) sąskaitoje maždaug tiek ir buvo. Čekio suma buvo nežmoniškai "mizerna". Redaktorių algą priėmė su jam įprastu humoru, tad jaučiaus geriau. Kalbėjome toliau. Apie nemokėtą lenkų spaustuvei sąskaitą už praeitą numerį, prisiminiau gal per daug pesimistiškai. Redaktorių atkrito sakiniams, pilnais humoru, pasakė kažkokio filosofo išmintingus žodžius: "Bailiai bijo rytojaus". Nuo to momento pesimistiškas galvosena nutrenkiau šalin.

Kalbėjome apie mūsų dažnai kartojamus planus: žūbtū turime surasti keliagubai daugiau skaitytųjų, ieškoti komercinių skelbimų, organizuoti parengimus, vasarą – gegužines. Trūko ir bendradarbių. Tuščius tarpus užkimšdavome mūsų pačių straipsneliais. Pasirašydavome inicialais ar slapvardžiais.

Vėly vakarą kažkas pasi-

VAIDOTAS VERBA,

Lietuvos ambasados Otavoje ministras patarėjas, pakeltes išvykusi į Ją sekretorę A. Simanaitienę. Jis gimė 1966 m. Raseiniuose, mokėsi Kūno kultūros akademijoje, Tarptautinių santykių ir politinių mokslų mokykloje Anglijoje, studijavo teisę Vilniaus universitete, dirbo Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje; moka anglų, vokiečių ir rusų kalbas

beldžia į duris. Įžengė nemažas žmogelis, kurio apsiaustas ir skrybėlė bei išvaizda priminė Biblijos laikų žmogystą. Kalbėjo gerai lietuviškai, bet redaktorių pastebėjo jį kalbant klaidingai. Didžiulį pluoštą lapų įteikė redaktoriui tardamas: "Jei netiks jūsų laikraščiai, aš sugrįšiu pasiimti atgal". Tai taręs išėjo. Ant rankraščių neradome nei pavardės, nei adreso.

Redaktorių ir aš pasidalijome lapus ir skubiai pradėjome skaityti. Mistiškai atrodantis autorius buvo pasinėręs į metafizikos gelmes: "Kaip suvertas Dievas, visatos ir Dievo santykiai, kokias teises turi Dievas, ar turi Dievas teisę bausti žmones? Dar gilyn ir gilyn už visų mokslų ribų. Redaktorių susidėjo lapus į portfelį. Sakė

skaitysias namie. Per septynių metų vis primindavome šį nepaprastą žmogelį.

Po septynerių metų išlindome iš klebonijos rūsių. Aš pasukau į kitus horizontus. Su profesoriumi atsiseikinau su liūdesiu, nes prof. Adolfas Šapoka buvo aukštos inteligencijos ir reto humoro žmogus, kuris man buvo viršininkas, bendradarbis, bičiulis, mokytojas.

Išvykdamas buvau tikras, kad "Tėviškės žiburiai" gerosiose rankose, nes profesorius Šapoka kalbėjo atėjo žymus mąstytojas, rašto žmogus kun. dr. Pranas Gaida.

Galiu pridėti, kad naujam administratoriui perdaviau truputį daugiau, negu aplūžęs stalą.

Jonas Prakapas

TORONTONT

A. Rudys, Vilniaus vidurinės mokyklos "Lietuvių Namai" direktorius, dėkodamas Kanados lietuviams už nuolatinę paramą, rašo: "Nuoširdžiai dėkojame už sveikinimą Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 10-mečio proga, už siuntinius, kuriuos gavome ir jau išdalinome, už spaudą ir viską, ką per jūsų rūpestį mes gauname."

Paminėjome Vasario 16 šventę. Mokykloje buvo garbingų svečių, mokiniai paruošė šventinį koncertą. Pirmoje daly buvo deklamuojamos poeto V. Cinausko eilės. Antroje – buvo dainuojamos dainos, šokami lietuvių liaudies šokiai. Minėjome Kovo 11-ąją. Buvo labai įspūdinga šventė. Mokiniai – tremtinių vaikaičiai dainavo kartu su Vilniaus politinių kalinių ir tremtinių choru. Ne vienas iš susijaudinimo per skruostą nuriedėjo ašarėlė...

Šventės baigėsi, visų laukia nauji darbai, nauji sumanymai. Abiturientai ir dešimtokai ruošiasi egzaminams, kiti galvoja apie sėkmingą mokslo metų pabaigą. Mokykla pradeda ruošti dešimtmečiui, kuris įvyks rugsėjo 30 dieną. Kaip greit bėga laikas, rodo dar visai neseniai įkūrėme šiuos "Lietuvių Namus".

Lietuvoje jau savo teises reiškia pavasaris – gamta alsuoja atgimimu. Kad taip visur... Jūs mieli Toronto lietuviai, vis rūpinatės mūsų mokykla. Matyt, tokia jūsų visų prigimtis – meilė Lietuvai niekad neišblės. Nuoširdžiausia pagarba ir padėka visos mūsų mokyklos mokinių ir pedagogų vardu. Su geriausiais linkėjimais visiems Kanados lietuviams. Telpa joms Aukščiausias.

(Šį laišką "Tėviškės žiburiams" atsiuntė torontietė A. Stepatienė, besirūpinanti aukščiau paminėtos mokyklos rėmimu).

Dail. Jūratė Batūraitė-Lemkienė, buvusi torontietė, dabar su šeima gyvenanti Vokietijoje, atvykusi į Torontą aplankyti giminių, balandžio 12 d. aplankė ir "Tėviškės žiburius", papasakojo apie judrą kultūrinį gyvenimą Europoje, apie savo kūrybinius darbus ir rengiamas parodas, per kurias su ja vis daugiau susipažįsta plačioji visuomenė, meno mėgėjai ir vertintojai. Dailininkė, gyvendama Hiittenfelde, palaiko artimus ryšius su Vasario 16-tosios gimnazija, kurioje mokytoja jos vyras Vilijus Lemkė, anksčiau taip pat trumpai gyvenęs Toronte.

A. a. Juozo Klimo 14-kos metų mirties atminimui duktė Elena Žulienė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$25.

A. a. Matildos Renkienės atminimui J. M. Rybiai su šeima "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$20.

A. a. Antanui Garkūnui mirus, užjausdami žmoną ir visus gimines, "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$20 – S. Kojelienė; \$10 – J. Puniška.

St. Catharines apylinkės aukos KLB: \$50 – J. J. Šarūnaitis; \$25 – J. Bušauskas; \$20 – J. Sendžikas, P. Baronas; \$10 – J. Vyšniauskas, J. Karaliūnas.

A. a. Vladui Kiškūnui mirus, užjausdami žmoną Mortą, dukrą Coleen, sūnų Valterį, brolius Jurgį, Juozą ir Petrą su šeimomis "Kovai su vėžio liga" Lietuvoje M. Pranaitienė ir A. Zarembaitė aukėjo po \$20.

M.P.
Aukos Vasario 16-tosios proga Tautos fondui Kanadoje: \$200 – P. Markuškis; \$150 – B. Sergautis; \$100 – L. Balsienė, B. Vaidila, L. F. Dūda, Pr. Basys, G. A. Sakus, J. Dervaitis, B. Laučys, J. Yčas; \$50 – J. Medelis, K. Juzumas, J. Linkūnaitis, Z. Didžbalienė, J. J. Zenkevičai, A. Z. Stančikaitis, V. A. Anskeis, R. Tumpa, J. Drasauskas, A. O'Donohue, St. Jokubaitis, D. J. Didžbaliai, V. Valeiša; \$40 – J. Jonušas; \$30 – J. Lapavičius, A. Stulgis; \$25 – B. Saplys, T. Stanulis, A. Zalagėnas, R. Sirutienė, J. V. Šimkus, P. E. Stepanauskas; \$20 – J. Pužas, St. Girčienė, V. Vaidotas, O. R. Berentas, M. Žymantienė, B. G. Čizikas, B. Vaišnora, Vl. Butkys, B. Jonynienė, A. Radžiūnas, P. Šturmas, B. Tomosienė, U. Paliulytė, J. Juodikis, K. Balyta, V. Norvaišienė, V. B. Palilionis; \$10 – E. Valeška, B. Juknevičius, R. Bekevienė, E. Bakšienė, J. Lelis. St. Pranskevičius, V. Gudaitis, O. Kairienė, Nežinomas; \$5 – Nežinomas, J. Gataleva.

TFK valdyba dėkoja visiems aukotojams.

Melisa Savickaitė ir Linas Šeikis iš Australijos, X Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengimo k-to nariai, lanko didesnius šiaurės Amerikos lietuvių telkinius, kviečia jaunimą į Australijoje vykstantį PLJS-gos kongresą, prašo finansinės paramos, kuri ypač reikalinga iš Rytų Europos į kongresą atvykstantiems parenti. Australiečiai svečiai, susitikę su Toronto visuomene bei KLJS-gos nariais sekmadienį, balandžio 16, pirmadienį, balandžio 17 lankėsi "Tėviškės žiburių" redakcijoje, papasakojo apie rengiamą kongresą, atsakinėjo į klausimus, paliko leidinių. M. Savickaitė ir L. Šeikis dar turi aplankyti Vašingtoną, Niujorką, Bostoną ir Los Angeles.

RE/MAX (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metų namų remonto patirtis ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patirtis ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. **416 769-1616**, namų – **416 769-3577**
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 **Tel.: 905 271-7171**
(į vakarus nuo Hurontario)
NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas.

Bloor West Village DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvos Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones į Lietuvą * Keliones į šilto krašto * Draudą *
* Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
* Dokumentų vertimą * Išskirtinių sutvarkymą ir išsiuntimą *
* Didelės nuolaidas dažnai keliaujantiems *
* Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *
VISŲ SKREIDANČIŲ Į LIETUVĄ ŠIĄ VASAŲ DĖMESIUI!
Iki balandžio mėn. pabaigos vyksta bilietų išpardavimas: kaina priklauso nuo išvykimo datos. Telraukites! Taip pat galime pasiūlyti nebrangiai viešbutį Vilniuje.
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

MARGUTIS
PYSANKA – V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel: (416) 233-4601 Fax: (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu TIESIOG į VILNIŲ
Laivu 1.99 \$/kg
Lėktuvu 4.95 \$/kg
MES PRISTATOME!
MES GARANTUOJAME!
Pristatymo kaina \$15 už siuntinį
Tel. (416) 233-4601

TORONTONT

Anapilio žinios

Balandžio 15, šeštadienį, palaidota a.a. Ona Sitkauskienė, 93 m. amžiaus.

Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: D. ketvirtadienį – 7 v.v. Švč. Sakramento įsteigimo Mišios; D. penktadienį – 3 v.p.p. Kristaus kančios ir mirties pamaldos; D. šeštadienį – 8 v.v. Kristaus prisikėlimo pamaldos (romėniskomis apeigomis); Velykų rytą – 7 val. Kristaus prisikėlimo pamaldos (lietuviškomis apeigomis); 9.30 v.v. Velykų Mišios; 11 v.v. Velykų Mišios.

Anapilio autobusėlis vėl maldininkus nuo Islington požeminių traukinių stoties D. ketvirtadienį – 6.30 v.v., D. penktadienį – 2.30 v.p.p., D. šeštadienį – 7.30 v.v. Atgal parveš po pamaldų Velykų dieną autobusėlis vėl maldininkus įprastą sekmadienio tvarka.

Visų, kurie ruošiasi mūsų parapijoje priimti Sutvirtinimo sakramentą, susitikimas ir pokalbis su klebonu bus balandžio 30, Atvelykio sekmadienį, po 9.30 v.v. Mišių.

Šventųjų metų giesmių šventė – „Kristui gieda Lietuva“ – vyks liepos 2 d. Vilniaus Kalnų parke. Šventės komiteto pirmininkas vysk. Juozas Preikšas prašo tai šventei aukų, kurias galima aukoti per mūsų parapiją.

Mišios balandžio 23, Velykų sekmadienį: 7 v.v. Kristaus prisikėlimo pamaldos (lietuvių apeigomis); 9.30 v.v. už a.a. Mariją Karasielienę ir Uršulę Piliukaitienę; 11 v.v. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Bronių Vitų; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, balandžio 22, Did. šeštadienį: 3 v.p.p. Kristaus prisikėlimo pamaldos (lietuvių apeigomis).

Išganytojo parapijos žinios

Didžiojo penktadienio pamaldos su Šv. Komunija 11.15 v. ryto.

Velykų ryto pamaldos 11.15 v.

Praeitą sekmadienį pamaldose buvo prisiminta a.a. Marija Bartminaitė-Genutienė, kuri mirė balandžio 11 d. Ludvigshafene, Vokietijoje, sulaukusi 84 metus. Marija gimė 1916 m. gruodžio mėnesį, Sartininkų kaime, Tauragės apskr. Paliko liūdinčias dukras – Eriką, Sina ir Irma, sūnų Miką ir brolį Torontė Emilijū Bartminą. Išsėkis ramybėje.

Vyksta parapijos vajuos evangelikų jaunimo stovyklai Lietuvoje paremti. Aukos specialiuose vokiečiuose surenkamos pamaldų metu. Išlaikyti vieną stovyklą savaitę reikia 25 dol. Vajuos tęsis iki Velykų. Visi rėmėjai metų pabaigoje gaus oficialius pakvitavimus. Stovyklai vadovauja diak. Liudas Miliauskas, talkininkauja Klaipėdos universiteto evangelikų fakulteto studentams.

Parapijos tarybos posėdis – gegužės 9 d., 7.30 v.v. Hirsų namuose.

Maironio mokyklos žinios

Balandžio 15 d. Velykų senelė aplankė mokyklą, išdalindama saldinius vaikus. Nuosirdus acū jai (p. Aldonai Biškevičienė).

8 sk. mokiniai ir aukštesniųjų lituanistinių kursų studentai ruošiasi kelionei į Otavą gegužės 6-7 d. Tikslas – susipažinti su Lietuvos ambasada bei Kanados parlamento rūmais ir pabendrauti su vietiniais lietuviais.

Darželių mokytojos ir vaikai maloniai kviečia mamos gugužės 13 d., 11 v.v., kavutei ir staigmenai. Apie dalyvavimą prašome pranešti iki gegužės 6 d.

Pamokos po Velykų švenčių – balandžio 29 d. Ž.S.

Gizų parapijai suaukota \$625 a.a. Antano Garkūno atminimui.

Vaiko tėviškės namams \$200 aukojo A. Krakauskas.

Kauno arkivyskupijos vaikų dienos centrams \$200 aukojo E. Juzėnienė.

Šventųjų metų giesmių šventei Vilniuje \$100 aukojo E. Juzėnienė.

Keltuvo vajui aukojo: \$200 – E. Juzėnienė; \$100 – M. Vaškevičienė; \$50 – M. A. Empakeriai (a.a. Alfonso Dausos XXXIII mirties metinių proga).

Sudbury apylinkėje Tikinčiamai Lietuvai surinkta \$489. Stambesnes sumas aukojo: \$100 – J. Petrėnas, P. M. Venskai; \$50 – L. Kulnys, A. Rukšys.

Tikinčiamai Lietuvai aukojo: \$1,000 – KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius; \$100 – A. Vaišvilienė (mirusių tėvų, brolių, sesutės ir savo vyro a.a. Mykolo, atminimui).

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 – E. Tamulionienė, I. Paškauskienė; \$50 – M. A. Empakeriai (a.a. Alfonso Dausos XXXIII mirties metinių proga).

Prisikėlimo parapijos žinios

Verbų sekmadienį per 10.15 v. Mišias giedoję jungtinis parapijos ir „Volungės“ choras.

Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: Didijį ketvirtadienį Mišios 7 v.v. su procesija ir švenčiausiojo garbinimu iki 8.30 v.v. Didijį penktadienį 3 v.p.p. Žodžio liturgija, Kryžiaus pagerbimas ir Komunija. Švenčiausiojo garbinimas po pamaldų iki 5 v.p.p. Pusę valandos prieš pamaldas dienos susikaupimui tinkamas giesmės giedos sol. J. Vaškas, jungtinis parapijos ir „Volungės“ choras. Didijį šeštadienį Velykų nakties apeigos ir Prisikėlimo Mišios 9 v.v. Po Mišių visi kviečiami pasivaistinti kava ir pyragais parapijos salėje. Didijį penktadienį ir šeštadienį privačiam švenčiausiojo garbinimui šventovė bus atdara nuo 9 v.v. Įėjimas pro skautų būklą duris.

Balandžio 14 d. buvo palaidotas a.a. Vladas Kiskūnas, 76 m. Paliko žmoną Mortą, sūnų Valterį su šeima ir dukrą Coleen, brolius Jurgį Torontė, Juozą Australijoj ir Petrą Lietuvoje su šeimomis.

Parapijos metiniame susirinkime į parapijos tarybą dvejų metų kadencijai buvo išrinkti: B. Čepaitienė, dr. J. Čuplinskienė, R. Jagiłowicz, L. Kuliaivienė, V. Kulnys, R. Kurienė, A. Puodžiūnienė, J. Ruslienė, V. Ruslys, D. Sonda, V. Tamulaitis, V. Taseckas ir J. Vingelienė. Susirinkime buvo padaryti pranešimai apie parapijos persikėlimo eigą. Persikėlimo vajuos žemei pirkti komiteto pirmininkai Algis Nausėdas ir Alvydas Saplys, sutelkę tam tikslui \$1,444,362 sumą, užbaigė savo darbą ir perleido naujoms pirmininkams Pauliui ir Rasai Kurams, kurių komitetas tęs vaju toliau rinkdamas lėšas statybai ir inventorius pirkimui. Susirinkimo metu buvo išdalyti parapijos tarybos sekčių pirmininkų raštu paruošti pranešimai ir parapijos metinė apyskaita, kuri bus padėta šventovės prieangyje sekmadieniais.

Santuokos sakramentui ruošiasi Julie Radzevičiūtė su Michael Razar ir Janė Macijauskaitė su Richard Cowles.

Pakrikštytas Michael-Albert-Adriano, Valerijos (Kartavičiūtės) ir Angelo Gerard sūnus.

Pirmos Komunijos iškilmės vyks gegužės 7 d. per 10.15 v. Mišias. Repetacija šiomis iškilmėmis pasirodys bus gegužės 3 d., 6 v.v. šventovėje. Vysk. P. Baltakis, OFM, suteiks Sutvirtinimo sakramentą 20 jaunuolių gegužės 14 d. per 10.15 v. Mišias. Rvyšium su Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramento iškilmėmis gegužės 7 ir 14 d. paskutinės Mišios bus 12 v. (vietoj 11.30 v.v.).

Talpinavas, kuris turėjo būti pakrautas praeitą šeštadienį, balandžio 15, bus kraunamas balandžio 29 d. Parapijos tarybos labdaros sekcija kviečia visus į talką, nes prikrauti didelį talpintuvą reikės daug darbo jėgos.

Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas, kurį rengia parapijos tarybos labdaros sekcija, įvyks gegužės 3-4 d.d. parapijos salėje.

Mišios Velykų dieną, balandžio 23: 8.15 v.v. už Gadeikių šeimos mirusius; 9.15 v.v. už a.a. Eleoną Gegužienę; 10.15 v.v. už a.a. Balį Radzevičių, už a.a. Mariją Leikūnienę, už a.a. Oną ir Simą Lesniauskus; 11.30 v.v. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Lietuvių namų žinios

Sekmadienio popietėje, balandžio 16, dalyvavo 247 asmenys. Pranešimus padarė ir su svečiais susipažindino LN moterų būrelio narė R. Jukšienė.

Sekantis LN valdybos posėdis įvyks balandžio 20 d., 7 v.v.

Slaugos namų statybai aukojo: A. Zvirblis – \$100, P. Vytė – \$100 (\$700), B. Stalioraitis – \$500 (\$2650), P. Augaitis – \$500, J. Lelis – \$100. Toronto lietuvių pensininkų klubo mezgimo būrelis – \$500, P. Kalikevičius – \$500. Slaugos namų vajuos komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuosirdų dosnumą ir paramą Slaugos namams. Slaugos namams aukos priimamos Torontė ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siūsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON M6P 1A6.

Dar yra likę bilietų į velykinius pietus, kurie įvyks Lietuvių Namuose balandžio 30 d., 1 v.p.p. Dėl papildomos informacijos skambinti į LN raštine tel. 532-3311.

Per praeitą LN valdybos posėdį Slaugos namų vajuos komiteto pirmininku patvirtintas T. Stanulis.

Balandžio 10 d. LN lankėsi mons. K. Vasiliauskas, kuris pasirašė svečių knygoje ir palinkėjo daug ilgų gyvavimo metų.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

MENINĖ PROGRAMĄ atliks Toronto chorai "ARAS" ir "ANGELIUOKAI" (vad. L. Turūtaitė, N. Benotienė)

PRAMOGINĖS DALYJĖ galėsite pasidžiaugti smagia orkestro "Žagarai" šokių muzika.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo darbo valandos Velykų laikotarpiu: balandžio 20 (D. ketv.) – 9 v.r. – 8 v.v., balandžio 21 (D. pentk.) – uždaryta, balandžio 22 – 9 v.r. – 1 v.p.p., balandžio 23 (Velykos) – uždaryta; balandžio 24 (pirm.) – 9 v.r. – 3.30 v.p.p. Anapilio skyriuje: balandžio 20 (D. ketv.) – 1 v.p.p. – 8 v.v.; balandžio 21 (D. pentk.) – uždaryta, balandžio 22 (D. šešt.) – uždaryta, balandžio 23 (Velykos) – uždaryta, balandžio 24 (pirm.) – uždaryta, balandžio 25 (antr.) – 9 v.r. – 3.30 v.p.p.

"Paramos" kredito kooperatyvo darbo valandos Velykų švenčių laikotarpiu: bal. 20 (D. ketv.) 9 v.r. – 8 v.v., bal. 21 (D. pentk.) – uždaryta, bal. 22 (D. šešt.) 9 v.r. – 1 v.p.p., bal. 24 (pirm.) 9 v.r. – 3.30 v.p.p.

Vartotų daiktų išpardavimas įvyks š.m. balandžio 29, šeštadienį, nuo 9 v.v. iki 4 v.p.p., St. Andrew's parapijos patalpose (Carleton ir Jarvis gatvių sankryžoje). Rengia Toronto esčių labdaros organizacija.

XI Lietuvių tautinių šokių šventė įvyks š.m. birželio 30 – liepos 2 d.d. Torontė-Mississaugoje. Bilietus į visus renginius galite užsisakyti pas J. Vingelienę 416 233-8108 arba V. Tasecką 905 824-4461. Norintiesiems užsisakyti nakvynės netoli šventės renginių papiginta kaina, iki balandžio 28 d. vietų dar yra Novotel Airport viešbutyje 416 798-9800.

Adolfas Bajorinas, vienas iš pačių pirmųjų "Tėviškės žiburių" talkininkų, ir ponis Danutė, sveikindami "TŽ" leidėjus ir darbuotojus, atsiuntė \$50 auką.

"Tėviškės žiburių" 50-mečio proga, sveikindama leidėjus ir visus bendradarbius, Monika Povilaitytė aukojo \$50.

"Tėviškės žiburių" aukšinio jubiliejaus proga aukojo: \$1,000 – Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas "Talka"; \$500 – G. D. Sakai; \$200 – E. M. Bumesteriai; L. Matulevičienė; \$50 – A. I. Kusinskiai. Leidėjai visiems nuosirdžiai dėkoja.

A. A. Genovaitės Jančiukienės, mirusios 1999 m. kovo 11 d. atminimui, vyras Vytautas Jančiukas "Tėviškės žiburiams" aukojo \$500.

A. A. Petriui Balytai mirus, užjaušdami šeimą, jo prisiminimui Irena Ignaitienė, dukros Gražina, Aldona ir Linas Čepai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

Mylimos mamos a.a. Onos Vanagaitės-Kybartienės 48 metų mirties prisiminimui duktė Regina Kybartaitė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

IEŠKOMA MOTERIS, kuri atliktų namų ruošos darbus, gyvenantį kartu. Pageidautina rusiškai kalbanti. Skambinti rytais arba vakarais tel. 416 736-8249, vakarais 905 771-5012, dienos metu tel. 416 567-2040.

Asmenys ar organizacijos, paaukoję 5000 dol. ar daugiau Slaugos namų statybai, galės įsiminti lentelėje virš kambario durų kaip mecenatai to kambario įrengimui.

\$500 (\$2,650) – BERNADETA STALORAITIS

Nuosirdžiai dėkoja
Lietuvių slaugos namų vajuos komitetas

"Tėviškės žiburių" 50 metų sukaktuvinis SPAUDOS VAKARAS

2000 m. balandžio 29, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje
Dalyvausime visi ir paremkime savo laikraštį!

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais).

PASIVAİŠINSITE skaniais J. Gurklėnės gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

VAKARO PRADŽIA – 6.00 v.v.,
50-mečio paminėjimo ir meninės programos – 6.30 v.v.

STALUS (po 8 asmenis) bei vietas užsisakykite iš anksto šio dienraščio "TŽ" administracijos telefonu 905 275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. **BILIETO KAINA – \$25 asmeniui** (koncertas ir vakarienė su vynu).

Visus dalyvauti kviečia –
"Tėviškės žiburių" leidėjai

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

kviečia visą jaunimą dalyvauti

Velykų šokiuose

balandžio 23, Velykų sekmadienį, 9 v.v.

Prisikėlimo parapijos patalpose

Įėjimas – pro šonines duris

Paskutinė proga įsigyti skulptoriaus

a.a. JOKŪBO DAGIO

meno kūrinių

š.m. balandžio 30, sekmadienį, 12-4 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namuose

Pajamos skiriamos Labdaros dantų gydymo klinikai "PERLAS" Palangoje

Maloniai kviečiame jus dalyvauti

Velykiniuose pietuose

2000 m. balandžio 30, sekmadienį, 1 v.p.p.

Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor St.W., Toronto

ŠILTAS MAISTAS, VYNAS, TORTAI, KAVA

* Velykų bobutė su dovanėlėmis *

Įėjimas: suaugusiems – \$20, vaikams 6-12 m. – \$8, vaikams iki 5 m. nemokamai

Toronto Lietuvių Namų moterų būrelis ir Lietuvių Namai

Maloniai kviečiame jus dalyvauti

Motinos dienos pietuose

š.m. gegužės 14, sekmadienį, 12.30 v.p.p.,

Anapilio didžiojoje salėje

Bilietai: suaugusiems – \$15; nuo 7-12 metų – \$8; iki 6 metų – nemokamai.
Bilietus galima įsigyti sekmadieniais po pamaldų Anapilyje arba kreipis į Janiną tel. 905 848-5236 ar Romą tel. 905-829-3280 Rengia – Anapilio jaunų šeimų sekcija

Kanados Lietuvių Lietuvos Kanadiečių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KANADOS LIETUVIŲ FONDO metiniame narių susirinkime š.m. gegužės 6, šeštadienį, reikės išrinkti 4 asmenis į fondo tarybą ir 3 į revizijos komisiją. Kandidatus galima siūlyti, arba norintys kandidatuoti gali pasisiūlyti raštu per Algį Nausėdą, 51 Van Dusen, ON M8Z 3E8, arba tel. 416/231-1423, faksu 416/239-0995 iki š.m. gegužės mėn. 4 dienos. Kandidatus bus galima siūlyti ir susirinkimo metu.

KLK taryba

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

JEIGU NORITE NUSIŪSTI GĖLIŲ PUOKŠTE gimnastikos ar bičiulių, gyvenantiems Lietuvoje, kreipkitės į gėlių saloną "Frezija". Paslaugos teikiamos įvairiose Lietuvių vietose. Tel. Klaipėdoje 01137-06217383, faksas 0113706381424. Dėl platesnės informacijos skambinkite tel. (905) 822-7799 arba (705) 387-4827.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalymų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

• ATLIEKAME: stalius, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus
• ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves
• STATOME: verandas, tvoras
• DENGIAME stogus.
GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ
Skambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
tel. (905) 848-9628
(pager) (416) 609-5108

MONTREALQUE

Kun. Conrad Marcaux, misijonierius iš Afrikos, balandžio 2 d. su kun. Kazimieru Ambrasu, SJ, Aušros Vartų šventovėje atnašavo šv. Mišias. Misijų reikalams buvo renkamos aukos. Gaila, kad tą sekmadienį Montrealyje šiautė sniego audra ir šventovėje buvo labai mažai maldininkų.

Aušros Vartų parapijoje Pirmajai Komunijai yra rengiami šie vaikučiai: Justinas ir Sabrina Craig, Alexander-Steven Forster, Ieva Kirbikštė, Dalia Lapinaitė, Victoria Lukoshūtė, Karina ir Linas Paulauskai, Aleksa-Zina ir Kayla Piečaitytės, Lukas ir Nikolas Piečaičiai, Amanda ir Patricia Rimeikytės, Robert Žiukas ir Angelė Viežninskaitė.

Slovakų kilmės kanadiečių menininkė Esther Bryan sumanė paminėti antrojo tūkstantmečio pradžią gražiu antsiuvu (Quilt), prie kurio kviečiamos prisidėti apie 280 Kanados etninę grupių. Kiekviena grupė pristato savo tautiniais raištais išauktą, išsiuvinėtą vienos pėdos keturkampį medžiagos gabalą. Jie visi atitinkamai susiūti ir sudarys didelį gražų audinį. Sumanytoja planuoja tą kūrinių parodose pervežti per visą kraštą ir po to jį laikyti Otavos civilizacijos muziejuje. Šiame projekte lietuviams atstovauja Montrealio tautodailės vienetą "Vaivorykštė". Daugiausia darbo ir rūpestio įveda Kristina Makauskienė, Birutė Nagienė ir Danutė Staškevičienė. B.S.

Kai montrealiečiai lankėsi Otavoje Vasario 16-tosios minėjime, iš kairės: pranešėja GIEDRĖ MATUSEVIČIENĖ, muz. LAURYNAS DŽINCHARADŽĖ, KLB Otavos apylinkės pirm. RŪTA KLČIENĖ

Nuotr. A. J. Mickaus

KLK moterų dr-jos Montrealio skyrius rengia

VELYKŲ STALĄ

š.m. balandžio 30, Atvelykio sekmadienį, po 11 val. Mišių Aušros Vartų parapijos salėje.

PROGRAMOJE:

Montrealio tautinių šokių grupė "Gintaras". Auka: suaugusiems – \$13, jaunimui nuo 12 m. – \$8. Kviečiame visus gausiai dalyvauti. Valdyba

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

DĖKOJAME už pasitikėjimą pavedant mūsų įstaigai Jūsų apdraudas PER 45 METUS

Esame apdraudę 75% Montrealyje gyvenančių lietuvių.

KVIEČIAME VISUS KITUS APSIDRAUSTI.

Dėl kainų ir mokėjimų išsiaiškinkite sutarsime.

ADAMONIS.INSURANCE AGENCY INC.

Tel. (514) 722-3545

Fax: (514) 722-3546

AR JŪSŲ JAUNIMAS

AUKŠTESNIAAM MOKSLUI?

Nuo 1998 m. Kanados valdžia skiria iki \$7,200 taupantiems

"RESP" – Registered Education Savings Plan

Daugelis šeimų galbūt nežino, kad toks planas egzistuoja. SUŽINOKITE!

Skambinkite **JUDITAI GIRČYTEI**

905 629-2713

GLOBAL

EDUCATIONAL TRUST PLAN